

PRINOS K NAGLASU
U NOVOJ SLOVENŠTINI.

NAPISAO

M. VALJAVEC.

*(Preštampano iz XCIII. i XCIV. knjige Rada jugoslavenske akademije
znanosti i umjetnosti.)*

U ZAGREBU

TISAK DIONIČKE TISKARE

1889.

6.

Naglas u prezentu glagola koji prezentni nastavak
jo drže samo u 3. plur.

c. Osnove na *i*.

Ove imaju naglas na osnovnom *i*, ili na slovcu ispred *nega*:
častím, hválím, veselím, gospodárim. Daļe prama početku riječi
akcenat ne dolazi osim gdje gdje u kajkavaca kad na štokavsku
zanose.

A. Glagoli s naglasom na osnovnom *i*.

a) u krañštini.

Ovdje dolazi otegnuti naglas u svim osobama u sva tri broja:

častím	častíš	častí
častímo	častíte	častíjo, češće: časté
častíva	častíta.	

U goreñštini a i drugdje prelazi naglas kao " na zadnju slovku
(na osobni nastavak) u pluralu i dualu:

častimò	častitè	častijò
častivà	častità.	

U ñekim krajevima u Goreñskoj dolazi tuj mjesto osnovnoga *i*
opako *e* s gravisom: è:

častèmo	častètè	častèjo
častèva	častètèa.	

Ima ñekoliko glagola koji imaju u ñekim krajevima naglas na
osnovnom *i*, a u drugim na slovcu ispred *nega*: glasím i glásim,
govorím i govòrim itd.

U goreńskom govoru ispred naglašene slovke neki vokali u osnovi pa i osnovno i postaju poluglasom koji se, kad izgovora ne preči, i izbacuje, a pred nim onda l r m n bivaju sonanti: l r m n, tako e = ê: dlím = delím, zmím = izmením; ením ili ením, ením, entè = cením, cením ceniť preko: cénim, céním, cénítè, céním cénítè; drívím, grívím, strívím, prtím = drevím, greším, strelím, pretím; kamen (v mlinu) se lpi = lepi; — tako u: bdím, zbdím, zbdítè i éa zbtè = budím, zbudím, zbudítè; pštím i pštím, pštè = pustím, pustítè preko: pštítè, pštítè; — tako i ispred v gđe onda ь postaje u: žvím = živím preko žvím, žvím, žvítè, žvã = živím, žvítè, živívã preko: žvím, žvítè, žvívã, žvím, žvítè, žvívã; krvím, krum, krutè = krivím, krivím, krivítè.

Tako se naglašuju:

1. *mnoge osnove koje se grade od jednoslovcanih supstantiva i adjektiva s ^ ili ' n. pr. částím: část, črním: črn, daní se: dãn, delím: dél, darím: dár, dolžím: dólž, družím: drúž, gatím: gát, gradím: grád, glasím: glás, gluším: glúh, gñusi se: gñús, grdím: grđ, greším: gréh, hladím: hlád, hudím se: hūd, jezím: jêz, kalím: kâl, krivím: krív, krstím: křst, češce křstím, kvarím: kvâr, lením se: lén, lepím: lep, levím: lëv, mastím: mât, mirím: mír, možím: môž, mračím: mrák, plením: plên, praším: práh, sadím: sád, srdím: sřd, sladím: slád, slastím: slâst, sledím: slêd, slepím: slêp, sneží: snêž, strelím: strêl, studí se: stúd, suším: sùh, svarím: svâr, svetím: svêt, tirím: tír, trdím: tvřd, učím: ùk, valím: vâl, zlatím: zlât, žarím: žâr, živím: žív, itd.*

2. *mnoge osnove s vokalom o (ne = a), koje imaju u štokavštini na tom vokalu u prezentu, kad imaju dvije slovke, a kad se slože te postanu tro- ili višeslovcane imaju na slovcu ispred te slovke: drobím štok. drđbím ùdrobím. Tako: borím se: bđrim, bosím: ðbosím, dojmím: dđjmím, odobrimím: ðdobrimím, drobím: drđbím, dvojím: dvđjmím, dvorím: dvđrimím, gnójím: gnđjmím, godím: gđdím, gojím: gđjmím, golím: gđlím, gostím: gđstím, grozím: grđzím, kojím: kđjim, korím: kđrimím, kotím: kđtím, krojím: krđjmím, kropím: krđpím, krotím: krđtím, lovím: lđvim, ložím: lđžím, množím, mnđžím, mokrím: mđkrím, pre-mostím: pđd-mostím, nočím: nđčím, norím: nđrimím, novím: nđvim, plodím: plđdím, plotím: (plđtím?) pojím: pđjim, potím: (pđtim), za-pozním: ðpozním, prostím: ðprostím, ro-*

dím: ròdim, rosím: ròsím, rotím: ròtím, blagoslovím: blagòslovím, smolím: smòlím, svojim: svòjím, s-tvorím: tvòrím, topím: tòpím, trošim: tròšim, zlobim: zlobím, znojim: znòjim, zvonim: zvònim, itd. ali kosim premda kòsim.

3. *večinom osnove s poluglasnim ili sa ol* (od lъ lь): dьnim, tьmni se tьnim kьsnim, mьgli se, pьklim; dolžim, tolstim, žoltim; ali i ipak: pólnim, múvim (= molvim).

4. *večinom osnove s vokalom e* (ne = ê) *u slovcu ispred osnovnoga i n. pr.* grenim, jerim, kelim, mečim, medim, pestim, redim, srebrim, težim, vedrim, žmečim, žveplim, itd. ipak: ženim, žvéčim.

5. Osnove od *više nego od dvije slovke, koje ne postaju tim višeslovčane da su složene s prijedlogom, one*

a) *koje se grade od supstantiva na -òba, -òda, -òta*: lenobim se: lenòba, a lev. žup. 5. 7. zalenòbijo, oslobodim: slobòda, turobim: turòba, po-gospodim: gospòda, lepotim: lepòta, sramotim: sramòta, lehkotim: lehkòta (kajk. zlehkòtim).

b) *koje se grade od supstantiva ili adjektiva s ^ na zadnoj slovcu*: čemerim: čemêr, grebenim: grebên, zakorenim: korên, jeseni se: jesên, pepelim: pepêl, veselim: vesêl, večerim se: večêr.

c) *koje se grade od supstantiva s vokalom o u zadnoj slovcu, koji imaju u genetivu i od adjektiva koji imaju u femininu ` ili ' na predzadnoj slovcu*: pokojim: pokója, svedočim: svedóka i svedòka, govorim uz govòrim: govóra obično gòvora, debelim: debéla, gotovim: gotóva, opoštenim: poštèna, mlahavim: mlaháva, črlenim: črlèna, rdečim: rdéča, rmenim: rmèna, zelenim: zelèna, itd. pa tako i: dalečim: dalèko u kajkavaca.

Osim navedenih ima još nekoliko takih osnova i dvo- i višeslovčanih.

Za potvrdu da je naglas na navedenim slovkama evo primjere iz knige:

budi expergiscere: budim: rav. abc. 35 se izbudim, jap. prid. 1, 326 de pravu zavupañe pèr vas obudym, jap. ev. joan. 6, 39 tó istu na pòsledni dan obudym, jap. ev. jon. 11, 11 grëm de ga od spaña zbudym, jap. prid. 1, 116 sturi de se jest zbudym iz moje mrtvice; — budiš: škrb. 1, 198 vmoriš pa spet k živleñu obudiš, kast. 67 aku ti na le te besede se ne zbudyš, taku ne spyš, škriñ. 18 prip. 6, 22 kadar se zbudiš, škriñ. pok. 1, 43 ti ñega z vèro zbudiš; — budí: dalm. jez. 50 on me vsaku jutru obudy, on mi uhu budy de poslušam, joan. 5 oča te mrtve

gori budy, kast. 2, 80 te leine flisik délu gori budy, škriñ. 295 kateri spijočiga iz trdiga spaña budy, škr. 1, 8 vse tó zaméta kar nagneñe budí, preš. 137 budí dih pomladánski líste, ravn. zgod. 2, 72 tudi iz teh kamenov le bog Abrahamu otrók lohka nabudí, dalm. prip. 10 sovražtvu obudy kregañe, škriñ. 29 srd boje obudy, 198 katera poželéne obudy, 297 kdór srce vtisne, občuteñe obudy, jap. ev. joan. 5, 28 kakòr oče te mrtve obudy, jap. prid. 1, 59 v tém času obudy negova lubezen mojo hvaležnost, 361 on obudy v ñej en strah, 2, 108 pyanost nespo-dobne žele obudy, kemp. 189 lubezen Jezusova nas obudy svete rečy želeti, 300 on obudy notreñe vojske, 348 katera tebe goreče obudy, 401 de se k veči časty mojga imena obudy, 457 katerga on obudy, škriñ. pok. 1, 64 moje vúpane naj ñim vúpane obudy, 3, 105 pogóstna molitu velike žele v senci obudy, Škrb. 1, 68 poželeñe mesó zoper duhá obudí, 410 kateri vmorí pa spet k živleñu obudí, 502 ta pogléd obudí na en krat ñe srce k pokóri, ravn. zgod. 1, 236 bog obudí hud vihár, ravn. ber. 35 ko se Jakob iz spaña prebudí reče. . kast. 19 tu opominañe gori zbudy tó zastópnost, 255 potrpežljivost vus život gori zbudy, 367 naj tebe gori zbudy božja lubezn k eni čednosti, traun 181 sañe kadàr se kdó zbudy zginejo, jap. prid. 1, 287 kakú je tó de se tvoja vejst v eni nevarni bolezni zbudy? škrin. pok. 2, 26 kateri se iz spaña zbudy, ravn. zgod. 1, 9 Adam se zbudí, 60 po tem se kraľ zbudí, ber. 38 kadar ga (Jožefa) bratje priditi vidijo, se v ñih srcah stara pika do ñega zbudí, 205 zdrávi mirno spí, vesel in pokrepčan se zbudí, preš. 181 zbudí ga 'z mísel tih mož govoríca; — budítè: škriñ. 137 i 139 zarotym vas de ne zbudité inu ne predramite lúbo. — budé: jap. prid. 1, 283 one obude nagneñe k čezdajañu, kast. 255 kadar nadluge ga zbudé, jap. prid. 1, 319 žalostne misli ga na naglim gori zbude, ravn. zgod. 2, 217 vučenci ga zbudé, preš. 133 míslí, kjer po nòči v spáñi so zastále, zbudé se ko spet zárja nóč prežène, 138 zbudé se v srecu sladke harmoníje; — budíjo: preš. 77 žárki zvézde lepé. . mu v prsih budíjo čiste želé.

cedi: cedí: škriñ. 14 kúrbe žnabli so kakòr satovjé, iz kate-riga se mēd cēdy, 145 ñegovi žnabli so limbar, iz kate-riga se nar bóľši myrra cēdy, kuga 47 iz gobca se jim slina cedy, 65 preveč bēliga žañfta noter v gobovo spravo tih pluč cēdy, 168 iz nosnic se lē malu prekuhaniga žlēma cēdy, ravn. zgod. 1, 26

so jo deželo imenovali, ki se mleko in med po ni cedí, 85 ki se mleko in med po ni cedí, 116 dežela je res ki se méd in mleko po ni cedí, levst. žup. 59 živál cedi glén, 60 iz nozdrvij se cedí vózger, ravn. ber. 160 tako se s polito vodó precedí; — cedé: škriñ. XXX kakòr se kápļe po lasèh cedè, 16 iz katèriga se dobru dišèče kaple vùn cedè.

cení: cení: levst. žup. 42 do pet gld. kváre cení pošak.

časti: častím: jap. ev. joan. 8, 49 jest častym mojga očeta 8, 54 aku jest sam sebe častym takú moja čast nič ny, moj oča je katèri mene časty. škriñ. pok. 1, 123 jest tè iste s ponižnim trepetam častím. ravn. zgod. 1, 237 boga častím; — častí: dalm. joan. 8 moj oča je pak ta kir mene časty, sirah 10 nič se ne rajma de se ta zanikrni bogatí časty, sirah 3 kateri svojo mater časty ta dober šac zbira, itd., kemp. 442 kadar ta mašnik to mašo bere, časty boga. jap. ev. joan. 5, 23 katèri synú ne časty, ta ne časty očeta. škriñ. modr. 15, 17 on je tudi bolši kakòr le ty katère časty. traun ps. 14, 4 tè katèri se gospoda boje, časty, 21, 24 vùs Jakobov zárod naj néga časty. škrb. 1, 97 drži se za srečniga, k' te vse častí, 113 to ludstvo me scer časty z žnabli, ali daleč proč je nih sreč. ravn. zgod. 1, 179 častí me kdor mi hvaležnost opravla. 207 kdor se siromaka vsmili, častí négoviga stvarnika. 2, 144 s takimi svetimi misli se bog še le prav častí, 267 le to te častí, 300 sinu je vso sodbo izróčil, de vsi sinú časté kakor ga očeta: kdor sinú ne častí, ne častí očeta, ber. 128 od zdey naj vsak častí in móli bogá. 11 človek je k temu nameñen de boga spozná, častí, ľubi, moli. zgod. 2, 215 dišave, ki so ji préd zmed lás dihtéle, so ji le še de Jezusa z nimi počastí; — častimò: ravn. zgod. 2, 144 ta ľubezen do ľjudí nas bogu dela enake, z nó ga še le prav častimò; — časté: truber pslm. 67 ga čestee, dalm. 5 mos. 21 néga ime časté, prip. 31 jo za izveličano časté, dan. 3 tvojih bogov ne časté, sirah 36 de se tvoja čudesá časté, 38 krajli ga časté. schönl. 168 bogá časté. kast. 211 božjo dobruto časté, 248 za tu ga častè, 353 z veselo štimo hvalio inu častè povihšovañe inu svitlóst božje časty. Kemp. 155 le ty ga častè, 402 ony se prou dobru skuz to častè, 491 naj tebe častè inu hvalio vsi folki. jap. mat. 5, 16 de častè vašiga očeta, 15, 9 ony zabstóju mene častè, joan 5, 23 de vsi synú častè kakòr častè očeta. skriñ. prip. 19, 6 dosti jih je katèri častè mogočniga obraz' predg. 8, 12 néga častè. ravn. zgod. 1, 178 zberite jih, ktir:

me časté, 180 vsi Izraelci ga ljubijo in časté, 200 ktire negóvo smrt časté, ber. 12 naj ga časté in mólijo, 66 de starčike časté; — častità: ravn. ber. 13 bog sam jih je podučil, kakó de naj ga častità.

črti: črté: ravn. ber. 196 škodoželni nevošlivic svóje sreče je morivic, taciga povsód črté, radi od negá bežé. Metelko 283 ktire jo silno črté; — črtíjo: ravn. zgod. 2, 21 ki nas črtíjo. Govori se i: črtim.

dani: daní: ravn. 1, 41 zjutraj vstane hlapec kmalo ko se daní, 60 brž ko se zdani je poslal po vse modre in izlagavce po Egiptu.

dari: darí: ravn. ber. 195 otrok ki reveža ne žali, mu rad svoj kosčik pomolí, se pér ľudéh nar lépsi hvali, obilno bog ga obdarí; — daritè: ravn. 1, 106 ne pokusite préd novíne kruha ne klasja nè zrna do dneva, dokler je ne podaritè gospod bogu.

davi: daví: ravn. 2, 257 vun gredé ta hlapec najde eniga svojih shlapcov ktiri mu je dólžen bil sto desetákov in zgrabívši ga ga daví rekóč: plačaj mi kar si dolžen, 1, 135 Abimelek jih zakropí, pretèpe do mesta, vžuga mesto, podaví mestničane. — Nu običnije glasi: dávim, dáviš, itd.

deli: delím: škriñ. 171 brez hleneña sim se nó (modrost) naučil inu brez nevošljivosti nó vùn dèjlím, škrb. 1, 51 rezdelím govorjeñe inu rečem: . . . , 84 to je zapopádik donašne pridige ktiro rezdelím v tri navke; — delíš: ravn. zgod. 2, 146 kadar v boga jme delíš, ne tróbi pred sabo, ber. 193 res je ki bog govoriš, modrost si zgól brez zmóte, kdor v té zaúpa, mu delíš obľublene dobróte, met. 293 psu svoje jèdí delíš, škriñ. pok. 1, 44 ti vse pomoči grešniku usmilenu dodejlíš (dalm. jsov. 13 de jo Izraelu rezdiliš); — delí: dalm. job. 38 po katerim poti se luč dely? ester 3 en folk je reskroplen inu se dily mej vse folke, jezaija 9 kakor se veselé, kadar se rup (plejn ali pajdaš) dely, jezaija 9 kadar se rup dely, psl. 104 ti si sturil luno de se lejtu po nej dely, kemp. 121 on dely velike gnade tím pohleunim, 380 bug vse iz gole lubezni ven dely, škriñ. 57 dosti jih je kateri so prijatli tega kateri daróve dèjly, 289 on ne dèjly po právi pámeti, škrb. 1, 30 ktire (gnade) delí bóg samo svojim zvestim, kemp. 6 ena čista vejst enu veliku zavupañe k bogu dodely, 21 pohvali se z bugam, kateri vse rečy dodely, 78 boga tvojga gospuda pohleunu prosi, de on tebi enga prou zgrevanğa duha dodely, 302 nebeška mana se timu kir premaga dodely, 484 go-

spud ondi dodely svoj žegen, kir bode to posodo prazno nešil, škriñ. 116 bog ne dodejly nemu oblást to istu vživati, 220 modróst dodejly znañe, traun 287 David popíše vùs žegen kateriga bog tim istim dodejly, kateri ñegove zapóvèdi drže, škriñ. pok. 1, 37 dokler ñim bóg tako vèro ne dodejly, 3, 116 žalost katero svèti dúh dodejly, je začètik mirú, ravn. ber. 200 po redu več krat se dóbí, kar delo nam ne dodelí, kast. 205 pravica tá nar višiša čednost za druge rojena inu nikar za sebe kar kuli jma tu vse svojimi bližñimu podily, dalm. 1 hron. 15 bug je moje sovražnike skuzí mojo roko narazen rezdejil kakòr se voda rezdily, kast. 210 na try čase tú živeñe se rezdily, traun 64 gospodov glas ràzdejly plamen tiga ogná, ravn. 1, 126 Jordan réka se razdelí in šli so s suho nogo skozi ñega, 1, 130 Gedeon razdelí svojih tri sto móž v tri šòpe, škriñ. 233 ona mu spoznáñe inu zastopnost pravice bogatu vdejly; — delé: dalm. psalm. 22 ony moj gvant mej se dilé, škriñ. 34 eni to svoje dejle inu bodo bogátiši, jap. prid. 1, 62 pastirji vas vuče, vižajo inu vam ñegove gnade vùn dejle, ravn. 1, 292 jemló jim popi zlato in srebro in med se ga delé, ber. 2 ne bodite si nevošljivi za voło sprédñiga mésta, kòr se po pridnosti in po lepim vedení delé, 170 delé ali lomijo se sonèni žarki, levst. žup. 39 sklád, v katerem se mej sobój delé dežela okraj in želéznica, 76 gasiteji se delé na lestvenike, brizgáče in strážnike, kemp. 323 merkei na moje besede katere užgò te srca inu to dušo resuetlè, k grevenge napelujejo inu nekatere trošte dodilè, škriñ. XLI božjo modróst v sebi imajo inu nó vsim tím istim dodejle kateri nó jišejo, 91 šiba inu svarjéne modróst dodejle, ravn. 2, 232 potlej je kruh razlòmil, dal ga vučencam, vučenci ga med ljudí razdelé, ber. 155 drevésa se razdelé v hostne in vrtne drevesa.

deži: deží: dalm. jer. 14 ne dežy na zemlo, ezek 22 dežela na katero ne dežy, ozea 10 čez vas dežy pravico; — dežé: dalm. jez. 5 hočem oblakom zapovédati de na ñega ne dižé.

dni: dní: let. mat. 1882/3 265 zadníti, zadním v. ps. bõdmen.

doji: dojí: dalm. mos. 2, 2 hočem li yti de pokličem eno ebersko ženo katera dojy de tebi tu déte dojy? ravn. 1, 82 naj grém in kako Hebréjko pokličem de vam déte dojí; — dojé: nar silniši zverine doje same svoje tē mlade.

dolži: dolžíš: met. 289 ali je to pò pravice de naji nehvalžnost dolžíš? — dolží: dalm 2 mos. 22 eden družiga dolžy jap. prid 1, 219 edèn iz ñih ga dolžy de je on boga prekliñal,

škriñ. 313 kadar kogá męstu krivú obdolžy, dalm. 3 mos. 5 on taku gręši inu se zadolžy; — dolžé: dalm. jezaija 1 človéki vselej boga krivice dolžé kadar štrajfa, djan. ap. 26 kar mene Judje dolžé, traun 12 aku sim jest tó sturil kar mene dolže, pok. 1, 108 mene prestópikov dolže katerih se celú nič kriviga ne najdem, škrb. 1, 406 néga krivice obdovžé, levst. žup. 196 na sumni ga imajo ali dolžé ga, 181 okrivjenec, človek katerega česa okrivé ali obdolžé.

drevi: dreví: preš. 12 drví jih (obláke) sém ter kje vihár, 78 fant napréj brez mirú svoj čoln drví, 86 gódec po strúnah lok góri in dôli drví; — drevíjo: preš. 66 nad želézne vráta tí (dubóvi) jo skókama drvíjo; — drevità: preš. 164 okróg ga drevità skrb in potrěba.

drobi: drobím: met. 281 nakov lohko vь prah zdrobím; — drobí: ravn. abc 47 kisló mleko je dobro, če se kruha va n podrobí, dalm. jez. 30 kateri se hitru tēr naglu podere inu rezdroby, ber. 171 blisk je tedaj iz ogníne ktéri udari in razdrobí in užgè kjer kaj goriviga zadéne, preš. 67 lej, s kóníka se plájš zdrobí ko cápice sožgáne, 74 daļ čas ni trúpla glédat', dih prvi ga zdrobí; — drobé: ravn. ber. 68 Mozes ob tla je počil tabli, de se kar na kosce razdrobé, 157 če se (podzémlice) zdrobé, se dajo z móko zmésiti in v kruh pęči: — dròbita: ravn. 1, 113 počil ob tla je tabli, de se razdròbite na kosce.

druži: družíš: kast. 172 kadar se rad z ludmy družýš, 359 tí se bogu perdružýš, aku lih na zemlji živýš; — druží: dalm. sir. 12 taku tudi tímu gre, kateri se z nevernimi družý, 13 kateri se k offertnim družý, ta se offerti vučy, ne brani se, aku tí on kaj poročy, ali se ne zanesi na tu, kir se on silnu s tabo družý, dalm. mos. 3, 20 kadar se kej ena žena k' eni živini pèrdružý de se z nó méša. 1 mak. 10 prejden se on k' Alexandru zuper mene pèrdružý, kast. 115 pamet še li čez nekoliku leit pride kadar žele vžé gospodarío inu tá vola se perdružý k nym, 288 slédna reič ta krat se za popolnoma držy, kadar se s svojim cylom inu koncom skleñé inu združý, 293 kateri se na le tem sveitu z bugom združý, ta se na večne čase v nebesih z bugom vesely; — družé: dalm. jezaija 30 ve tém otrokom kateri so se zneverili, kateri se prez mene svetuju inu prez mojga duha brambe ysčeo, de en gréh h drugimu družé, kast. 182 permèri se de edn te pokliče, grěš za nim, drugi se perdružè, yh

rata enu kardelu. — govori se i družim: preš. 177 zdaj te z nó ljubézen čista druží, škriñ. sir. 13, 2 kdór se k' imenitnišimu kakór je on, perdruží, si bó težo nalóžil, preš. 69 kjer Donova bistri p̄idrúži se Sávi, škriñ. sir. 16, 10 ptice se k' svoji glihi družio.

duši: duším: jap. prid. 1, 291 če meni vejst očita, de se moje držaše z mojo véro ne zgliha, tako ne zađuším jest le to štimo; — duší: jap. prid. 1, 75 kateru nagneše če se precej ne vđušy se potle ne more več vkrotiti, škrb. 1, 284 pečene vestí sam zađuší, ravn. ber. 98 dve matere sta v eni hiši stanovale inu ena nih zađuší v spani svoje déte; — dušé: dalm. mark. 4 veliku družih žejly gre notèr inu zađušé to besedo, jap. prid. 1, 293 zađušé štimo tē vejsty.

dveči: dvečiš: kast. 104 tó jed dvečyš poprei kakór požreš, sicer bi se zadavil, zakai tadaí ne dvečyš tū kar jmaš govoriti? — dveči: kast. 160 kateri dvečy tū kar néga nyč am ne grè, poprei sam sebe vmory kakór spozná tū kar je yskal. — ja poznajem samo: žvéčim žvéčiš itd.

dvoji: dvojí: dalm. 3 mos. 11 vse kar parkle dvoji . . imate jésti, škriñ. 52 kdor drúgáci govory kakór je bilú govorjénu, raz dvojy priátle; — dvojé: dalm. 3 mos. 11 kunuliči drugač dvečio, ali parkleu ne dvojé.

fali: falíš: kast. 158 tudi v ti veidoči risnici folyš; — falí: dalm. sirah 5 v govorjeñu je čast inu je tudi v govorjeñu špot inu človéku négou lastni jezik faly, kast. 178 ty bogá ysčes? kaj tebi faly, hodi po hudim ali dobrim pooti, de li k nému prideš? 219 kateri pak laže, faly ali golufa, ta s fólš besédami zavaya de bi risnico zakril, 223 aku on en krát oblubi, ne faly, kemp. 15 človéška slabust je k hudimu nagnéna inu v govorjeñu cilu lehka fally, 330 ti si ta resnica, kir na fally inu na zapele, 336 spričuvanie teh ludy dosti krat fally inu zapele, jap. prid. 1, 76 kadar faly, s pametjo posvary; — falitè: jap. prid. 1, 141 vse skuzi falitè; — falé: kemp. 12 oni po gostu fallè.

gasi: gasím: ravn. 2, 112 gospod, daj mi te vode, de si žejo na vselej ogasím; — gasí: dalm. sirah 4 kakór voda goreč ogin gasy, taku almožen grehe zatira, ravn. 1, 101 vse si žejo gasí, 333 voda puhtéči ogn gasí, levst. žup. 170 to društvo je ustanóvleno za tó de gasí ogen, rav. 2, 63 le per nému se zéja po modrósti ogasí, ber. 64 studenic mrzle vóde pertéče iz suhe skale, in vse si zéjo ogasí, dalm. modr. 16 le tu je bilu tu nar čud-

niši de je ogin ner več u vodi goril, katera vsaj vse p o g a s y, škriñ. 203 kar je nar čudnišiga je bilú tó de je ogin v vodi, katera vse p o g a s y, nar bôl gôrèl. 229 voda goreč ogin p o g a s y, 284 kdor blebetáne sovráži hudobío p o g a s í, levst. žup. 75 de se ogeñ hitro zapazi ter naglo p o g a s í; — g a s é: dalm. psl. 118 g a s è kakor en ogin v trñi, traun 259 tí pustiš de vsa živina pijé inu divji osli svojo žejo o g a s e, dalm. psl. 104 ti pustiš v dolinah studence izvirati, de vodé mej gorrami tekó, de vse zvirine na puli pyo inu divjačine svojo žejo v g a s é.

glasi: g l a s í: ravn. 2, 20 ne g l a s í le človeška modrost se iz te pésmé, 2, 70 glas klicávca se g l a s í v pušavi: pot perpravljajte gospódu, 2, 122 veliko míl je bil od bolníkove híše in po duhu je vender le per négovi smrtini pósteli, négova moč se per ní g l a s í, abc 43 vsaka žival se drugač g l a s í, ber. 190 ktéra (četrta zapoved) se tako g l a s í, ravn. pov. 113 vmrli so in g l a s í se níh duša, met. 276 kedar žalost do vrha p r k í p í, se veséle že g l a s í, preš. 148 od zóre, de se nágne dán k večéri, g l a s í po nóči pésem se ognéna le tébi, scer nobèni Eve hčéri, škriñ. 218 kateri skrivností svojiga priátla r a z g l a s y, za takiga nesrečniga ny vúpaña; — g l a s é: škriñ. 217 postava, preróki inu drugih búkve nekaj drugači g l a s e, ravn. 2, 76 zdaj ko se négovi učenci že pobošujujejo, zdaj se žeje po Kristusu samé v níh g l a s é. — Uz glasím glasiš itd. govori se isto tako često glásim, glásiš itd. n. pr. ravn. 1, 224 ktiri bog se z ognám o g l á s i, tisti bodi naš bog, levst. žup. 13 kadar se katera stranka o g l á s i, 55 kadar se o g l á s i kaj enacega, 58 ako je kje po obližji o g l á s i živinska bolézen, 61 če se kje o g l á s i kak vstékel pes, máhoma je zapovedati pasji zápor, 14 da jih (nasvéte) odbornikom r a z g l á s i, 82 kar jih župan r a z g l á s i, 99 treba da se stvar obče razvé ter na široko r a z g l á s i, met. 284 dokler se p r n e m ne z g l á s e š, 8 če se kdo pritoži na kazén, katero mu je prisodíla občína, ta naj v 24 urah županu pritožbo z g l á s i, 87 župan jih zabeléža vsacemu vojáku po sebe, kolikor se jih z g l á s i; — g l á s i j o: 92 de vsi gospodarji svoje koñe z g l á s i j o nému.

gnoji: g n o j í: dalm. 3 mos. 15 kadar se néga mesu od flusa g n o j y; — g n o j é: levst. žup. 59 izpáhneni mehúrci tudi popókajo in se po tem o g n o j é.

gnusi: g n u s í: kast 189 aku se tebi g n u s y na tvoje te prve hude navade. Običnije: gnûsi: škriñ. prip. 6, 16 nad sedmo se nému g n ú s i, 16, 12 kraļu se g n ú s i nad tem.

godi: godí: dalm. job 35 ty isti mogo vpyti kada se nim (nym⁴) veliku syle g o d y, jerem. 2 gledajte aku se tamkaj taku g o d y, 13 za kaj se le meni le tu g o d y? daniel 8 za kateriga volo se takovu opusčeńe g o d y, sirah 4 odtmi tiga katerimu se sylla g o d y, salom. predg. 1 kateru se pod soncem g o d y, kast. 152 nam se g o d y kakor tim préprostim maihinim otročičem, 253 potrpežljivost se prou nuca ta čas, kadar se enimu krivica g o d y, škriń. 90 pravičen spozná kakú se z vbogimi g o d í, 95 skuzi tri rečy se zemli nepokoj g o d y, 99 ona je pregledúvála kakú se v ñe hiši g o d y, 102 sim si v svojim srci naprej vzęl vse kar se pod sóncam g o d y, módru jiskati, 103 vse sim videl kar se pod soncam g o d y, 123 še je ena druga nečimrnost kateřa se na svętu g o d y, 183 skuzi ñih trplęne se unim dobru g o d y, 368 taku se g o d y vsimu mešu, kemp. 79 za kaj se prestrašiš, kir se tebi na g o d y kakor bi otel inu želil? 82 kadar se tebi hudu g o d y, 94 aku se mu glih hudu ali krvica g o d y, 395 vender se le tu use g o d y za tvoiga izveličania volo, pok. 1, 26 kadar se ñemu nar hujši g o d y, rad perstópiš, jap. prid. 1, 92 takú se tudi v eni taki nesrečni hiši g o d y, 211 poglejmo nazaj kakú se našimu Jezusu pred Kaiphasam g o d y, 218 kakú se z ñim tamkaj g o d y? 249 vidi sama, kaj se z ñe synam g o d y, škrb. 1, 29 ravno takó se g o d í vsim, 31 se mu prav g o d í, 41 al se ne g o d í ravno nasproti? ravn. 1, VI Andreju toľko hudiga prebívšemú se bóľ zdaj g o d í, 70 za tó se nam táka g o d í, 237 povej nam za kaj se nam g o d í taka nesreča? 278 gotovo se mu dobro g o d í, 2, 34 nič ne čútiyo kar se veliciga in veseliga g o d í, ber. 38 kako se jim g o d í, levst. žup. 8 to se g o d í tako, 59 to se navadno g o d í ob gorkejšem časi v léti, 65 da se mej ñimi tam razno kaj g o d í, 142 ustanóvľeno kdáj in kakó naj se g o d í tá ali ón skliceválni pôsel, levst. žup. 62 gospodar sam se z délavcem samim p o g o d í, kakor se moreta, po čém bode mezdě, kast. 131 takú se p e r g o d y tem kateri se timu požeľeĩnu podadó, 140 kar se enimu p e r g o d y, takú se more enimu slédńimu pergoditi, 142 praviš: ah nesrečen jest, kadar se tebi kai p e r g o d y, 225 ravnu takú se tebi p e r g o d y, kadar ti z enim dobrim priatelom prebivaš, 252 karkuli se p e r g o d y, tu ñega ne zmami, škriń. 124 vse za prihódnú nezńánu ostáne, ķer se vse na enáko vižo p e r g o d y pravičnimu inu hudobnimu, 125 tó je med vsim kar se pod sóncam zgody nar hujši, ķer se vsim enakú p e r g o d y, 223 vse kar se tebi p e r g o d y, vzámi gori, škrb. 1, 475 kar se dolgo govóri, se rado

pergodí, ravn. 2, 255 pergodí se pa de duhoven gre po ti poti, dalm. sal. predg. 1 se ništer noviga ne z g o d y pod soncem, kast. 133 dostí krat se z g o d y, de duši dostí nuca tu kar tvoji želi ne dopade, 135 enimu dobrimu možú se nyč hudiga ne z g o d y, 148 karkuli se tebi na le tem sveitu hudiga z g o d y, tú vse je li bulšimu tvoje dušice, 156 ty ferbeglivi so rady srditi z lasti kadar se nim ne z g o d y po nih voli, kemp. nai se meni z g o d y koker si rekal, jap. prid. 1, 240 če to se ne z g o d y, ravn. 1, 80 vzamíte, kadar se to z g o d í, seboj moje košice, 228 kar je bog préd povédai, se z g o d í, 238 sej se po tvoji voľi to z g o d í, 242 brez néga se po vsi natori nič ne z g o d í, 2, 6 napoved se z g o d í po angelu, 50 torej — nikol se prepogósto ne z g o d í — spet ponovímó sklep, ber. 65 ko se tretji dan napóči, se nekaj strašniga z g o d í, 109 ko je vidil de se mu nič ne z g o d í se je bal de bi ga ne imeli lažnigiga preroka, 170 sneg se z g o d í, če mraz vóдне sopárice po sapi letajóče v tenko kôsmé stisne, preš. 154 z g o d í se v časih de . . , levst. žup. 77 to naj se z g o d í tudi drúzemu rokodélcu, 28 to naj se z g o d í takój v začétki léta; — g o d é: dalm. ezek. 9 žalujo čez vse gnusnobe katere se tu notri g o d é, maleahi 2 v Jeruzalemi se gnusnobe g o d é, djaň. ap. 4 čudesa se g o d é, schön. 64 brez téh reči, katére se zunaj g o d é, kemp. 44 men'jo tudi koker de bi v enim dobrim myru stali, kadar use rečy po nyh voli inu misli se g o d è, 268 kadar se use rečy po tvoj voli g o d è, škriň. 123 sim moje srce na vse dëla katere se pod sóncam g o d è, obrnil, 124 človèk ne more naiti, za kaj se vse božje dëla pod soncam g o d è, levst. žup. 14 véže jih dolžnost županu tudi ovaditi neródnosti, katere se more biti g o d é po občini, kast. 140 bolézni, voza, toča. oghiň vse te réve inu nadluge enimu modrimu pametnimu nyč prenaglu mu se ne pergodè, kemp 118 niemu to zvunaníe dellu ny škodlivu ne druge opravila katere se v času permeria samuč koker se pergodè, taku se on tajstih posluži, 328 bodi češen inu pohualen o moj gospud inu bug, v usih rečeh katere se nam pergodè, dalm. sal. predg. 8 le tu sim jest vse vidil inu sim podal moje srce na usa della, katera se pod soncem z g o d é, kemp. 360 tí veiš perhodne rečy preiden se z g o d è, ravn. ber. 154 ósa zaplódí svôje jajca v hrastove liste, iz tiga se z g o d é šiške.

goji: gojí: levst. žup. 63 vsaka obíteľ posebe naj svojim domáćim otrokom a učilnica vsem vkupej v srci gojí to plemenító čutje.

goli: goli: met. 273 strada de se goli.

gosti: gostí: škriñ. 379 skuzi svojo moč zgosty obláke, toča vunkaj pada, ravn ber. 166 ako se sápa kjé shladi ali segréje in torej zgostí ali stanša, se žéne gósta sápa vselej v kràj tañši sápe; — gosté: ravn. ber. 169 de se soparice namnóžijo in zgosté, se zgodi poséбно od mráza.

govori: govorím: traun 181 aku takú govorym, pole, mórem ród tvojih otrók pogubiti, škrb. 1, 99 dones prvi krat k vam govorím, 102 bomo z očmi vidili de je res kar govorím, 117 jest govorím le od mlačnih duš, 122 tukej jest ne govorím od takih spokórnikov, 303 od tega dones ne govorím, 341 jest govorím le od taistih ktiri frejvolno hudohno tovarštvo íšejo, ravn. 1, 71 ne bodi hud de govorím na ravnost in predrzno s teboj, 73 vidite zdaj de ne govorím z vami več po tolmáču, abc 35 govorím, perpovedujem, ber. 28 naj tórej še dalej govorím, škrb. 1, 258 če se sam obtóžiš, te jest zgovorím, ravn. 1, 121 kaj že otroci hočemo misliti na kratko živleñe in smrt? odgovorím: de, škrb. 1, 31 na to jest odgovorím z besedami s. evang., pok. 1, 73 se vas nedólzne ogovorím, škrb. 1, 146 za to vas ogovorím k' me poslušate, ravn. ber. 28 gospód, ne bodi hud de še pregovorím; — govòrim: škrb. 1, 434 iz tega kar govórim ne sméte ta sklep striti, 465 med vsim tim govórim jest od ene same (perpomoči), 490 z vami govórim; — govoríš: kast. 88 aku ti tú govoryš, taku nési obene časty vrédn, 105 ti malu od božyh ričy govoryš, 177 on vidi kai ti délaš, kai ti govoryš, kai ti misliš, 358 kadar molyš (!), taku z bugom govoryš, škriñ. 281 pred sodbo perpravi si pravico inu navúči se prèden govoríš, traun 127 ti govoríš rajši krivíco kakòr pravíco, tí rad govoríš vse kar k pogublénu slúži, o ti golúfni jézík! škrb. 1, 294 ktir takó govoríš, ravn. ber. 193 res je kar ti bog govoríš, škrb. 1, 104 ako négo s imé zgovoríš, 302 al' ogovoriš sam sebe poln sramote; — govorí: dalm. 2 hron. 18 on skuzi tebe govory, jerem. 10 poslušajte kaj vam kir ste od izraelske híše gospud govory, kast. 19 čednost se gmèra inu raste, kadar se v misli jma inu se veliku od né govory, kemp. 9 katermu ta božja beseda govory, bode od dosti nanucnih maneng inu dozdenkou rešen, 18 brez rezgleda teh peršon bug k nam na mnogitere víže govory, 265 kaj je tebi mar za tu, aku le ta toku govory ali dela? 381 jest občutim v moym telesu to postavo te pregrehe, katera ti postavi moje duše zuper govory, škriñ. II

modróst sama sebe popisúje inu govory na eno vižo na katero sam bóg govoriti zamóre, IV Salomon v tēh bukvah ne govory vse kar je sam mislil, 6 de boš rešen od človeka, kateri hudobne rečy govory, 38 kateri nepremišlenu govory, temu hudú pójde, 39 kdor od ene rečy zaničliyu govory, sam sebe za naprej zavēže, traun 60 k tebi govory moje srce, jap. prid. 1, 100 če on potle še govory, pusti ga govoriti, pok. 4, 5 misli de David tebi govory, 3, 132 tó govory gospód bóg, ravn. 1, V ne le mi Krajnci, šestdeset milijonov ľudí govori slovenski jezik, 40 bog govori iz tebe, 64 ojstró govori ž nimi, 2, 36 kako iz živiga govori vse kar govori, ber. 129 vidilo se bo, kdo pravico govori, preš. 50 za poldan, sjet domà sedi, po poldan tako govori, 53 ga máti toláži, takó govori: . . , 60 ne vé kaj jēzik govori, 74 napis tak govori de . . , 75 to pévčovo srce je, star móž tam govori, 101 to govori se kar na jēzik pride, škriñ. 295 kdor z norcam od modrósti govory, govory s spijóčim; kadar izgovory, bó prášal: kdó je tá? ravn. 1, 47 sam si plačilo izgovdri. Jakob si izgovori vse lísaste in písane koze in vse črne jagneta, 308 kraļ in Aman per kraļici kósita. Prosila je kraļa še zajtro kósiti z Amanom per ni in si še le tisti krat izgovori prošno povedati, traun 109 prvič nagovory in hvali prerok ženina, kast. 217 kaj je djal? odgovory: je bil vesel, škriñ. XXXIV odgovory ženin inu pravi: . . , jap. prid. 1, 101 ta kateri hudú odgovory, je še tavžent krat bōl falen, ravn. 1, 12 bog reče: kdo ti je povedal de si nag? Adam odgovori: žena, ber. 116 on jim pa odgovori: hvalite bogá, škrb. 1, 110 Kristus pregaña Saula, Saul Kristusa, Kristus ga odgovori z bliskam, ravn 1, 85 kar ga glas iz plemena ogovori: Mozes Mozes! 2, 94 Jezus ju ogovori: kaj bi rada? dalm. 2 mos. 22 kadar gdu eno déčlo pregovory inu ležy per nei . . 1, 10 i ber. 14 Eva kačo zagleda, kača pregovori; — govorimō: ravn. 1, 9 ne obračujmo nappek nikoļ tega božjiga darú, de ne lažemo ali kaj pregréšniga ne govorimō, 2, 283 mí govorimō in slišimo; — govorimo: levst. 55 kadar po osméro ľudij v kacem selišči ali po tróje v kakej hiži obolí za to isto boléznijo, tedaj govorimo de gré bolēzen po ľudéh; — govōrimo: ravn. 1, 8 kako je za nas dobro de govōrimo! 2, 61 oh dva krat boļ poslušajte, od néga nar lepšiga vašiga izgleda govōrimo; — govoritē: jap. prid. 1, 99 ž nimi na eno tako vižo govoritē, katera da na znañe de jih v časti držité inu spoštujete, 120 kaj imate za eno manēngo zraven,

če vy kaj za volo prazne hvale sturitè ali govoritè?, 12i glejte kakú govoritè, kakú delate, ravn. 1, 273 ta mladenič lè je Tobijov sin, ki od néga govoritè, ber. 46 se hočem prepričati, ali govoritè resnico, 203 ne mahajte z rokami kader govoritè; — govòrite: ravn. 1, 65 tako vam hočem na konec priti, ali resnico govòrite ali ne; — govoré: dalm. jezai. 9 vséh usta norrost govoré, 40 vse mesu bo videlu kar gospodna usta govoré, 59 jerem 5 ja, preroki ličkaj govoré inu némajó božje besede.. en folk kateriga jezik ti ne rezumeješ, inu ne zastopiš kaj ony govoré, 9 s svojim jezikom ony priaznivu govoré pruti bližnimu, 10 ony (ajdovski boguvi) néso ništer družiga, kakor lipu furmani stebri, inu ne govoré, 12 ne zavupaj nym, aku lih priaznivu s tabo govoré, ps. 64 govoré koku hote skrivaje štrike položiti 115 ony imajo usta, inu ne govoré, prip. 114 norci govoré tyransku, schön. 185 néso li vsi le ty kir govoré, iz Galilee? kast. 167 lahko se nam zdy de drugi od nas hudu govorè, 171 ne gledaš kai drugi od tebe govorè, 180 kar ludje od družih preradi govorè, 202 kir prau razumnu ne govorè, sebe zape-lajo, kemp. 108 veliku delajo, malu govorè, 133 na boš parajtal, kar ti ludje od tebe govorè ali prav'jo, škriñ. 31 pravičniga žnábli govorè dopadlive rečy, 73 nih žnábli golufie govorè, 120 ne poslušáš sad vse besede katere se govorè, 216 kateri tó govorè, morejo vučeni biti, traun 9 ti bós pogubil vse kateri lážnivu govorè, 24 z dvójnim srcam ony govorè, 62 myrau govorè, 152 kateri laž govorè, jap. prid. 1, 61 v posebnim podvučeni govorè, 77 srèčni ti isti otroci katerih stariši takú govorè, ravn. 1, IV prevučeno govoré, VI tako govoré vsi drugi Slovenci, VII tako govoré in pišejo še zdaj kmalo un kraj Štajerskiga, ber. 142 od téga obljubeniga odrešenika govoré vsi preroki, preš. 100 gorjácarji, tatóvi in cigáni po svóje govoré, levst. žup. 71 po nekaterih krajih se ljudjé mej soboj dogovoré tako de vsaka podobčina prevzame svoje ubóžce, dalm. sirah 10 ne sodi poprej prejden dolgovanè zaslíš inu pusti ludem de poprej iz govoré, jap. prid. 1, 16 on je smrti vrejden, od govoré negovi svèti patroni, ravn. 1, 46 od kad ste? odgovoré: iz Harana; poznáte Labana? odgovoré: poznamo ga, ber. 45 kdo ste, od kod pridete? mu odgovoré: s Kananskiga smo; 1, 68 že med vratmi ga ogovoré za volo dnarjov; — govoríjo: ravn. 1, 133 sej ne govoríjo drevésa, 64 prestrašeni mu odgovoríjo: gospod, tega ne! — govoritã: schrey 1 sam. 10, 14 kam

sta bila šla? ona odgovoritá: oslice jiskat, ravn. 1, 58 kaj se dansi tako grdó držítà? odgovorità: sañe sva imela, 40 mati in brat odgovorità: bog govori iz tebe, 273 od kod prideta? odgovorità: od vjémcov v Ninivah, met. 284 p̄s in̄ petéln se pogovorítà; — govoríta: levst. žup. 140 ako dvé razsódbi zaporédoma govoríta obé jednako, potlej se nīj mōči nikamor daļe pritoževati.

gradi: gradíš: škrb. 1, 214 skuz to zagradiš vso pót skušnavam; — gradi: škrb. 1, 231 bog te ogradi s trñam časniga trpléna.

greni: greni: ravn. 1, 44 Ezav si greni živleñe s togòto in sovražtvam, skrb. 1, 505 zóprnost ktiro čez bližniga imate, vam ogreni jèd inu piačo, — grené: 2, 145 si živleñe s sooražtvam grené.

greši; grešim: traun 94 jest hócem moje pōti držati, de z mojim jezíkam grèšym, ravn. 2, 156 vsaki grizlej kruha, ki se od mladiga z ñim ogrešim, je úih dobrota, abc 69 varoval bom, de nobeniga gròzda pod pérjam ne zgrešim; — grešiš: škrb. 1, 270 živíš v bližni grešni perlóznosti, v ktiri večdejł grešiš ako se obhajaš, (dalm. 2 hron. 26 ti se pregrišiš, sirah 9 se vari de kej ne pregrišiš; — gri-mjesto-gre-od-grè- kaže da je slijedeća slovka naglašena), kast. 225 kai je slaišiga kakor eniga človeka jméti katerimu se ne strašiš spoznati kadar kai pregréšyš ('nad e u-grè je biļeska glasu ne naglasu); — gréšiš: škrb. 1, 486 ako iz navade gréšiš, gorje tebi (ali ée 'nad e značiti glas, ne naglas.) — greší: kast. 223 aku on en krát oblubi, ne faly, ne gréšy (gré-bíce s toga, što se piše sa é i gréh). škriñ. 26 kdor zuper mene grešy, svojo dušo ráni, 90 hudobèn človek kadar grèšy se bó v zadrgo zaplèdèł, 184 skuzi kar kdó grešy, s tèm bo tudi pokorjèn, 199 kateri iz parsty slabe posóde inu malike dèla, vej de on bòl kakòr drugi grešy, 255 kdó bó tega izgovóril, kateri sam zuper sebe grešy? pok. 2, 45 ñega samiga režali kateri grešy, ravn. ber. 189 tudi greší kdor od naredèb in napráv domovine zaničļivo govori, 194 ktér predrzno ne greší, 206 on greší ker božje darí ne čisla, levst. žup. 178 v tem mrzki greší večina slovènskih novín, rav. 1, 227 z zobmí je škripal (Ahab), se zvrnil na postelo, obraz v sténo obrnil in ne ogreší se z nobenim grizlejam več tisti dan, dalm. jez. 27 jest ga rezmakam de se ñegovu listje ne pogrišy, dalm. prip. 8 kateri meni pregrišy ta škoduje svoji duši, kemp. 43

kir tu človik druge ludy sodi, v ti sodbi dosti krat fally inu se cilu lehka pregrešy, 95 v kakršneh rečeh se eden več pregrešy v takušnih bode tudi za tuliku težiši potler štraffan, škriñ. 285 ne vèrjami slehrni besèdi: en kateri se z jezikom pregrešy, ne pak s srcam, jap. prid. 1, 280 lakomnimu človeku se ne móre nič očitati dokler se edèn kaj čez negóvu blagú ali denarje ne pregrešy, škrb. 1, 238 kdaj se smrtno pregreší čez zapoved posta? ravn. 1, 7 kdor koga zaničuje, se pregreší nad božjo podobo, 113 kdar se mi pregreší, ga bom izbrisal iz bukuv, 181 nad svojim nar zvestésim služabnikom se tako strašno pregreší (David), pok. 3, 128 popótnik kateri je nesrečo imel zajiti, imá skrb pravo pót dobru izvèditi, de to isto več ne zgrešy, škrb. 1, 335 de ne zgreší pót ktira h kraju pelá, ravn. 2, 227 nič več ne more povédati, gdor stópno zgreší; a dalm. gréši: sir. 2, 3 kateri čestu krat prisega, ta čestu krat gréši. — grešitè: jap. p 2, 96 3 katerim grešité, ravn. 1, 35 vzamíte svoje zaupañe k ñemu per vsih svojih malih potrebah, tudi ta krat clo, kadar se mu pregrešité kaj; — grešé: dalm. ps. 119 prekleti so ty kateri tvoih zapuvidi grišé, škrb. 1, 83 katiri grešé, ravn. 2, 55 tudi ñegovi stariši so že šli, kar Jezusa med potam pogrešé, dalm. 1 mos. 37 de se naše roké nad nim ne pregrišé, job 28 en takou potok se predere de, kateri okuli ñega prebivajo, pota zgrišé, jap. prid. 1, 313 če eni to pravo pót zgreše, jih more nazaj poklicati, traun 55 gospód bó tē iste na pót pelal kateri jo zgrèšē. — grešivä: ravn. pov. 51 če se kaj pregrešivä.

grozi: grozí: škrb. 2, 274 več krat se nam zdí de cël peku se čez nas grozí, 285 kir si mlačen nisi mrzel ne gorak, se grozí večni bog, tok očem začeti te iz mojih vust vun pluváti.

grusti: grustí: let. mat. 188^{2/3} grezí se mi délati.

gubi: gubím: jap. prid. 1, 122 za to še ne zgubím srcá, 177 céhati za malu držy: de le pameti ne zgubím, pravi on, tó ni takušen greh; — gubíš: škriñ. sir. 9, 6 na nobeno vižo ne daj kurbam tvoje srce, de ne pogubíš ne sebe ne svój delež, traun 182 ti pogubyš vse kateri tebi nezvesti postánejo, kast. 93 hvalo zgubyš aku jo želyš, 121 bogá nigdár ne zgubyš, ampak kadar ga od sebe pustyš, 122 kadar čednost zgubyš, neši več vrédn božyo lepoto gledatí, 172 kadar kai zgubyš si srdit inu žalostn, 183 čednosti ne nosi velku vunkai na plac, de je ne zgubyš, 257 za kai se jokaš kadar prstan zgubyš? 258 ža-

luješ kir tu blagú zgubyš, 203 koliku duš jmaš? aku jmaš dvei, bodi da ti eno zgubyš, vener tebi še ena ostane, škrb. 1, 85 z zgubo gnade božje tudi bogá zgubiš, in scer ga zgubiš takó de zemla ni tako deleč od nebes odločena kakor bog od grešnika, 93 vari se de tak šac nigdar ne zgubíš; — gubí: kast. 209 preide kar vesely, ostane kar toži, kar kole, kar poguby, škriñ. 289 eden poguby svojo dušo za volo sramote, inu za volo nespametniga človeka nó zguby, traun 78 jezèn pogled tiga gospóda je na te, kateri hudú delajo, de nih spomin na zemli poguby, jap. prid. 1, 81 vy bote en krat za vsako čihрно dušo vaših otrók rajtengo dajati mogli, če se katëra skuzi vašo zaničnost poguby, pok. 1, 43 de se od takih valóv sëm tèr tje gnan ne poguby, potrebúje on de nému tvoja milost na pómoč pride, škrb. 1, 133 nevarnost v ktiri se jih veliko pogubí, 260 bog pogubí tega ktir se noče ponižati, 356 on pogubí več duš z vupañam kakor cagovitnostjo, 2, 36 per temu se stan pravice ne sicèr na en krat, ampak po časi rázguby, dalm. luk. 15 i kast. 204 aku on téh (stu ovác) ena zguby, ne pusti li on te devét inu devetdesét v pusčavi inu gre za to zgubleno dokler jo najde? kemp. 70 v tuojm srci bodeš nešil, kar dosti krat zunej se zguby, 126 železu kir se v ogyn postavi to rjavino zguby, 138 kateri Jezusa zguby, zguby ramnu veliku, škriñ. 73 tedaj bóš kakòr čolná vižar kadar trdú zaspy inu krmílu zguby, 79 on zguby plajš ob času mráza, traun 198 on se je spomnil de so iz mesá: ena sapa katëra se zguby inu ne pride več, jap. prid. 1, 166 kakor hitru on per nogah ene žene zaspy, zguby on svojo moč, 362 objokaña vrejdna nesreča je, kadar se svetí duh zguby, ravn. 1, 108 če se vol ali osel tvojiga sovražnika zgubí in te sréča, nazaj mu ga žèni, 2, 61 sin se jima zgubí, ber. 196 kdor jih nóče spolnovati, on blago prostost zgubí, preš. 163 hrast ki vihár na tla ga zímski tréšne, na ên krat ne zgubí močí poprèšne, levst. žup. 4, kdor bi to céno tri krat preskočil, izgubí svoj obrt, 49 če ne gospodar trpí kazen ter izgubí svobodo od davkov, 75 ako gospodar ne pokliče tacega ogléda, to izgubí prostost od davka, škriñ. 155 kadar tá vgásne, bó naše telú pepel inu duša se rázguby kakòr tànàk zrak; — gubimò: ravn. ber. 65 koliko krat zgubimò vse zaupañe v négovo pomoč! — gubitè: jap. prid. 1, 353 vam hočem srečo pred ocy postaviti, katëro vij dosežete če svetiga duhá prejmete, inu to veliko nesrečo, če ga vy zgubitè; — gubé: jap. prid. 1, 321

ne maramo naj se vže potle izveličajo ali pogube, škriñ. prip. 15, 22 misli brez svëta se razgube, kemp. 5 kateri po želah svojga života hodio, amadežejo svojo vejst inu zgubè gnado božjo, jap. prid. 1, 313 če se drugi zgube, jih more yskati, škriñ. 217 hebrejske besëde nekaj od svoje močy zgube kadâr se v drugi jezik prestavljajo, 312 žena katera moza srëçniga ne ðela, stury de negove roke moç zgube, pok. 3, 125 kateri vûpañe na tvoje usmilenè zgube, škrb. 1, 363 vse zmotene zgubé srcé; — gubèjo: preš. 95 zvézde ki rêš'jo bilé so neznané, ki çóln pogubèjo.

habi: habé: levst. žup. 77 pomoç daje tacim gasitelem, kateri ali izbolé ali se kakó pohabé v službi.

hini: hiní: kast. 82 en offertni smrdy pred bugom, ludèm ne dopade inu luciferju se perglihuje, svojo hvalo ysçe, druge zažmaguje, se hiny de je za dobriga viden inu držan, 219 tá ne prehvali, ne perklada, ne golufá, se ne hiny, ne zvyá z besëdo, dalm. sirah 13 gledaj de te tvoja preprosçina ne prehiny. — hiné: dalm. psl. 35 kateri se hiné.

hladi: hladí; dalm. sirah. 18 rosa vroçino hlady, kast. 234 oben ne zahvali morjá inu vodene réke de težke ladje nosio, tudi drivés nikár katera nam sad pernesó, niti vétra de nas hlady, škriñ. 281 ne hlady li rosa vroçino? ravn. 1, 335 kakor rosa vroçino hladí, tako dé dobro lepa beseda, ber. 170 pride ðež iz višjih mrzléjih krájov, od koder hladí in poživlja, dalm. gen. 3. tu pak poméni de je človéku po sturjenim gréhu v négovi vésti zlu inu britku, dokler bug zupet svojo gnadljivo štimo pusty slišati inu spet srce ohlady inu oživy, psl. 23 on mojo dušo ohlady, ezek 3 ne moreš več očisçena biti dokler se moja zlobnost nad tabo ne ohlady, vis. pes. 2 on me ohlady z jabulkami, prip. 25 on svojga gospuda dušo ohlady, jap. prid. 1, 89 kadar se tu slepu nagneñe ali ta lubèzen ohlady, ravn. 2, 279 pošli mi Lazara de konec prsta v vodo pomóçi de mi jezik ohladí, preš. 153 sled sence zârje unstránske glórje, vtisñ-ni v oltárje lubézni vérne ohladí mu žèle, levst. žup. 122 po pet kilográmov od stó upade mezá potlej, kadar se uhladí. — hladimò ravn. 1, 101 hvaležni bodimo bogú koľkor krat se z vode mrzlim poživkom kak vróç dan ohladimò; — hladitè: rav. ber. 208 pomladi in v jeseni ko so gôrki dnévi in hladne noçi. varite se de se zjutrej ali z večér ne prehladitè; — hladé: ravn. ber. 8 vetróvi hladé prehudo vroçino, 202 ne pihajte jedí neperľudno,

ampak čakajte raji de se uhladé; — hladíjo: preš. 76 mi mu srcé odprímo, pod nebom naj leží de dan danášni prêjde, de prva nóč miní: hladíjo naj ga sá'p'ee, naj rôsa páde ná í.

hudi: hudíš: škrb. 2, 196 prav de se čez režaleé inu sturjeno krivico hudíš.

jasni: jasné: ravn. 2, 78 iz tega kar tukaj od Kristusa pove, se tudi besede: nebeško kraľstvo se bliža, že dovòl z jasné.

jeri: jerí: ravn. 2, 176 nimam ga človeka da bi me v jézero djal kadar se voda jerí.

jezi: jezím: ravn. pov. 82 se nad Lorco jezím. — jezíš: traun 189 kdo bó tebi zupèr stál, kadar se ti jezíš? ravn. 1, 241 za volo klòšcov'ne se jezíš? je pa to prav? ber. 110 ti se jezíš, de je kloševina usahnila? — jezí: kast. 66 če več se eden srdy inu jezy, več mu škodi, škriñ. 90 móder človek, aku se z norcam prepira, naj se jezy ali smeja, ne bó pokója našal, pok. 3, 96 on se ne jezy brez konca, škrb. 1, 130 jezni se spet jezí, traun 4 vzamite gori návuk, da se kjé gospód ne ràzjezy, ravn. 2, 141 kdor koľ se nad svojim bratom razjezí, pred sodbo ga gre djati; — jezé: kast. 62 eni se srdè inu jezè ne samo z ludmy ampak tudi samy (s) sabo.

kadi: kadí: daľm. modr. 10 katerih pusta dežela še se kady, jap. prid. 1, praef. te ràzbojske kladova se vzdigujejo inu padajo z nezmasno silo, cèla gorra zagrmly od hrušaňa, malik se po dolini ràzlega, kry se kady inu teče v potókih, ravn. ber. 207 odpri vrata in okna de se prah izkadí, 1, 113 Mozes tele popáđši ga kar rastopí, zmane in na prah razkadí, 88 Mozes vzame polne práša sáj in jih práčo kraľa na kviško za kadí, 2, 86 po človekovo ravnajo, ktiri se v brèzen za kadí pa si upaňe dela: bog po anglicih ga bo otél; — kadé: dalm. psłm. 104 kadar se on téh gurr dotakne, taku se kadé, (trub. kadar se on tih gur dotakne, taku se kadee) jerem. 1 so mene zapustili inu kadé drugim bogum, 18 ony kadé tém bogum, traun 261 kadar se on gorrâ dotákne, se one kade, ravn. 1, 178 ne svarím te za volo tvojih daróv, tvoje žgáje se vedno v mene kadé.

kali: kalíš: dalm. ezek. 32 vodo kalyš s tvojmi nogami. — kalí: ravn. 1, 162 drugi dan se kraľu spet kaľí po glavi, 2, 138 taki sveti kreposti, ki je ne kaľi ne samopríd, nè samočást, se pa tudi lep véneć plède v nebésih, ravn. pov. 57 nikoli ni vročiga ali premrzliga jedla, de si zob ne skalí.

kazi: kazíš: ravn. ber. 192 če nauk poslúšaš, spolnit pa ne skúšaš, si srečo kazíš; — kazí: ravn. 1, 232 edína reč več krat vso posvétno svetlóst kazí, 2, 68 žalostno je ošabnih otrók viditi: še to pokazí ošabnost, kar imajo dobriga in lepega nad seboj, dalm. sal. predg. 7 en zupàrni skazy enu potrpežlivu srce, 8 en sam grešnik veliku dobriga skazy, sirah 6 ne zdy se sam sebi premodèr de bi sledniga tadal, de tvoje lystje ne uvene tèr tvoj sad se ne skazy, prip. 29 en krajl deželo gori dàržy skuzi prauo, ampak en lakomnik jo skazy, jap. ev. 16 aku se sol skazy, s čem se bó solilu? škriñ. 57 človeka nevumnost ñegovo hójo skazy, ravn. 1, 15 vsaka huda strast skazí in popáči obraz človeku, 2, 205 nič ložej kakor okó se ne poškódje in ne skazí, ber. 167 vetrovi májejo sápo, de se ne skazí; — kazitè: jap. prid. 1, 284 vy ràztrësate, vy skazitè ta sad tÛ kryví Jezusa Kristusa; — kazé: jap. prid. 1, 111 tvoje oçy po tÛh istih zapelivih rečÛh glÛdajo, katere tvoje srce kazé, preš. čeb. 5, 23 zidat vdíhne jim kazíno, kaj de je, pové imé: žensko možko tam mladíno z materami vred kazé, dalm. sal. predg. 9 skazé škodlive muhe dobro žalbo, kast. 234 eni se naidejo, kateri vso svojo šenkingo skazè s tem kir veselu ne dadó, jap. prid. 1, 112 hudi tovarši nam vso dobro volo skazé

kazni: kazní: levst. žup. 37 kdor se kláti brez stanovítega domú, tacega naj sodíšče kazní za potepúha, 50 vse prestopke te vrste kazní sodíšče; — kazné: 43 prestopki se kazné po zakoni polske obrámbe.

kloni: kloní: dalm. sirah 9 ne sedi per eniga družiga ženi inu se ž ño ne [objemli, inu ne gostuj se ž ño, de se tvoje srce k ñej ne naklony inu tvojo pamet ne prenori.

kojiti: kojím: dalm. jez. 23 jest več ne koym obene deče.

koreni: korené: dalm. jerem. 12 ti ñe flancaš, de se okorené inu rasteo.

kori: korím: pok. 1, 55 svoj grÛh obžalújem inu sebe za volo tiga istiga brez zanasána pokorím, škrb. 1, 71 jest pokorím moje mesó; — koríš: pok. 1, 88 ti si pruti meni taku usmilen, de mene v pričejočim živleñi za moje grÛhe pokoríš, kast. 8 ima pak tú čisčeñe v taki viži se sturiti, de kolikur kuli grÛhou si dopernesil vse od sebe zmetèš, se spokoryš; škrb. 1, 60 če se spokoríš; — kòriš: škrb. 2, 125 pokóriš svoje truplo? — korí; škrb. 1, 226 če roko božjo ktira te pokori ponižno kušneš, levst. žup. 32 vsako dejañe, kar jih zdaj bode

naštévanih, pokorí in prepovedúje kazenski zakon, 48 prestopke pokorí glóba, 82 občina tudi pokorí krémárje kadar čez uro tóčijo, ravn. ber. 121 tudi prelomovavce svójih zapóved hudo pokorí, škrb. 1, 315 nočem smrti grešnika, ampak de se spokorí, ravn. ber. 110 bog perzanesi gréšniku, kateri se spokorí; — kòri: škrb. 1, 482 ako se zgodaj ne spokorí; — kòrimo: škrb. 1, 17 po pravici je de naše grehe do smrti obžalujemo, do smrti objokamo, do smrti sami nad seboj pokórimo, 71 znamo reči, de pokórimo mesó; — koré: škrb. 1, 220 tam pokoré pa vendar za pokoro ni plačila, ravn. ber. 110 bog noče de bi se pogubili, ampak de naj se spokoré in živé, levst. žup. 67 če težáki ali rokodelci hódijo viñeni delat na kakšen visok oder, to jih sodišča pokoré po kazenskem zakoni.

kosí: kosí: ravn. abc. 69 kmalo po strnéni žétvi se travnik v drugič kosí, dalm. job. 8 trava dokler se cvite prejden se pokosy, vsahne prejden se senu dela, psl. 90 traun 2, 30 one so zjutraj kakòr tráva katèra ráste: zjutraj cvède inu raste, zvèčèr se pokosy, zvène inu se posušy; ravn. ber. 157 detela če se pokosí spet nôve stebła požéne. met. 579 smrt stare pokosí, mlade postrelí; — kosé: ravn. abc. 67 na Nemškimu kosé radí žito, ne žańejo ga, 1, 120 trava zjutraj cvetè, se spremína, z véčèr jo pokosé in pa vsáhne.

krivi: krivé: dalm. jezai. 10 ve tim pisarjem kateri krive postavé delajo inu kateri krive sodbe pišèjo, de téh vbozih reč pèrkrivé.

kropi: kropí: dalm. 2 mos. 9 vzamita si polne vaju pesty saj od pečy, de je Mozes reskropy pruti nebesom, prip. 20 en krajl kateri na stollu sedy k' sodbi vse hudu reskropy svojema očima, jez. 24 gospud reskropy vse te kateri v nej prebivajo, škriñ. 165 hudobniga vúpańe je kakòr tànka pena katèro vihár razkropy, ravn. 1, 135 Gal se vzdigne s Sihemci in se je vdaril z Abimelekam. Pa Abimelek jih zakropí, pretèpe do mesta; — kropé: pok. 3, 137 ony kropè inu móćio od zvanaj, ti pak dáš rast in rodovitnost, ravn. abc. 59 platno od kónca je sivo. Operó, po trati ga razgríńajo, z vodó ga kropé, dalm. jezai. 33 naj bézè ty folki pred tem velikim šumeńam inu naj se ajdje reskropé.

kroti: krotíš: škrb. 1, 214 skuz to krotíš nágneńe; — krotí: ravn. ber. 16 še brata umoriti ga ni gróza kdor tih hudih nagńeń že v prvi mladòsti ne krotí in ne zatíra, 95 tudi

nar bolj človek pade, če ne krotí vedno svojiga hudobniga nagneña, 119 tako deleč pride človek, če precej v začetku ne premaguje in ne krotí hudiga nagneña, 133 tudi ko nas tepe in krotí, je naš oča, kast. 275 en čedn móž je ena živa božja podoba, zakai nega sam poglet te kateri ga vidio vkroty inu pobulša, ravn. 1, 155 obrnena prav ljudém odžene kalne misli, v krotí nevgnáne nih strasti; — kròtímo: škrb, 1, kakó kròtímo počutke? — kroté: ravn. ber. 195 postave so potrebne, hudobnike kroté. škrb. 1, 129 al kroté soje nagneñe?

lasti: lastí: pok. 1, 70 ta strup se naglu človekoviga srcá polasty, 80 srcę kateriga se posvejtna lubežen polasty, se celú ne more v gospodu veseliti, 2, 16 ta greh se hitru človeka polasty, preš. 17 ne polastí se nih ki so v trdnavi; — lasté: ravn. ber. 74 in se še več drugih mést polasté.

lepi: lepí: ravn. ber. 192 snažnost je čednost: mladíno lepí, kast. 49 takú tá duša, katera je k nebesam stvorjena se na posvitnu perlipy, 293 aku se ti kulikain kakršne kuli bodi posvitne ričy držyš, takú si enák eni majhini ribici z jmenom echines, katera kadar na murju se perlipy h ti barki, de bi si s tem vekša bilá, kemp. 271 kateru (frej srce) k nobeni stuari iz naspodobnim poželeniam se na perlipy; — lepé: kast. 6 takú rounai s tvojmi pozemelskimi ričmy, de se h tvojmu srcu nikár ne perlipé, (mlinski kamen se polepí čc se na ú zasuje vlažno žito).

lepoti: lepotíš: kast. 422 aku tebe premoreš za volo lubézni božje, taku tú tvoje djañe pred bugom s čistim zlatom pozlatyš inu polipotyš.

lovi: lovíš: met. 291 zakaj me lovíš? — loví: škriñ. 28 kateri se na lažę zanáša vętre páse, ravnu tá tudi letęče ptice lovy, škrb. 1, 130 prevzétni spet loví leško hvalo, ravn. ber. 148 pajik sam iz sębe svójo mręžo spréde in muhe in mušice vano loví, ravn. ber. 152 vsako léto se brez številla ríb poloví. Slaníke loví samo v Holandi čez sto tavžest ljudí, preš. 111 za kaj pač múhe mój loví Kastélic? levst. žup. 43 zakon ukazuje vsacemu gospodarju, da broste poloví do tistega časa ki ga ustanoví župan, 118 vse pse bez tega známeña poloví kožedírec, dalm. job 5 on vlový te modre v nyh hudi kunšti, 40 on zavupa de hoče Jordan svojimi ustí izpyti, inu še se vlový z negovini lastnimi očima 3; — lòvite: ravn. zgod. 2, 88 nedolžni ste šé, med krepóstjo in greham po sredi se še lòvite — lové:

dalm. ev. mat. 13, 47 spet je nebesku krajlestvu glih eni mreži katera je v morje vržena s katero se vse žlaht (ribe) lové, schön. 334 s katero se vse sorte ribe lové, škriñ. 126 kakòr se ribe na trñik love, ravn. ber. 132 kólíka je zalóga trdih ali polénastih rib, ki so vsako léto ob krajih morjá lové! levst. žup. 25 ribe lové tisti kateri so upravičeni, dalm. jezaiá 28 v štrike se vlové inu vjeti bodeo, prip. 18 ñegova ustna ñegovo lastno dušo vlové, salom. predg. 9 kakòr se ptice vlové z enim štrikom, taku se tudi človeki vlové v hudim času.

loži: ložím: jap. prid. 1, 300 jest se položym v ñegovo odprto stran, traun 284 dokler jest podložím tvoje sovražnike za podnóžje tvojih nóg, škrb. 1, 3 to preden na dalej rezložím, perpravite vušésa iuu síca, 35 te tri resnice preden na dalej razložím, potrpite; — ložíš: škrb. 1, 431 kadar nas s trpleñam obložíš, kast. 34 kadar jmaš eno tožbó, vsá tvoja misel vse tvoje govorjeñe mujo inu flis perložyš, de bi tó pravdo dubil, ravn. 1, 269 takó si veliko založíš na čase ob sili; — loží: dalm. 1 kor. 14 kateri prerokuje ta je vekši kakor kateri z jeziki govory, samuč ako je tudi izložy, psl. 68 bog nam naložy eno butoro, kast. 202 edn švoh na polovico bolán sebi naložy enu pretežku déllu inu se vmory, jap. prid. 1, 200 jest bi hotel tó ne spolniti ker se meni naložy? 309 ta nečisti nam naložy svoje nagnusobe, škrb. 1, 291 v premišluvañu tolko dolgov, ktire si mlačna duša naloží, ne vem kaj vi mislite, 265 ktira nam dolžnost naloží čisto se spovedati, ravn. abc. 69 snopje se naloží in zvrhama vozóve ga domú vózijo, 1, 35 vzame drva in jih Izaku naloží, 138 Boc ji naloží, levst. žup. 26 naj se tem občanom najprvo naloží plačilo, dalm. jos. 12 kobilica se obložyí, škrb. 1, 59 zdey jo s križi inu nadlógami obloží, ravn. 1, 35 nakóle dèrev za grmado, obloží osla z ñimi, levst. žup. 21 nij čez občinski zakon, ako občina katerega tacega ki ima nenavadno obilo živine, proti sebi tudi bol obloží nego li tiste ki na občinskem pašniki pasó navadno število, kemp. 75 srečen je taisti kateri od sebe odložy use tajstu kar bi moglu ñegovo veyst omadežuvati, met. 277 kar se odloží, se ne opustí, dalm. ev. luk. 15 i schön. 204 kadar jo (ovco) najde, taku jo veselu na svoje rame položy, jap. prid. 1, 293 po tem položy vse na vago tē pravice, škrb. 1, 108 David je vzel iz vóde pet kamencov, inu jih položí v sojo pastirško torbico, ravn. ber. 55 splete jerbasček, položí dete váñ, levst. žup. 7 tedaj je župan

dolžán, da v prvej séji po tem pred občinski odbor na pretehtovanje in razsodbo položi tisto stvar, na katero pritožba méri, 42 rubljeno živíno je povrniti ne gospodarju, če tá položí toliko novcev kolikor je kváre, 92 zvrší koński popis ter ga položí okrajnemu oblastvu v róko, jap. prid. 1, 222 Pilatus si vso mujo pèrložy, de bi našiga odrešenika sovražnikam iz rók strgal, 278 ta togotni ràzložy vse napek le tē besēde, ravn. 1, 36 kadar sta na vrhu hriba bila, naprávi altár Abraham, zloží na ní drva; — ložé: levst. žup. 72 kadar je dohodkov premalo, tedaj občine določé kolikor je tréba, dalm. sirah 12 vari se pred takovimi lotry, ony ništér dobriga ne misle, de ti eno večno sramoto naložé, jap. prid. 1, 150 dolžnost katero nam postave tē človeške družine naložę, ravn. ber. 65 pográbijo ga (seno), oče ga z vrhama na voz naložé, škrb. 1, 73 ktere vsa sramožlivost na stran odložé, 118 se gre h spovdníci de se (grehi) per nogah naméstnika božjiga odložé, levst. žup. 86 k prôšni naj se priložé svedôčbe, ravn. ber. 102 (dobri učeniki) vložé zastavo kreposti in lepiga življená, jap. prid. 1, 309 tam prestópio edèn za drugim ti grešniki inu zložę iz sebe na naše ramę vsaki svojo posebno butaro, ravn. abc. 73 v jésen se drva zapóred domú vozijo. Na dvoríšu jih v velike skladavnice zložé.

masti: mastí: škriñ. prip. 15, 30 dobra slova kosty omasty. — masté: škrb. 1, 481 v cirkvi dušo, domá pa truplo obilno masté, let. mat. 1882/3 263 v vréci se masté oljke kadar se dela oje.

lučiti: lučí: dalm. sir. 38 kateri na višek kamen lučy, timu on na glavo pade.

maši: maší: dalm. psl. 48 nyh zlobnost je kakòr ene kače zlobnost, kakòr en gluh madras kateri svoje úhu zamašy, traun 140 níh togota je enáka togoti ene kače inu eniga modrasa kateri svoje vušesa zamašy, prip. 21 kateri svoja ušesa zamašy pred vpyeñem téh vbozih, ta bo tudi klical inu ne bo vslíšan; — mašé: škrb. 1, 60 zdey zamašé vušesa, ravn. ber. 207 če si človek obraza in rok ne umije vsak dan ín več krat tudi nog se potne luknice ali potivnice po naši koži takó zamažejo in zamašé, de soparica ne more skozi né.

meči: mečí: škriñ. 78 mehka besēda trdobo omečy, traun u predgovoru: drugi razsvitlę pamet, David omečy srce, preš. 150 na zádne omečí se tvója drága; — meché: traun u predgovoru:

ta pesmi razsvitlę pámet inu omečę srce, preš. 105 ne omečę je líca obledéne.

meni: meníš: kast. 266 z leto čednostjo se stury, de s človeka se v eno živinče ne premínyš — mení: dalm. job. 9 on gre mimu mene, prejden ga zagledam, inu se premíny prejden jest zastopim, 14 enu dřivu ima vupańe, aku je lih posékanu de se zopet premíny inu negove mladíciće ne nehajo, ezrav 6 kateri človik lete besede premíny, od tiga istiga hiše se ima en tram vzeti, sirah 6 je mnogoteri priateľ, kateri se skoraj v sovražnika premíny, kast. 120 velika je múč te lubézni: v lubleno reič premény (na é u-mény je znak glasu ne naglasu) tega zalubeniga, ravn. ber. 59 vsa voda v Egiptu se po bōžjim ukazu v kri premení, škriń. 238 priateľ kateri se v svoražnika spremeny, škriń. sir. 25, 24 hudobía ene žéne nę obličje spremeny, ravn. 1, 252 kolkor zamórec kóžo ali tiger svoje pege spremeni, ravno tolko bote dobri mogli biti ví če se hudiga navádite, ber. 58 ko jo (kačo) prime, se mu v roki spet v palico spremeni, škrb. 1, 78 kakó lohko je de pamet z amení pravo pot s krivično, — mené: škriń, 215 kadar se elementi med sebój premèně (se zgody) kakòr per orglah, kadar se glas spremeny, ravn. ber. 169 kader je sápa zlđ mrzla, od zemle in zéliš soparice vstájajo, se z mrazam pred solnčnim izhódam v slano premené, kemp. 114 ludje se hitru spremenè, 399 kir so ony sami čez se zamaknieni, se ony cilu inu do konca v mojo lubezan spremenè, škrb. 1, 8 jih kej dosti najdete ktiri po spovdi se spremené? ravn. ber. 170 takó se soparice naglo v vodó spremené.

miri: mirí: ravn. 2, 129 spokorjenca kako prijazno ga táži in mirí! škriń. 56 los v miry pravde, ravn. 1, 237 kaj čemò početi s teboj, de se nam morje v mirí? 2, 217 vera v boga in v Jezusa nas še v takih nevárnostih v mirí, ber. 199 ko le vihár ni jéńal, ga vržejo v morje in vihár se umirí; dalm. prip. 16 skuzi zvéščino se krivu djańe zmyry, — miré: ravn. 2, 287 dobri ľudjé se lohka v miré.

mladi: mladím: let mat. 1882/3 113 mladíti se, mladím se junge werfen, omladíti se omladím se; — mladí: zdaj se dróbnica mladí, škriń. 53 vesęlu sreč lejta pomlady, traun 256 kateri tebe kakor eno postojno pomlady, preš. u čeb. 5, 24 se zidálo bó gledíše ko se leto pomladí.

moli orare: molíš: kast. 358 kadar molyš, taku z bugom govoryš; — molí: 252 on moly srčnu inu andohtlivu. — tako samo u Kostelca, inače mólim i mólím.

moli porrigere: molí: ravn. ber. 195 otrok ki réveža ne žali, mu rad svoj kosčik pomolí, se per ľudéh nar lépsi hváli, obilno bog ga obdarí.

mori: morím: ravn. 1, 299 samo smém naj, o kralj, in brez meča ti vmorím tega drakona, ber. 129 samo perpusti mi, in brez meča ti umorím téga bogá; — moríš: kast. 127 sam sebe moryš, 280 kakú ti ysčes se rezveseliti v srei inu životi, kir ti moryš tvojo bogo dušo z opravlaňam čez tvojsa bližniga? ravn. ber. 105 si tedaj ti ki moje ľudstvo z lakoto moríš? 1, 118 o gospod! pomoríš naj to ľudstvo do zadniga moža, Egipcane in druji narodi kmalo porekó: gospod tega ljudstva ni mogel spravití v deželo, kast. 8 de vse tvoje nagneňe pruti nym vmoryš; — morí: dalm. psl. 10 on te nedolžne skrivši mory, 2 kor. 3 pubštáb mory, ampak duh oživy, schön. 228 pismu mory, ampak duh oživy, kast. 77 tá kateri tú véčnúst lubi, tá mory nevošljivost, kemp. 72 toku use životnu vesele gre cilu slatku noter, ali h koncu grize inu mory, 104 človik zasluži vekši gnado, kadar se sam premaga inu se znotrej mory, pok. 2, 83 kateri děla mesa z dúham mory, škrb. 1, 219 kader ga bóg tépe inu morí, ga začné iskati, ravn. 1, 232 kaj sem bog kaļ (= kaj li), ktiri morí in oživla? preš. 172 Slovénec že morí Slovéna, bráta, levst. žup. 50 kdor podgane morí z otrovom, temu je treba dopustila od deželne vlade, kemp. 372 timu je potrebnu, de on use svoje naspodobne želle pomory, pok. 2, 104 kadar (jelen) káče pomory, ta krat se negova žeja nar bõl unáme, ravn. 1, 112 naláš jih je iz Egipta izpelal, de jih med gorami pomorí, ber. 62 ali si nas za to iz Egipta izpelal, de nas tukej v pušavi sovražnikov meč pomorí? 74 v bégu pertisne sovražnika strašna toča, ktéra jih več pomorí kakor jih jè meč Izraelcov pomoril, dalm. job 5 eniga nepametniga srd vmory inu eniga norea nyd vbye, kast. 48 v tej ženi nyč družiga se ne znaide, ampák kar kole, kar žgè inu kar vmory, 123 lubezen kadar tebe en krat prevzame, taku te ne pusty, dokler te ne vtrudi, ali cilú vmory, 131 le tú yh nuč inu dán martra taku dolgu de yh vmory, škriň. 202 človek skuzi hudobío vmory, jap. prid. 1, 70 smrtni grëh vmory dušo, škrb. 1, 155 za nih je rezvojzdánost en strup ktir jih vmorí, levst. žup. 59 črmnica živínče umorí ali takoj ali v nekaterih dnevih, ravn. ber. 156 zéliša so zéli, kterih déblo ali steblo vsako léto zima zamorí, levst. žup. 51 olja naj piže, da si otròv zamorí; — morimò: ravn. 1, 300 v roke Daniela

nam daj, ali pa pomorimò tebe in tvòjce; — moré: dalm jezai 27 on nej vmorjen kakor ga ñegovi sovražniki moré, kast. 139 kadar nym nesrèča pride, zdajci cagajo inu se z žalostjo morè, jap. prid. 1, 343 more, rópajo, rav. 1, 322 kadar ñega tako zlégama mučijo in moré, so si tí srce delali, preš. 153 sróc obúpa màñ moré pušice tam, dalm. nehem. 6 ony bodo perši de tebe v moré, škriñ. 153 vusta katèra lážejo, dušo v more. jap. prid. 1, 116 de me ony ne prenaglio inu ne v more, rav. ber. 149 vse ima v pañi svòje dèlo: kdor ne dèla, ga izvržejo ali ga u moré.

moži: moží: preš. 73 prelepa gospodična Sevèra se moží, dalm. 1 kor. 7 aku se ena deçla o možy, taku ona tudi ne gréši, škriñ. sir. 42, 9 zavolo hçere en oçe skrivaj çúje, de bi se kadar je mlada ne zastàrala, inu de bi možu, kadar se o možy, zúprna ne postala.

mraçi: mraçi: schön. 157 ostani pèr nas, zakaj se mraçi, rav. 2, 288 prèden se smrt permraçi, jišimo dníno opravitì, ber. 209 ne dèlajte brez luçi kader se noç bliža in se z mraçi.

mudi: mudíš: kast. 313 za kaj taku dolgu časa malaš inu se mudyš na tem pildu? škrb. 1, 321 kaj se mudíš? kast. 322 per tajstim zamudyš tú véçnu nebešku veselje, rav. 1, 108 po konci mu pomagaj, zamudíš naj tudi zraven kaj svojiga; — mudí: dalm. sirah 11 mnogoteri si veliku zadene inu h blagu bity inu vunèr s tem sam sebe le mudy, 14 pomisli de se smrt ne mudy, kast. 305 dva angela sta vse skuzi Lota opominala, kir se le dolgu mudy rekóç: ohrani ohrani tvojo dušo, škriñ. 267 spómni se de smrt ne mudy, škrb. 1, 31 nej se mudí, nej odláša, kdor oçe, le mi tega nikař ne strimo, rav. 1, 91 vsi napravleni — enaki ľudém ktirim se mudí — morejo sestì okol mize, 2, 5 Caharija ni dolgo kaj mogel od straha. Ľudjé ga čakajo in čakajo in nikol ne uméjo, kaj se v svetíñšu tako dolgo mudí, kemp. 5 nebu inu zueзде premišluje koku hodjo, ali zraven tiga sam sebe zamudy, rav. 1, 246 on vódi ñih (zvèzd) trumo po števílu na nebó. Po iménu jih poklicuje. Nobena se ne zamudí, levst. žup. 77 to naj se zgodí vsacemu kdor zamudí storiti kar bi odvrñilo ogeñ; — mudé: dalm. riht. 5 za kaj se mudé ñegova kula de ne prideo? kast. 319 lon je prez mère velik: kaku neso nespametni inu prez vsiga uma tajsti, kateri ga zamudè? kemp. 286 oçe te visoke božje reçy zastopiti, sebe pak inu svoje izveličanie ony zamudè.

nagli: naglí: škriñ. 113 nič kjé v en dan ne govóri, tudi naj se tvoje srce ne prena gly pred bógam besédo postaviti.

noči: nočí: ravn. 1, 165 kdor pod slémenam vsigamogóč'ga nočí, levst. žup. 32 v katero je svoje ime vpisati dolžan vsak tujec, kadar ondu prenočí; — nočità: ravn. 1, 31 kjé sta moža, ki nočità per tebi?

nori: norí: kemp. 495 ta človeška pamet je slaba inu se lehka prenory; — noré: dalm. jer. 25 naly vsem folkom de pyó, se opotékajo inu obnorré pred tim mečom, kast. 263 tá vednu vselei vahta, tvoje ričy rezdražen k škodi ošpegati, inu tebe lagle tvoje hudobe obnorè kakor nega.

novi: noví: ravn. ber. 164 sapa se spridi v vsih zaprtih krajih ako se od časa do časa s čisto sápo ne oponoví, kast. 66 maščuvañe zupèt tú hudu ponovy, škriñ. 109 bó g ponovy tó kar je prešlú, pok. 2, 68 katëra srce prena redy, ponovy, posvečúje, škrb. 1, 298 greh kolker krat bo sturjen, tolko krat ponoví smrt Jezusovo, 303 réčem de se Jezusovo trpleñe še dandonašni cel dosti krat ponoví: trpleñe Jezusovo se ponoví še zmiram na dve viži: prvič ponoví Jezus soje trpleñe sam skuz čudo soje lubezni na altarju, drugič ponoví grešnik Jezusovo trpleñe, rav. ber. 31 bog ponoví zdey Abrahamu žé pred stó rjeno obljubo, preš. 83 stara ljubézen ne zarijóvi, devét krat se vrne, ponoví; — novó: škrb. 1, 306 trpleñe grešniki ponové Jezusu.

pači: pačí: ravn. 1, 209 kdor se z napčnimi spajdáži, se sám popačí, 334 kdor se s hudobnimi pečá, se sam popačí, 2, 202 hudo če mu človek da prostor v sreú, po časi vsiga človeka prevzáme, do konca ga spridi in popačí; nu češće glasi: pácim, páčiš itd.

pekli: peklí: ravn. 1, 331 vestni nepokoj ga huj peklí kakor vse še tolke živòtne bolečine.

pesti: pesté: ravn. 2, 22 nesrečni ki ga sovražniki vžugajo, ki ga ravno pesté, se obveselí, če koga na pómoč vidi priti.

peti: petí: levst. žup. 56 kakor se često pripetí.

plaši: plaší: ravn. 1, 72 tako nas greh ob živleñu nar lepši veselja perpravi, in plaší nas de se bojimò še tako dobrih ľudí. — plašé: ravn. 2, 178 mlade ľudí naj saj taki izgledi lè oplašé. običnije glasi: pláším, plášiš itd.

plavi: plaví: levst. žup. 44 pišejo kako se lés plaví.

pleši: pleší: let. mat. 1882/3 223 pleší me (v želodci ako sem jel mnogo grozdja).

podí: podíš: kast. 342 ena bolha te enu malu vščène inu ne moreš pretrpeti, ampák de jo prepodyš inu preženeš; — podí: dalm. 3 mos. 26 nih nihče ne pody, prip. 28 pregrešnik béžy inu nihče ga ne pody, škriñ. 60 kdór očeta žáli inu máter pody, je. brez poštea, traun 80 angel tiga gospóda naj jih pody, ravn. 1, 210 huddben beží koga nihčer ne podí, ber. 172 zvezdautrini, ognéne képe in letóci pozoj ali lintveri niso nič družiga kakor užgáne rečí, ki se v zraku naberó, se užgó in ki jih sápa nósi in podí, levst. žup. 184 podár, ker iz vinógradov podí kvarlívè živáli in tatí, preš. 167 ne odpodí od nas živléna táta veselja hrúp, dalm. ev. joan. 10 volk popade inu rezpody te ouce, schön. 167 volk popade inu respody (te) ovce, jap. ev. 465 razpody te ovce, kast. 126 vari se v tvojo hišo sovraštva inu ardrie, aku tojsto notar pustyš, taku tebi vsó tvojo družino respody inu režene, škriñ. 297 kdór kámèn med ptice vrže, jih, razpody, preš. 107 mladósti jásnost vùnder míslí táke si kmálo iz srcá 's podí in gláve; — podé: dalm. jezaija 33 tedaj bodo vas pobirali kakòr en rup, kakòr se kobilice pobirajo inu kakòr se kebrí respodé, kadar se naglu čez ñe pride. — poditá: Schrey 2 sam. 2, 24 Joab inu Abizai bejžečiga Abuerja poditá dokler sónce doli gre.

poji: pojíš: ravn. 1, 152 obišeš jo zemlo, jo napojíš; — pojí: ravn. 1, 250 gre dež in sneg od neba, pa nè spet nazaj, ampak zemlo pojí in jo rodovíti, škriñ. 15 ñe lubežèn naj te vsaki čas napojy, ravn. 1, 34 natóci méh in napojí fanta, 46 Jakob Rahelo zagledavši odvalí kamen hitro znad vodnáka napojí ji drobnico, ber. 32 prošena da ne le Eliecerju piti, ampak napojí tudi ñégóve kaméle.

poti: potí: kast. 61 skoraj kry pluje inu se poty, ravn. ber. 207 če se perilo in obléka večkrat zména, se živòt ložej potí, preš. 97 jez túdi v tròp ki se potí in trúdi, ledíno órje náše poezíje, se vríniti želím.

pozni: pozní: dalm. sirah 37 taku se tudi ne zavupa timu možu kir gnezda néma inu mora ostati ker se zapozny, škriñ. 353 kdo kaj vúpa tému katèri gnezda nima inu more ostáti kjer se zapozny?

praši: praší: dalm. 1 mos. 32 kadar se dva vkup mečeta, taku se prašy; — prašé: pok. 3, 78 aku bi take pomanklivostí v sebi našal, katere celú čedností opráše.

preti: pretíš: jap. prid. 1, 343 kaj je taista za ena hudoba, za volo katere ti timu svejtu inu ludem taku hudu prètíš; — pretí: dalm. 1 mos. 27 tvoj brat Ezau tebi prity de te hoče vbyti, psl. 37 nevernik prity timu pravičnemu, pok. 3, 96 on se ne jezy do konca inu tudi ne proty na vəkoma, preš. 77 ak káki vihár od déleč pertí, 172 ko niso meč, sekíra in lopáta jih mōgle, lákota nepremaglíva pertí odpréti gráda trdne vráta, levst. žup. 4 odbor pretí z glōbo, 77 ker mu pretí ogenj, met. 232 kōza grē iz hléva na pašo inь zaprýtí svoji kozíčecь vrat ne odpreť; — preté: trub. psl. 60 nevernikom prerokuju inu prytee de . . .) kat. 254 smrt, pekal nas strašjo, prité nas vse snesti, dalm. jer. u predgovoru: poleg tiga perkazuje se tulikajn grozovitih cajhnou inu čudes, katera nim strašno prité, ravn. pov. 101 nektiri mu tudi proté: le mólči, prěšič te bo šavsnil.

prti: prtím: let. mat. 1882/3 232 prtíti se prtím se = težko delati sich anstrengen.

prosti: prosté: levst. žup. 86 tacega vender pozneje spét o prosté od dejánstva službe. opako preš. 175 sprósti.

pusti: pustím: traun 190 jih ne pustím pásti, pok. 1, 24 v moji postéli zagrnjen pustím téči solzē, kast. 72 hočeš se maščúvati, bodi, jest tebi dopustym, škrb. 1, 59 jest ti greh odpustím, jap. prid. 1, 222 jest zdaj le tó popustím inu se k enimu drugimu še bol žalostnimu poglědu obrnem, ravn. 2, 292 globòko besedo je h ti pergodbi Jezus še perstavil, inu pojiskati ne pomembo naj vam mendè samim prepustím, škrb. 1, 234 jest jim perpustím de mesó samó na sebi človeka ne more ognusiti, kast. 154 lahku zapustym kar poprei nei bilú moje, jap. prid. 1, 281 jest ne zapustím obenih dolgov; — pustíš: kast. 175 tvoje grunte, tvoje vinograde, tvoje nyve ti ne pustyš obenimu vzěti, 195 zakai eno gmajn reič lubíš inu pustyš tó narvekšo dobruto, 285 aku le tega prou navučyš potler sam rad od offertí pustyš, 354 aku ti pustyš de ne bóš boga lubil, taku tudi ga ne bóš na véčne čase hvalil, pok. 1, 104 zdaj mene v tàmoti pustíš, de ne znam húdu od dóbriga prav rāzločiti, škriñ. 342 aku ga pustíš prazndvati, bó prostost jiskal, traun 260 ti pustíš trávo za živíno rasti, kast. 8 te hude tvoje navade do konca zapustyš, 148 aku zapustyš to misel, ravn. 1, 301 ne zapustíš jih nē ktiri tebe ljubijo. — pustí: dalm. gen. 3 dokler bug zupet svojo gnadlivo štimo pusty slišati, daniel 3 kakòr se železu z yllom ne pusty změšati, jerem. 10 on pusty vejter

priti iz skrounih mejst, prip. 10 gospud ne pusty tiga pravičniga duše lakoto trpéti, kast. 123 kadar tebe en krat prevzame, taku te ne pusty dokler te ne vtrudi, 143 žalost frišna se pusty troštati, 159 potreba vahtati de zastopnost ne pusty k sebi notar priti ene hudobne ričy, škriň. 29 kateri svarjéne v nęmar pusty, zajide, pok. 1, 51 gręšnika v nesręčnim míri zaspati ne pusty, škrb. 1, 156 pustí živetí med dobrim hude, ravn. 1, 86 Mozes prósi Jetra de naj mu pustí v Egipt iti, 185 ne pustí ga brez tepéšnice bóg, 265 Tobija pustí kosilo, ravn. 1, 8 bog nam vsele nedolžno vsako dopustí, dalm. job 12 kadar on vodo zapre, taku vse suhu postane, inu kadar jo on izpusty, taku ona deželo zvrne, ravn. 1, 20 Noe izpustí krókarja . . na tó izpustí golóba . . sedem dni potlej ga spet izpustí, poznej sedem dni izpustí še en krat golóba, 21 tudi izpustí iz né vse živali, ber. 18 Noe izpustí nar pred krókarja, potlej pa goloba. Sédem dni poznej Noe zópet golóba izpustí, 165 če se sápa v vétrino pukšo stisne, naglo zažéne kuglo ako se s silo stisišena sápa izpustí, jap. prid. 1, 235 jim odpusty vse iz srca, škrb. 1, 313 ktir režaléne rad odpustí, ravn. ber. 194 vsmišen bog rad perzanáša, gręšniku rad odpustí, dalm. jerem. 4 on tvojo deželo opusty inu tvoja mesta požge, kemp. 61 aku se tajstu zanikrnu opusty, je posvarena urednu, škriň. 120 kateri se bogá bojy, nič ne opusty, škrb. 1, 330 opustí navadne molitve, rav. ber. 184 ukáže s tim vsaktérimu, kaj de naj stori ali opustí, kast. 6 mornár pokliče, inu tadaí zdaici vse per kraju morjá popusty inu notar v barko teče, 27 vse popusty inu pobégne, škriň. 302 ravnu takú pójde slehrni žéni, katera svojiga možá popusty inu iz ptujiga zakóna zapusty erba, škrb. 1, 318 pastír ktir popustí ovčice, 327 človk popustí molitu, ravn. 1, 30 zdaj gospod Abrahama popustí in Abraham se vrne domú, preš. 88 popustí posvętno rábo orglarčik in grè v pušávo, škrb. 1, 259 če se búla prepustí ali preréže, bolečina nehá, kast. 178 kar kuli gospúd bug perpusty inu tebi pošle, volnu gori vzami, kemp. 444 aku ta čas perpusty, bogu vse tvoje skušniave . . spoznei, ravn. 1, 137 klasjé grem poberat za žencimi ki mi ga kak dober gospodár poberati perpustí, 2, 52 čimú tedaj perpustí vbóžcam táko nevsmileno smrt? ber. 96 nih veliko bi ga rado spremilo, pa ne perpustí, levst. žup. 7 skrbí, da opravki tekó v rédu, kadar se razpustí občinski odbor, ravn. 1, 10 Eva se spustí s kačo v pogovor, ber. 115 na en krat se velíka riba spustí

proti Tobiju, dalm. jerem. 17 žegnan je ta mož, kateri se na gospuda zapusty, kemp. 395 iz kaj z' enga uržoha se le ta toku zapusty, uni pak bode k toku veliki gnadi gori uzet, jap. prid. 1, 235 prvič zapusty on svojim sovražnikam eno pravo zastavo svoje lubezni inu sprave, pok. 1, 108 jest spoznam de je pravičnu, aku mene cěl svejt zapusty, škriñ. 6 zapusty tega kateri je od mladosti ne mož, 52 preden on v zasramoténe páde, pravico zapusty, 107 to perdoblénu potle enimu lenimu zapusty, 227 kakú huda slova je tega, kateri očeta zapusty, 246 ne zaničuj človeka, kateri greh zapusty, traun 106 David se čudi de bog zdaj svoje zveste zapusty, ravn. 1, 58 bog nedolžnosti nikol ne zapustí, 210 ne bo mu dobro kdor svoje grehe skriva, kdor pa se jih izpové in jih zapustí, on bo milost dosegel, 253 zapustí ga bogastvo v sredi negovih dní, preš. 24 kádar zapustí kvartír, si marsiktéra 'z hiše solzice briše; — pustimò: ravn. 2, 259 de časa in perlóžnosti ne izpustimò, 1, 217 če se s hudobnimi ljudmi spustimò v pajdažtvo; — pustitè: jap. 2, 331 aku se pustitè obrezati, vam Christus ne bó nič pomagat, 332 aku se pustitè od duhá voditi, takú vy niste pod postavo, prid. 1, 355 vy kateri na lepoto vašiga telesa gledate, vašo dušo pak v tej nar grši štalti pustitè, 2, 91 pustitè ženo domá, 116 se za volo krivice hvaliti pustitè, pok. 1, 81 vy pravični na tim svejti posvejtnim ljudem grešnu vesele pustitè, 211 iz tega uržoha .. dobre dela pomajnsate, ali cèlu opustitè, ravn. ber. 27 počíte si malo tukej pod drevesam prèden se dalej spustitè, škrb. 1, 59 bóg je perpraulen skazati vam obilno vsmilène kakor hitro greh zapustitè; — pusté: dalm. 2 hron. 20 ony nas pusté tiga vplatiti, jez. 9 kateri se pusté voditi, so pogubljeni, jerem. 2 vsi žlaki so zabstojn nad vašimi otruki, ony se vsaj ne pusté vučiti, sir. 8 veliku jih je, kir se pusté z denarmi podmititi, kast. 185 tega nedolžniga martrajo, tega hudobniga lédik pustè, jap. prid. 1, 76 kadar se otroci .. postopat ne pustè, ravn. 1, 38 vbógajte stariše, če vam ne pusté v družno hudobnih ljudi, preš. 156 ko je vihárvov síla prevelíka, kamòr val žéne cóln, obupajóče letéti ga pusté roké brodníka, dalm. job 39 oné (košute) se vkup zgibleo kadar rodé inu se prederó inu svoje mlade vun izpusté, kemp. 459 slabo andoht imajo taisti kateri to obhaylu taku zlahkama odlašajo ali ven 'spustè, škrb. 1, 363 če vender dóbre déla popólnama ne opusté, jih vender le z nevoľo oprávlajo, kast. 2 za volo tiga prviga našiga očeta nyh dosti

je oslipljenih de popustè tò pravo véčno dobruto, škriñ. 6 ka-
 tëri rávno pôť popustę inu po tàmñih pôťih hódio, ravn. 1, 127
 drobnico, govéjo živino in osle seboj ženèjo: nè tròhe živeža ne
 popusté, 253 mladíči popusté ptujo mater, ber. 4 ktère
 učeník pred ukam v cerku pélejo, tisti naj oróđje ta čas v klopéh
 popusté, 197 strah in svarjenje dásta modrost; otròk pa ktériga
 prepusté négovi vóji, bo sramòta svojim stáršam, jap. prid. 1,
 73 malu hiš je ker bi otroci strah imèli kakor gre. Eni jim iz ene
 falš lubežni vse perpustę, škrb. 1, 72 kar je firbičniga per-
 pusté očém, dalm. riht. 18 ne pusti tvoje štíme pèr nas slišati,
 de se nad te ne spusté srditi ludje, kemp. 176 ony svoj glas
 spustè v besedah, ravn. 2, 165 na dvoriše po vrvah na ravnost
 pred Jezusa spusté bolnika na tlà, dalm. jerem. 17 vsi kateri
 tebe zapusté, ty morajo k sramoti biti, ezra 8 négova muč inu
 srd čez vse te kateri néga zapusté, kast. 181 ondi se búg
 naide, kir se vse stvari zapustè, škriñ. 322 katèri bogú za-
 pustę, bódo nému čez dani, traun 33 kar jim ostane, svojim
 mlajšim zapustę, 227 aku négovi otroci mojo postavo za-
 pustę, škrb. 1, 106 gorje nim ako ne zapusté to grešno
 navado; — pustitã: ravn. 2, 59 tudi per délu ga (boga) iz
 misel ne spustitã, 1, 137 še véci jok spustitè obé.

redi nutrire: redí: dalm. ezek. 19 levina mej levinami ležy inu
 svoje mlade redy, 1 kor. 11 ženi je čast, kadar dolge lasy redy,
 kast. 95 en brumni človik inu zastopn, tá život redy de on živý,
 kemp. 386 gnada gori redy to andoht, škriñ 90 katèri kurbe
 redy, bó premožeñe zgubil, 92 katèri svojiga hlápca od mladosti
 mehkú gori redy, bó néga potle svojoglavniga čutil, 370 on svój
 život s ptújo jèđjó redy, pok. 1, 24 v srèdi tamę, katèra mojo
 žalost perkriva inu redy, perdobím kar meni dan uzame, škrb.
 1, 268 jed ktira nas redí, 430 kolker več truplo skuz bolezen
 skumra, tolko bel se duša na zasluženú redí, ravn. ber. 8 zemļa
 redí s svójim sokám sádeže, levst. žup. 53 ubožci katere občina
 redí, met. 279 od dobrñh besedí se nñhče ne z redí; — redé:
 dalm. 1 mos. 46 tvoji hlapci so ludje kateri živino redé, kast.
 7 kai govori firšt teh arcatoú Galenus od nečistih telès? kar več
 se špižajo inu redè, s tem več se ym škodi, jap. prid. 1, 78
 srečni ti isti otroci katèrih stariši takú govore inu ñę taku dobru
 gori redę, ravn. 2, 157 mnogo vesele so si perkratili (stariši) de
 me lepo redé, škriñ. XIX imajo mlade lisice predèn se z aređę
 polovítí, jap. prid. 1, 169 greh se zleže inu redy v naročji tę

lenobe, kakòr se črvjè v enim mrtvim inu gnylim meši z arède, levst. žup. 44 pišejo kakó je delati kadar se zapáli gozd ali se v nem z arédé kvarlivi hrósti in črvjé.

redi (rèdi) facere: redím: ravn. 1, 22 glejte, reče bog Noetu in ñegovim sinovam, zavezo naredím z vami; — redí: dalm. job 33 ñegou leben taku naredy de se mu nad špendio gnusi, ester 5 naj se naredy enu drivu petdeset komulcov visoku, škriñ. 192 ñej eno perpravno hišico naredy, jap. prid. 1, 361 kadar svèti duh v eno dušo pride, prvič on en velik šum v ñej naredy, dalm. psl. 29 gospud je sedil de eno povudnó naredy, prip. 15 trda beseda zlobnost naredy, rav. abc 79 krajáč naredí nòvo oblačílo, 1, 111 Aron jim tele iz zlata naredí, ber. 109 Jona je šel pred mésto in si naredí šótor, 158 plesnôba se vidi kakor tenek prah, kateri se sčasama po kruhu, jédi, lésu in družih stvaréh naredí, 161 iz eniga zláta ali cekina naredí zlatár 300 zlatih listikov, 170 mavrica se naredí če na kateri strani néba dež gré in tje nasproti solnce sije, levst. žup. 26 kadar bi tega ne bilo dovòl, to se naredí naklada k davkom; — redimò: ravn. 2, 248 dobro je biti tukaj! naj tri lope naredimò; — redé: škriñ. 198 ty kateri to húdu lubio, so vredni de na take rečy vupañe postávio, ne samu ty kateri jih naredè, ampak tudi ty kateri jih radi imajo inu častè, rav. ber. 167 viharji marsikako škodo naredé, 170 veliko škodo naredé.

roči: ročím: traun 68 v tvoje roké izročím jest moja dušo, preš. 168 vam izročím prijátla, jap. prid. 1, 87 jest vas vkup ðenem inu poročym, let. mat. 1882/3 234 razporóčiti se razporočím se, ločiti se (o poročenih), ravn. 1, 140 če ni nihčer nasproti, kar zaročím se s teboj; — ročí: pok. 1, 84 bogu sebe celiga izročy, traun 67 mogočnimu varhu svoje živleñe izročy, ravn. 1, 34 na ramo zadene Agari obóje, ji fanta izročí in jo odpravi, 56 izročí mu vse gospodarstvo, levst. žup. 8 v 14 dnéh naj se pritožba izročí, 28 naj prošño izročí okrajnemu oblastvu, 31 naglavniča je postavljena vsacemu, kdor tacega uha-jáča prime in izročí, 37 to zvédbò naj izročí svojemu dežel-nemu odboru, 78 naj vselej novembra méseca krájevni učilniški svèt županu izročí svojega proračúna prepis, ravn. ber. 52 Jakob zégna ñegova sinka in jima še marskej naročí, 114 Tobija je svôjiga sinú pred se poklical in mu naročí: idi po denarje, levst. žup. 29 izplača se naj samó tisto kar naročí župan, 43 vrhù se naročí komu družemu to delo opraviti, dalm. 5 mos. 24

kadar gdu eno ženo vzame inu no poročy . . , sirah 13 ne brani se, aku ti on kaj poročy, levst. žup. 63 županova dolznost je, de o vsacem četrtlétji poročí okrajnemu oblastvu, ali se továrne teh ukazov držé ali ne, ravn. 1, 157 napravi se zjutraj zgodaj, perporočí drobnico ovčarju in gre, ber. 192 snažnost je čédnost, mladino lepí, bogú in ľudém vsim jo perporočí, ravn. 1, 73 i ber. 50 Jožef vaš sín vam sporočí: bog me je gospoda postavil vse egiptovske dežele, 155 per ti pričí je poslal Savl nekoga do Izaja in sporočí mu: sinú mi pošli Davida, 183 tako ti sporočí bog, 232 Elizej je do kraja poslal in sporočí mu: kaj trgaš oblačila? 2, 161 stotnik pošle prijatlov do Jezusa, sporočí mu: gospod, ne trudi se, dalm. 2 mos. 21 ako on no svojmu synuvi zaročy, taku ji on ima storiti po šegi ene hčere, škriñ. 352 ženska se z vsákim móžam zaročy, ber. 57 ktérimu svôje čéde v skrb zročí, 181 za to zročí nektérim podlóžnim nekóliko svôje oblásti; — ročé: kemp. 308 nekateri se gori zdadó inu izročé, levst. žup. 92 vsi mudlívci se izročé okrajnemu oblastvu, 85 da vsa pospešila svôjih prôšéñ do konca grudna méseca izročé županu, 94 zdélajo zapísnik ter ga izročé politícnemu oblastvu, 113 kakor mi naročé uradóvi; — ročità: ravn. 1, 140 Bóc in Rut se zaročità.

rodi: rodím: dalm. jez. 23 jest več ne rodym; — rodíš: dalm. riht. 13 ti si neporodna inu ništer ne rodyš, ali ti boš noseča postala, jez. 54 hvali ti neporodna kir ne rodyš, schön. 87 vesely se ti neporodna kir ne rodyš, jap. nov. test. 2, 330 veseli se ti nerodovitna, katera ne rodyš; — rodí: dalm. job 15 on je z nesrečo noseč inu mujo rody, jerem. 4 slišim eno britkost kakòr ene katera prvič rody, kast. 23 ta čas se tvoja smrt rody, 136 de tvoimu srcu nigdar veseljá ne zmanka, sturi de tebi domá se rody, škriñ. 268 takú je rodovina mesá inu krivy: ena mine inu druga se rody, pok 3, 121 zemla kateri dažja mánka ne zeleny, ne rody lepiga cvětja, jap. prid. 1, 59 leta hvaležnost rody v mojim srci lubežen, 153 zemla, katera trne rody, ravn. 1, 4 zemla naj rodí travo, zéli in rodovitne drevésa, 107 deséti dél vsiga sadú, ktiriga poje nograd in oľnik rodí, pernèsi pred gospod boga, 133 on je suhimu trnu enak ktiri nobeniga ali pa le hud sad rodí, preš. 25 v Arábje pušávi se tíčik rodí, met. 279 kar mačka rodí rado miši loví, ravn. 2, 69 jedel le take jedí je ki jih pušava obrodí, ber. 163 prid ki nam ga rudstvo obrodí, je sploh vélik, kemp. 247 kaku more

tudi enu žiulenie imenuvanu biti, kir tulku smrti in ludiga porody? 386 gnada porody te solze, preš 26 tak pévic se v slávi, ki zgrúdi ga smrt, prerodí; — roditè: jap. prid. 1, 71 kadar otroke rodité; — rodé: dalm. job 39 vejš li ta čas, kadaj divje koze na skalah rodé? jezaija 59 ony so z nesrečo noseči inu rodé pregreho, jerem. 16 taku pravi gospud od synou inu hčery kateri se na le tim mejsti rodé, modr. 10 drivesa katera nezril sad rodé, jap. prid. 1, 74 pravite de se otroci dan današni vžę malu prida na svejt rode, ravn. ber. 150 te živálske odéje tudi nam veliko prida obrodé.

rosi: rosé: škriñ. 9 skuzi negovo modróst iz breznov vodę hahlájo inu napojéni obláki doli rosę (preš. 96 gróbi na tvójim oči máteri Slávi rosé.)

roti: rotím: jap. prid. 1, 213 per živimu bógu te jest zarotym de nam ti povęš, aku si ti Kristus? 296 če te vse le tó ne móre h pokori omečiti, taku te zarotym v iméni tvoje nevmrjočeduše, jest te zarotym pèr tvojim izveličánu, jest te zarotym v iméni presvęte kryví, taku te zarotym skuzi le tę moje solzę. . šonaj sam sebe, škriñ. 137 zarotym vas, vę Jeruzalemske hčere, per srnah inu jelénih na poļu, de ne zbudité lúbo; — rotí: škriñ. 52 on posluša tęga kateri néga rotý, jap. prid. 1, 346 on žuga, se togoty, rotý, škriñ. XXXII zaroty ženin vse de obédèn nima nevěsto v lubęzni pruti nemu motiti; — rðtimo: škrb. 1, 275 mi opomínamo, prósimo, zarótimo de. . ; — roté: škrb. 1, 106 bližniga hodičo zdájajo, se roté inu lažnivu perségajo, 406 preklinajo, roté, hudiču zdájajo, met. 278 kjer se zblo rote rnsnice né.

rdečiti se: rdečé se: ravn. ber. 212 čez ene dni dobí otrðk na vprásnenih rokah kake mehurje, ki se v 10 ali 11 dnéh popolnama napnó, okrog in okrog rudečé, sicer pa v celò nobéno bolézen ne perpravijo.

sadi: sadí: dalm. modr. 7 kar se sady, kast. 220 katera čednosti v srce sady, ravn. ber. 157 v Europi se ga (cukrnega stebła) le malo, v Ameriki pa zelò veliko sadí, preš. 122 kdor sadí drevó, al bóde zréd'lo véje, sám ne vé, ravn. abc 55 nekaj jajc se kokóšam in gosém nasadí, 1, 173 kraļ ves obvúp'n se tedaj na lastni meč nasadí, ber. 93 ko se oproda brani kaj tacię storíti, se Savl sam na svoj meč nasadí, dalm. sirah 10 modrust tiga nizkiga néga h časti perpravi inu ga raven firštou posady, traun 289 néga zravnè poglavárjov svojga ludstva po-

sady, ravn. 1, 34 hoditi ne more več Izmael. Posadí ga tedaj pod drevó, 62 kralj posadí ga v svojo drugo kočijo, 311 Aman Mardoheja posadí na kraloviga koña, levst. žup. 59 kadar je bolézen na góbcu, prisadí se sluzna koža, dalm. prip. 31 ona zasady en vinograd, škriñ. 269 katèri zravn ñe hiše ostáne, en kol v ñe sténo zasady, jap. prid. 1 in praefatione: ta žebèl se zasady skuzi široko rano v róko, ravn. 1, 162 kralj je súlico po ñemu zalúčil. David se vmákne in súlica se v sténo zasadí; — sadé: dalm. djan. ap. 23 živine tudi perpravite, de Pavla na ñe posadé, ravn. abc. 63 oče skopájó jame sem ter tje v tlà, drevésic nasadé, 1, 310 posadé ga na kraloviga koña, jap. prid. 1, 233 ony ga na križ perbyejo inu zdaj vsadé z eno rabelsko silo le to oródje tē smrti v zemlo, ravn. abc 61 čebule vsadé, 63 očeta bom pròsil de nektire (grme) tudi na vrt zasadé; — sadíjo: ravn. 1, 69 dajte obéd. Sédejo Po starosti jih posadíjo. seli: selí: ravn. 1, 136 neki mož iz betlehemskega mesta se preselí v moabsko deželo.

skruni: skruné: dalm. 4 mos. 6 aku gdu pred ñim nena-djauši naglu vmrje, taku se ta glava ñegove oblube oskruny, 3 mos. 15 taku imate vy vučiti izraelske otroke de se varujo pred nečistostjo, de ne vmrjo v svoji nečistosti, kadar oskruné moje prebivalisče, dalm. jerem. 7 ony svoje gnusnobe postaulajo v to hišo, de jo oskruné; češće se govori: skrûnim itd.

slabi: slabí: ravn. ber. 208 žgañe slabí čutnice, dalm. jez. 23 gospud je tu zmislil, de oslaby vso offert tiga lepiga mésta, škriñ. 359 žalost pernése hitru smrt inu oslaby móč, škrb. 1, 241 post oslabí moje truplo.

sledi: sledí: škriñ. XXX za volo ñe rãzvúmnosti, s katèro vse zalázúvané svojih sovražnikov kmálu osledy, nó enako stury túrnu na Libani.

slepi: slepí: dalm. jezai. 29 in margine: ta prediga od križa ñe slipy, jap. prid. 1, 86 'ku bi ti svétiga duhá za rãzsvitlené inu gnado prosil, bi le ta norska lubezen zdajci zginila, katèra te zdaj slejpy de ne vidiš, škrb. 1, 377 nočejo verjeti de ñeh živlené je kratko, kir jih slepí inu golfã cvet ñih mladosti, ravn. 2, 84 vse kar ľudí slepí in zapeluje, je v eno skušnavo povzél, preš. 107 si vídil číslati le tó med námi kar úm slepí z golfí-jami, lažámi, pok. 1, 124 pokóra rãzsvetly oçy našiga sreá, kakur grēh tē iste oslepy, 2, 38 prvi sad od grēha je, de grēšnika oslepy, škrb. 1, 314 hudič jih na zadne oslepí, met. 232 kakó

vъndъr preslepí lъstna ljubъzъn; — slepé: pok. 3, 18 na městí de bi svojim otrokam resnico sladko sturiti gledali, ne z mnogimi zmotami slepę, ravn. 2, 86 živòtne slásti jih preslepé.

slovi: slovím se: ravn. 2, 219 gospod, s teboj biti sim sklenil, pa domú naj grem préd, de se per svojih poslovím; — sloví se: ravn. 1, 122 Mozes pokliče še en krat pred smrtjo vse Izraelove otroke préd se, se posloví in jim govori še en krat na dušo.

smodi: smodí: ravn. 1, 23 če slana cvet posmodí, več nima drevó nobeniga sadú, preš. 66 nad želézne vráta ti jo skókama drvíjo; švrk! s tãnko šibo jih vsmodí, zapáhi odletíjo, ravn. ber. 165 tudi smodník ima svôjo móč od sápe v ínem zaprte, ki se zasmodí, naglo raztégne.

smoli: smolí: met. 279 kdor za smòlo prime, se osmolí, ravn. ber. 55 iz bičovja splete jerbasček, ga znotrej zasmolí.

smrti: smrtím: let. mat. 1882/3 238 smrtiti smrtím = ubijati tódten

solzi: solzí se: dalm. job 16 moje oku se h bugu solzy.

soni: soním: let. mat. 1882/3 221 osoníti osoním, nasoniti nasoním koga = navdati ga sè strupom úže od daleč.

sramoti: sramotí: dalm sirah 10 gdu hoče tîga pèr časti obdržati, kateri sam svoj stan sramoty? 13 ta hudobni sam sebe sramoty, 12 on tu ner bulše sramoty na ner više, škriñ. 91 otrok kateri je svoji vóli čez pušén, svojo mater sramoty, škriñ. 295 ràzvúmna hčy bó svojiga možá dejlež: tá pak katera osramoty, bo svojimu rodníku k nečasti; predrzna očeta in možá osramoty, 375 k nečistosti nagnenu hčer dobru várùj, de te pred mnóžico tîga ludstva ne osramoty, ravn. 1, 128 jemle dosti krat slabe oródi, de napuhneže osramotí; — sramoté: dalm. ezek. 22 ony svoje lastne snahe svojovolnu sramoté, preš. 104 peršlà lepote rájske je devíca: rudéçi zór osramoté ne líca.

srdi: srdím: kast. 60 jest se čez srd srdym; — srdíš: kast. 63 ti se srdyš čez nepametno živino, 70 kaj se srdyš čez eniga kateri je tebi krivico sturil, 137 na tu se srdyš, jezyš, hudu govoryš; — srdy: dalm. jez. 27 bug se ne srdy z mano, kast. 66 če več se edn srdy inu jezy, več mu škodi, kemp. 94 kateri se raíši čez druge usmili koker srdy, 375 ona se za ene maihene zuprne besede volo srdy, 376 se na srdy za zuprnih besedy volo, škrb. 2, 265 on se čez nas srdí, ravn. 1, 23 koga ne razsrdí nesrámnò razvujzdano Hamovo zadržãne? 57 mož se razsrdí, 2, 274 kralj to zvéditi se razsrdí, met. 281 volk

se razsrdí těr pravě; — srdé: Trub. psl. 76 kedar ty ludje se zubper tebe srd ee, kast. 62 eni se srdè inu jezè ne samu z ludmy, ampak tudi samy (s) sabo.

stanovi: stanoví: ravn. ber. 153 torej se zgodi de se drevésa rást v stanoví, če se mu na gorñih véjah listje obère, ravn. 1, 229 per ti pričí se oļe v stanoví, ber. 158 drevésna goba na rane djana kri v stanoví, levst. žup. 21 naj to stvar ustanoví občinski odbor, 43 da hróste poloví do tistega časa, ki ga ustanoví župan, 76 to bode najláže, ako si občina kar ustanoví pravo gasílno družbo.

stekli: steklím: levst. žup. 186 postekliti, — klím, kakej stvári dati steklásto vnéne lice.

stroji: strojí: ravn. abc. 79 jérhovino za hlače in rokóvice strojí jérhar (običnije: stróji).

straši: straší: ravn. pov. 113 vse le izmišlovala si je dékla, de ga straší, 117 kvanta je ki se otroci ž nó straš é

suši: suší: dalm. job 14 kakòr ena vejka posahne inu se isušy, jez. 18 vročust katera dež izsušy, jez. 37 senu kateru se posušy, škriñ. 53 žalostni duh kosty posušy, 330 čujeñe za volo bogastva život posušy, škrb. 1, 8 dežévna voda spomlad inu jesén se naráste, po lejtí če dežjá ni se posuší, ravn. ber. 106 gorélo je tako močno de celò z vodo napolñeni graben okoli altarja se posuší, dalm. job 12 vedru se resušy, škriñ. 159 modrosti korèn se ne vsušy, 267 on ne bo sít dokler se ne vsušy, 379 on zeléne vsušy kakòr ogin, jap. prid. 1, 212 négova roka se vsušy, pok. 3, 22 smo kakòr trava na zemli, katera aku dólgu brez dàžja inu rose ostane, se usá usa usušy, ravn. 1, 257 morje zakréga on, in vsuší se, ber. 110 po tèm je kloševino črv podjédel in se vsuší; — suš é: ravn. ber. 156 velikiga travna ga (čaj) obérajó, na želéznih plošah suš é, 158 v salitarjovim lugu jo (drevésno gobo) kuhajo, suš é, tolčejo, 160 pravo šoto kóplejo, suš é in na méstí drev z nó kurijo, škrb. 1, 14 veš za kaj se toje sovze takó hitro posuš é? rav. abc 74 golí razkólejo s kládnico na poléna. Poletje preležé v hósti, de se do dobriga posuš é, ber. 156 na nemu raste klasje ki je z okroglimi jagodicami navdano, ktére na solncu posuš é.

svari: svarím: ravn. 1, 178 ne svarím te za volo tvojih daróv, preš. 78 kdor lúbi brez úpa, ga svarím, nikár naj ne veslá za ním, ravn. pov. 123 kaj se ti zgodí kadar te posvarím? — svaríš: kast. 161 za kai tvoih ne svaryš? škriñ.

186 za tó te kateri zajidejo po málim svaríš, 189 kadàr nas svaríš, tépeš še veliku več naše sovražnike; — svarí: dalm. gen. 2 bug pride s svojo štimo inu se svary čez grehe inu te iste štrajfa, prip. 9 kateri špotliuca svary, ta mora sramoto na se vzeti, kast. 22 pobulšai se v tem kar te on svary, kemp. 379 ta natura use k sebi obrača, se samu za se štrita inu sledniga suary, 383 veim de tvoja zapoud je dobra pravična inu sveta, inu de suary use tu hudu, škriñ. 27 kdór hudobniga svary, sam sebe omádežuje, 156 on nas za tó svary kar v srci mislimo, traun 209 prerok svary sodnike, 239 ali tá kateri nevěrnike svary, ne štrafuje? škrb. 1, 218 on nó svarí skuz pečéne ne vestí, 284 ktir (notrejni glas) ga za volo mlačnosti svarí, ravn. 1, 15 šè zdaj tudi nas bog od hudiga svarí znotraj po glasu vestí, 24 ta angel naj vas svarí! 144 svarí vas po nih pred hudim bog, 177 take svarí ta pesem lè, 2, 225 Janez je šel in svarí ga za volo negovih nàpak, dalm. prip. 25 kateri eniga modriga posvary de ga sluša, tu je kakor en zlat šapel inu zlata snaga na grlu, kast. 17 veseli se kadar on tebe posvary inu pokrèga, 190 rad jmaš de te gdu posvary, 228 kateri tebe v hudim djañu posvary inu pokrèga, jap. prid. 1, 76 de se, kadar faly, s pametjo posvary, ravn. ber. 199 kdor koga posvarí, bo od pobošjaniga véci hvalo prejél kakor kdor se mu perlizúje, levst. žup. 15 kadar govorník začne zbadati kacega odbornika ali ga grditi, naj se posvarí z besedami: to nij po rédu; — svaré: kemp. 120 dosti krat je cilu dobru de drugi ludje za naše tadle vedò inu tajste suarè, de se my v ponižnosti ohranimo, škriñ. 76 kateri nega svare, bódo hvaleni, pok. 1, 123 kadar dóbru s húdim uračújejo, mene za mojo nehvaležnost pruti tebi svare, ravn. 2, 185 ne žalíte starišov in vučénikov nikol s trmo in mútañam, ki vas z lépo svaré, ber. 33 za tó de se grešniki posvaré in pobólšajo, 40 de jih stariši posvaré.

sveti sanctificare: svetí: dalm. 3 mos. 27 kadar gdu svojo hišo posvety, 4 mos. 5 kateri kaj posvety, jap. prid. 1, 81 prositi de jih požegna inu posvety (e jer tako piše svet sanctus); — sveté: dalm. 3 mos. 22 kateru ony meni posveté.

sveti lucere: svetí: schön. 21 luč v tèmmi svejty . . je bila ta prava luč katéra vsakiga človéka resvejty; — obiènije svétim, i dalm. na tom mjestu ev. joan. 1 ima: svejti, resvejti, a jap. ev. 405 svetí.

svetlí: svetlím: ravn. 1, 254 de vam vse bol razsvetlím, bom šel sem ter tje; — svetlí: ravn. zgod. 1, 5 počasi se za-
znáva, svetlí, kemp. 342 ta večna božja resnica use skuzi re-
svetly, jap. ev. 406 je bila ena prava luč katëra vsakiga člo-
veka rãzsvëtly, prid. 1, 36 zdaj na en krat ta vëra lë preveč
razsvitly, škrin. XII sam ñegóvi vuk razsvitly, XLI ona
ñega ne razsvitly, traun. 245 ñegovu bliskãne rãzsvitly
svëjt, pok. 1, 123 pokóra rãzsvetly oçy našiga srcã, ravn. 2,
21 razsvetlí de jih ktiri sedé v temnòti in smrtini senci; —
svetlé: traun. 342 mejsëc inu zvezde nòç osvitlë, ravn. ber.
177 ob mësënim mraku ne pridejo na lune solëni žarki, kër jih
zemļa v srëdi stojëça pobëre, in ravno za to lune prav ne osvitlë,
traun u predgovoru: drugi rãzsvitlë pamet, David omeçy srëç,
41 gospodove zapòvëdi so svitlë inu razsvitlë oçy.

svoji: svojí: ravn. 1, 229 tírjavec je prišel, in si moja sinova
v sužnost svojí, 2, 262 nobeniga plačila si ne svojí.

šibi: šibí: škrb. 1, 405 slabóst naše nature se šibí, ravn. 2,
207 drvó lé, ktiro se od sadja téže šibí, je dobro drvó; — šibé:
kast. 239 ondi on moënú stojy, kir drugi se do tal šibë, škriñ.
312 žena katëra možã srëçniga ne dëla, stury de ñegove roké
moç zgubë, inu se šibë ñegóve kolëna.

škropi, što u Goreñskoj glaši škrofi: škropí: dalm. 3 mos. 6
kateri od ñega krij en gvant oškropy, ta ima ta oškropeni kos
oprati; — škropé: kemp. 176 ony moçio, inu škroffé od zu-
nei, ti pak daješ to rast inu rodovitnost.

taji: tajíš: schön. 110 petelin ne bo nãcoj poprëj zapëjl, préj-
den ti mene try krat zatayš, kemp. 292 syn, ti na moreš te
popolnoma frajasti uživati, samuč aku ti sam sebe do konca za-
tayš; — tají: kast. 114 tá žela je notar v tebi, se v tebi tajy,
jap. prid. 1, 210 tají on de ga ne poznã, preš. 59 na Ogrskim,
pomisli, hëi! nezvést tvoj more biti de právo véro zdãj tají se
drúgi perkupítí, levst. žup. 58 sodišëe pokorí vsacega kdor ali ne
ovãdi bolëzni ali jo tají, ravn. 2, 189 kdor me per ljudéh zatají,
ne bom ga poznal; — tajé: kast. 62 ti drugi grëhi se vsí skrivajo
inu tajë, li le tá hudobni srd se noçe tayti, škriñ. pok. 1, 46 eni
celú z lažmy svoj grëh taje, dalm. jerem 5. ony zatajé gospuda.

temni (tëmní): tëmni: škriñ. 311 hudobía ene žëne ñe obliçje
spremeny: ona kakor mëdved svoj obraz otamny, škrb. 1, 403
če vam žalost srcé otemní, tecite brez odlãšaña h temu studencu
vsiga trošta, kemp. 342 o ti nar svetleši dan te večnosti, katërگا

ta nuč na zatemny, samuč ta večna božja resnica use skuzi resvetly inu resije; — тѣмнѣ: ravn. 1, 89 kobilic strašni vlaki zatemné sonce.

teži: teží: kast. 16 imaš nemu odpréti kar kulí tebi v tvoim srci inu v tvoji vésti težy, škriñ. 39 dólgu vupañe dušo težy, 293 norcov govorjeñe težy kakòr butara na pòti, pok. 3, 134 katere ne težy slabu mesú: škrb. 1, 145 greh je ena bútura ktira dušo teží, ravn. pov. 117 ne jéjte zvécer kar želódie teží; — težé: preš. u čb. 5, 25 naj zdrobé ñih roké si spóne ki jih še težé.

toči: točí: levst. žup. 192 tist kdor svojo imovino raztočí.

togoti: togotí: jap. prid. 1, 346 on žuga, se togoty, roty, preš. 61 na bôžje sklépe togotí predrzno se neznáne, ravn. 1, 57 žena se na to silno raztogotí, 89 kraļ se raztogotí in rekel je Mozesu: pobèri se, ber. 41 žèna se nad tim tako raztogotí, de nedolžniga Jožefa per svojim móžu zatóži, škriñ 204 stvar katere tebi svojimu stvárniku služi, se stogotí de krivične tépe; — togoté: ravn. 1, 197 togoté in kopičijo naj se ñega valovi.

topi: topí: kast. 137 žalost je ena nadluga, katera vus život stiska, oçy moçi, srcè topy, vsiga človeka tarre, traun 19 kadàr se ta hudobni napihúje, se ta vbógi topy, 48 moje srce je v mojim telesi postalu kakòr vósèk, kateri se topy, preš. 105 obúp topí srcé, ravn. 2, 77 ogú do živiga očišuje, pretopí, prenovluje, škriñ. 379 iz katere rosa postane de ga raztopy, traun. 161 ony imajo zginití kakòr ðim zgine, kakòr se vósik per ogú raztopy, 367 on reče eno besèdo inu ga (lèd) ràztopy, ravn. 1, 113 tele popáðši ga kar raztopí, zmane in na prah razkadí, ber. 162 če se mésing s cinam stopí da ta zmés bron, preš. u čb. 5, 25 ki (vince) vtopí vse skrbí: -- topé: kast. 186 aku lih edn hoče svoje srcè inu oçy k višimu povzdigniti, taku ga doli tlačio inu topè, traun. 167 jest sim prišal v globočino tiga morjá inu valóvi mene topè, dalm. jez. 43 kadar skuzi vodo pojdeš, hočem jest pèr tebi biti de tebe reke ne potopé, psl. 69 de me ti vodeni valluvi ne potopé, ravn. ber. 159 vse stvarí, ktère se rade v vódi raztopé in občúten slaj na jeziku storé, se imenújejo sol.

tovori: tovoré: ravn. 1, 66 bratje otovoré osle.

tvori, što pišu sturi i stori: storím: schön 62 jest tebi krivu ne sturím, jap. prid. 1, 283 jest ne sturym obenimu krivice, ravn. abc 47 brž storím kar mi stariši vkažejo, 1, 130 kar jez

storím, storíte tudi ví; — tvoríš: kast. 80 kadar sturíš kolikur moreš, taku bóš vse mogil, 348 aku hudú sturyš (š­stamp. greš. staryš), bui se ga, škriñ. 188 inu sturíš k sramoti predrznost t­teħ kateri tebe ne poznájo, 281 če komú dobru sturíš, ne godrnaj per t­temu, 355 pred­en kaj sturíš poprej k timu trden sv­et pojíši, traun 96 inu sturíš, de se on pos­ušy kak­or en pajk, 192 vse kar ti sturíš je sv­etú, 259 ti sturíš tvoje angele vejtr­óve, ravn. 1, 29 tega ti ne storíš, de bi pravi­čniga s kriví­čn­m moril, 30 ako bi jih bilo pa le št­ir­deset, kaj storíš? 2, 32 če te je bog le malo obdaroval, to maliga ki premoreš, stori zvesto, in ravno tolko storíš v božjih oč­eh koľkor uni, ber. 194 kar d­obriga sv­ójimu bratu storíš, stokratno pla­čilo v neb­esih dobiš, levst. žup. 197 ako storíš kar si ob­etal, to ti pos­odim v­óz in ko­ña. pogutnuv slovku vo spalo na u i poluglasno: strí­š: ravn. ber. 192 de dober si in dobro strí­š, za to na svetu le ži­ví­š; — tvorí: dalm. u predg. 3: kar bug stury, tu vselej ob­stoji, 8 on stury kar on ho­če, job 21 n­egova krava telle stury inu nej jalova, daniel 6 vse zapuvidi inu poro­če­ne, katere krajl stury, imajo nepremi­ne ostati, kast 141 kar se enimu stury, tu se more tudi tebi sturiti, 195 lub­ezn velike ri­čy stury aku je velika pruti bogú, škriñ. 27 kd­or zasmeh­úv­avca vu­čy, sam sebi kriví­co stury, 29 vbogih r­ev­šina n­ih boje­če stury, 64 gospodov glas st­ury pu­šavo rodovitno, pok. 1, 55 kar sleh­rni poni­žan gre­šnik stury, 3, 115 to vesele­ človeka trdniga stury, škrb. 1, 46 smrt du­še, ktira greh strí­ dela človeko malo skrbi, 81 kd­or ima ur­žoh ene velike nesre­če se báti, ta vse strí, de nesre­čo odvrne, itd., ravn. 1, 19 Noe vse storí kar mu bog zapové, 68 storí kakor je Jo­žef rekel, 86 Mozes storí čude­ž, 162 vam h prid­u dela kar storí, 186 on ne storí st­várice brez o­četoviga p­ervol­ena, 2, 74 kd­or ima žive­ža od več, naj ravno to storí, 161 če mu re­čem: to stori; in storí, ber. 125 če tudi tega ne storí, tvojih malikov vender le ne bomo častili, pre­š. 59 vse d­obro je kar b­og storí, 143 ki lé tem­n­jši n­ó­č storí ko v­gásne, levst. žup. 58 sodí­š­ce pokorí vsacega, kd­or ne storí kakor mu je re­čeno; — tvorim­o: ravn. 1, 281 bog ho­če de zdaj to storim­o, 2, 257 de naj gr­emo in po n­egovo storim­o, ber. 184 tudi s tem tedej ska­žimo domovinsko lub­ezen, de radi in rado­volno vse storim­o, kar sre­čo domovine poví­ša, škrb. 1, 43 naj vpije kar o­če, mi pa ,sterm­o' (čitaj str­m­o) kar o­čmo; — tv­orim­o: ravn. 1, 411 ako tedaj tudi mí tako st­orim­o, ktir pametni Krajne bo

marne delal? 2, 74 kaj naj stòrimo? — tvoritè: jap. prid. 2, 333 vy ne sturité vse tó kar hócete, 1, 120 če vy morebiti kaj za volo prazne hvale sturité ali govorité, 365 če vy tega ne sturité, taku je ta edyni uržoh de nočete, ravn. 1, 109 če jim storité kaj žaliga in se mi tóžijo, vslišal bom nih tožbo, 2, 207 bláger vam, ktiri to véste, če tudi ne storité, ravn. pov. 49 ne storité tudi vi več krat kaj taciga? — tvoré: dalm. 2 hron. 36 ony ne zaspé, temuč de poprej hudu sturé inu ne počivajo prejden škodo sturé, kast. 24 taku vsai v andohti te sturè slabiga, 154 ony sturè kakòr so navajeni, 207 le tú hudiči tudi sturè, 245 tu ne sturè leita, 255 obedn ne more poznati kai velá, ampák kadar nadluge ga zbudè inu močniga v potrpežlivosti sturè, kemp. 107 prau sturè ti duhouni, 248 te nadluge sturè, de se ta svejt souvraži, škriñ. 6 kateri se vesele kadàr hudú sturè, 12 ony ne zaspe, dokler hudú ne sturè, 24 skuzi mene mogóčni pravico sturè, 113, 283, 296, traun 257 se na negóve zapóvèdi spómnio de po tēh istih sturè. 362 čast svojga častitiga krajlěstva znano sturè, ravn. 1, 205 ktiri zvestó vse svoje storé, 234 tako že otroci lohka veliko dobriga storé, ber. 8 hude vreména nam veliko več prída storé kakor škodovajo, 38 de mu vesele storé, levst. žup. 49 če takó ne storé.

tvrdi: tvrdí: škrb. 1, 223 to stri víro živo inu bel močno, to potvrdí vupañe, to vžgé lubezen; — tvrdé: ravn. 1, 178 ki v daróvih z mano zavézo trdè. Česče se govori: trdim, trdiš itd.

učí: učím: traun 308 za mene je dobru, de si me ponižal, de se tvoje postave v učím, pok. 1, 73 zdaj de use podvučím, še vas nedólžne ogovorím; — učíš: kast. 160 bulše bó tebi de se v učyš molčati, ravn. 1, 184 po skrivnávah v učíš me modróst, kast. 168 bóš živil kakòr bóš hotel, kadar se zvučyš kar jmaš jméti, 157 kadar se ti vžè te krotkusti navučyš, taku bodeš vesel, 285 tedai bóš popolnoma pohleven, kadar se navučyš sam sebe spoznati, škriñ. 69 tudi se ne pečaj s togotnim móžam, de se ki negoviga zadržána ne navučíš, traun 289 blógèr clovėku, kateriga ti o gospód podvučíš; — učí: dalm. gen. 3. naj si se naša cagava natura prestraši inu bežy tudi pred evangeliom, ker križ inu smrt v učy, job 15 tvoja pregréha taku v učy tvoja usta, salom. pred. 4 Salomon v učy boga se bati, kast. 18 letá je lepa žložnost tega kir v učy inu tega kateri želi se navučiti, de vučenyk hoče nucati inu tá podvučeni se pobulšati, 133 tú kar škodi tú v učy, 162 kar tebe v učy živeti v čednosti, 164

muzika te v učy štimo visoku vzdigniti ali nizku pustiti . . , v učy inu kaže katera viža je vesela, katera je žalostna, 310 kai tebe v učy tá prava vera? kemp. 71 ena andohtliva duša se v učy te skrivnosti svetiga pisma, škriñ. 27 kdor zasmehùvávca v učy, sam sebi krivico stury, jap. prid. 1, 175 le to nas v učy s. duh skuži preroka Ozea, ravn. 1, 140 učí nas to ta takó vmílni povédek, 239 tako se človek v sili moliti v učí, 2, 16 učí nas, božjo prijaznost nam kaže, 217 kar je lih kar Jezus z besedo vučil, v učí zdaj z djañam, preš. 55 se pósti, učí se in móli brevír, levst. žup. 2 ker izkušna učí, ravn. 1. 63 de se ob času lakote biti krušni oče velíke dežeze navučí, 208 kar se fantè navučí, starčik še storí, schön. 239 kateri bo podvučen z besódo, ta podjli vsiga dobriga timu kateri ga podvučy, traun 239 ali tá kateri nevěrnike svary, inu ludi kar je prav podvučy, ne štrafuje? ravn. 1, 18 podvučí ga kako naj se otmè, 5 delati šest dní nas s tem podvučí, sedmi dan pa nehati od dela, ber. 29 zgled Sodomljanov nas podučí, de hitro preide sréča hudôbnežev; — učimò: škriñ. pok. 3, 63 ni mar po vsi pravici, de se tudi my od néga v učimó za Jude prositi? ravn. 1, 37 tudi se učimò iz tega kakó bog skuša ljudi, 230 iz tega se v učimò, de ne smémo do vdov in sirót trdí biti, 2, 28 narprej se učimò iz te zgodbe, de Jezusovo rojstvo more velika in vesela reč biti, 207 lohka se iz tega v učimò kakó samí se spoznávajmo, ber 25 učimò se iz tiga, de so dóbri ľudjé bôžji ljubki, 61 téga se učimò tudi iz te pergodbe, 144 tréba je, de se učimò zémlo in rečí na ní bol spoznati, 2, 77 pa če se z negovimi poslušavci vred zdaj le toliko naučimò, vsa čast gre Kristusu; — učé: dalm. jezajja 9 ty starí pošteni Judje so glava, preroki pak kateri krivu v učé so rep, jerem. 8 slišim de ony ništér prou ne v učé, prip. 10 teh pravičnih ustna pridne ričy v učé itd., kast. 324 le te vse pergliche inu exemplari nyč družiga nas ne v učè, ampak spoznati to veliko zmamo inu slipoto, jap. prid. 1, 56 de bi zamerkal kar nas v učé od živleña inu smrti Kristusové, 71 za to imamo my duhovne pastirje de pridgjejo inu v učé, ravn. 1, 213 de se te v učé vsi bati, ber. 126 kateri nas z mladiga pobožnosti in strahu bôžjiga učé, 195 postave nas ljubézni, pravičnosti učé, preš. 107 de smo brez dna polnili sóde, 'z učé nas v stárjih létih časov síle, dalm. modr. 9 ľudjé se navučé kaj tebi dopade, škriñ. 41 zasmehúvávèè jiše modróst inu jo ne nájde; rázvúmni se lohko navučé, 30 pravičniga žnábli nih prav veliku podvučé, 179 de ljudjé navučé tó kar tebi dopáde.

vali: valí: dalm prip. 26 kateri en kamen valy, na tiga bo on prišál, ravn. 1, 21 duh prijeten se valí v oblake na kviško, 256 veličastvu hudobnih prèjde dimu iz istéj enako ki se na kviško valí, in pa míne, 2, 4 žé se kadilo valí proti nebesam, traun 213 grábèc si najde stanòváne inu garlica gneždu, kjer svoje mladíče izvaly, dalm. ev. mark. 16 i schön. 152 gdu nam odvaly ta kamen od dauri tiga groba (schön. pokopalisča)? ravn. 1, 46 Jakob Rahelo zagledavši odvalí kamen hitro znad vodnaka, preš. 77 ak káki se môrski sóm pervalí, dalm. psl. 141 kakòr edèn zemlo rezvaly, traun 354 kakòr se ena debèla ràzorána zemla ràzvaly, takú so naše kosti pred grobam ràztrësene; — valé: ravn. 2, 195 ne vidijo brèzna ki se v pogublène va ñ valé, ber. 74 Izraelci planejo v mesto, ga razvalé in poderó.

vari: varí: levst. žup. 184 kjer se varí pivo.

vedri: vedrí: ravn. 1, 89 prosíta boga de strašni grom in toča nehá, izpustil vas bom, brž pa, ko se zvedrí, zakrknè jo spet kraj in ñegovi dvoíniki svoje srca, ber. 59 pa komej se zvedrí, kraj že spet ni hótél ljudstva spustiti; — vedré: preš. 87 óne samé nam gláve vedré.

veseli: veselím: kast. 374 jest se veselym de tebe lubim, traun 318 jest se veselím tvojga govorjéna, preš. 29 blíža se želézna césta, ñé se, ljub'ca, veselím; — veselíš: kast. 374 s katero ti sam se na samu sebi veselyš, 373 pogostim le tu djañe dopernašai, s katerim se ti rezveselyš pruti bogú; — veselí: kast. 59 tú ga vesely, 136 se ne vesely vselei: tá kateri se smeya, kemp. 190 eden kir lubi se uzdigne, teka, se vesely, je frej, 283 praznu je inu nanucnu de se eden za perhodnih rečy volo grima ali vesely, 375 ta gnada se vesely za ime Jezusovo feržmaihti inu zažmago trpeti, škriñ. 153 bóg ny smrti stvaril, tudi ga ne vesely živih pogublène, 284 kdor se o hudobii vesely bó v nečast pádèl, traun 111 inu se vesely kakòr en riz pót teči, pok. 1, 11 kateriga tó vesely kar je vsim rèsničnu žalujóčim oblublenu, jap. prid. 1, 108 če te ñegova sreča žali, ñegova nesreča pak vesely, kaku se le ta tvoj sovražnik imenuje kateri v tebi le to dèla? 339 nas vesely kar bi nas imèlu žalostne sturiti, ravn. 1, 133 Abimelek naj se vas veselí, 2, 22 veselí še zajídec se, 36 nad drujih veselam se veselí, 202 kdor se ga bol kakor zlata in srebra ne veselí, ga še clo ne pozná, 296 Lazar je vmerel, pa veselí me za volo vas de me ni tam bilo, 1, 155 stari oče se tega grozno obve-

selí, 2, 22 nesrečni ki ga sovražniki vžugajo, ki ga ravno pesté, se obveselí, če si koga na pomoč vidi priti, kast. 182 tá kateri gostarie drží, počasi s ponujaňam perjatele rezvesely, 279 tamkai se pamet inu život rezfriša inu rezvesely, kemp. 6 brumnu žiuleňe rezhlady inu rezvesely to srce, škriň. 28 i 46 módèr syn razvesely očeta, 38 pravičnih luč razvesely, 45 veselu srce razvesely obraz, 46 oči svitloba dušo razvesely, 80 člověk kateri modróst lubi razvesely svojiga očeta, traun 52 ti si meni ta keľh kateri mene razvesely póln natočil, 105 jest bom stópil pred božji altár, pred bogá, kateri mojo mladost razvesely, ravn. ravn. 1, 226 do konca jih z nadlogami drámi, potlej jih razveselí, dalm. sal. predg. 5 ñegovu srce zvesely, škriň. 314 perlúdnost pridne žéne zvesely ñeniga možá; — veselímò: ravn. 1, 5 de se veselímò ñega in ñegovih del; — veselé: dalm. prip. 2 kateri se veselé hudu storiti, jezaija 9 pred tabo se bodo veselili kakor se veselé v žetvi, kakòr se veselé kadar se rup dely itd. kast. 157 krotke čednosti obeniga na sveitu takú ne veselè inu obenimu tulkajn ne nucajo, kakòr timu jstinu kateri je z nymi pociran, kemp. 180 ony se več veselè v teh posuetnih ležinivih rečeh koker v ti pravi večni resnici, 341 zdeí se veselè, 464 ony se veselè prez usiga konca v pričnosti božij, škriň. 6 kateri se veselè, kadàr hudú sture, 319 v zadrge bodo vjeti, kateri se čez pravičnih pádèc veselè, pok. 1, 39 pravični se veselè za volo ñim perpravléniga usmilèna božjiga 3, 151 glèdajo svojiga krajla v ñegovi lepoti inu se veselè nad ñegovo častitlivo močjó, traun. 83 kateri se čez mojo nesrečo veselè, se imajo vsi sramùváti, ravn. 1, 155 te lepòte le v marno okó šinejo, le čiste srca se jih veselè, ber. 151 tudi živali je bog stvaril in hoče de naj se svòjiga živleňa veselè, škriň. 131 luč je prietna, tudi se ocy obveselè kadàr sónce vglèdajo, 40 izpólnene želè dušo razveselè, traun 41 gospodove povèľa so pravične, inu ràzveselè srca.

vlasti: vlasti: dalm. ps. 14 dobro je timu kateri se potreb-niga pooblasty, prip. 11 en modri se ludy srènu pooblasty.

voli: volím: ravn. 1, 32 tudi to ti dovolím; — volí: rav. 1, 47 Jakob ponudi Labanu pasti sedem lét drobnico če mu Rahelo da za ženo. Laban dovolí; običnije: volím.

vrsti: vrstí: levst. žup. 92 kòne po svojstvih razvrstí poseben navod, ravn. 1, 50 Jakob zvrstí svojo trumo; — vrsté: ravn. ber. 9 kakó po rédi in prav se vrsté dnévi in nočí! 11

ukaže bog, de naj se štirje létni časi zaporedama vrsté, levst. žup. 87 ako zakon staréjšim vojakom dalje ne more dajati osvoboditve, naj se uvrsté mej brambovce, levst. žup. 17 naj se pisma vsacega léta zvrsté po številih vložniga zapisnika.

vrši (frumentum excutere actis in gyrum bobus aut equis): vrší: dalm. 5 mos. 25 ti némaš vollar kir vršy gobca zavezati, ozea 10 Ephraim je enu telle navajenu de radu vršy, jez. 28 grahorica se mlati s cepom, inu kumin z eno palico. Inu se mele de kruh rata inu se mlati nikar cillu k ničemer, kadar se s kollesmi od kull inu s kujni vršy.

vrši perficere: vrší: levst. 99 zakonu je ustréženo, ako se po tacem póti vrší oznanilo, dalm. u predgovoru: s. Janš svoje rezodivene z le temi besedami dovršy, lev. žup. 118 po 3 goldinarje davka je na leto plačevati od vsacega psa kadar navrší 2 méseca, 96 tedaj župan završí zapisnik, 14 govori naj se po nekácem rédu. Počakati je da govornik završí kar je začel, 92 on po svojih ovédbah zvrší koňski popis v dvojnem izvódi, 77 kadar svoje delo zvrší; — vršé: 74 déla na vódi vršé naj se po zakonih o vodah, 148 podrúžnice vojáškega skazována začno sédmi skliceválni dan svoje délo katero dovršé trinajstega.

zeleni: zelení se: dalm. ezek. 7 ta ofrtnik se zeleny, vis. pes. 1 naša postela se zeleny, mk. 13 kadar negova mladica vže muževa nastane inu se ozeleny; — zelené se: dalm. psl. 92 neverniki se zelené kakor trava.

zlati: zlatíš: kast 422 aku tebe premoreš za volo lubézni božje, taku tu tvoje djañe pred bugom s čistim zlatom pozlatyš inu polipotyš; — zlatí: preš. 128 ko se zlatí oblakov trúma bléda.

zlobi: zlobíš: rav. 2, 108 šest in štirideset lét se je ta tempel délal, in tí se ga zlobíš v treh dneh postaviti? — zlobí: rav. 1, 257 tako je ošabnež vselej ponižovan, in na kar se zlobí, mu nič ne pomaga, dalm. 2 mos. 32 josve 23 de se gospodni srdčez vas rezloby in vas skoraj končá; — zlobé: dalm. pslm. 2 h čemu se ajdje zlobé inu ludje govore taku zavman? 76 kadar se človeki zupar tebe zlobé, taku ti čast dobiš inu kadar se ony še več zlobé, taku si ti še perpraulen, rav. 1, 318 kaj vse se zlobé Judje, ti réveži?

zvoni: zvoné: preš. 64 kaj tam gréé, kaj tam zvoné? rav. 1, 97 s vojim vetram potégneš, zagrne jih mórje! kakòr svíne zazvoné po silnih vodah na dno.

živí: živí: levst žup. 37 kdor ne more izkazati, s čim se živí, tacega naj sodišče kazni za potepúha, 38 o ľudéh katere živí sramno dejáne ali beráčeñe, more sodišče ukreniti de jih je zapreti v prisilno delárnico, dalm. 1 mos. 3 dokler bug spet srce ohlady inu oživy, 1 sam. 2 gospud ta mory inu oživy, psl. 119 tvoja beseda mene oživy; — živé: dalm. psl. 14 svoj folk požirajo, da se živé, prip. 4 ony se živé od kruha te nevernosti, ravn. ber. 8 hude vremena velikrat nam dežja naženó in poživé suho prst, 9 v vročih deželah raste in obrođí soknato ali žaftno sadje, k' se ž nim ľudjé poživé.

žlahti: žlahti: ravn. 2, 33 človeka le krepóst in čednost žlahti.

Tako i osnova *bi* (by) esse složena s prijedlogom *do*: dobi accipere i s negacijom *ne* iza predloga *iz*: iznebi se, kad se deklinuje po glagolima s tvorkom *i*:

dobi: dobím: ravn. abc 55 na svetiga Martína dan gós zakolejo. Tudi jez dobím pokusiti gosje pečenke kak kóšćik, 59 tudi jez dobím ovo srajco, ber. 32 prosim te, o bog, stoj mi na strani, de dobím dobro in pobóžno nevésto sinu mojiga gospodarja, škriñ. pok. 1, 24 v srědi tamę, katęra mojo žalost perkriva inu redy, perdobím kar meni dan uzame, ravn. 1, 51 de milost po nih zadobím per tebi; — dobíš: škriñ. 69 ne deľaj priaznost z enim jezi podvrženim člověkom, de perlóžnost ne dobíš tvojo dušo pohujšati, 240 kadär nó dobíš ne zapusti jo, ravn. 1, 229 naprósi prazne posóde, kar je dobíš per sosédih, ber. 194 kar dóbriga svójimu bratu storíš, stokratno plaćilo v nebésih dobíš, kast. 128 aku ti poželyš po tem kar tebi bití ne more, taku boš vselei v révi živil, se bóš grimal inu vselei martral, vener nigdár ne zadobyš; — dobí: dalm. sal. pred. 2 kaj doby človik od vsiga della? prip. 12 aku prostor doby, kemp. 283 kaj se doby skuz to skrb od prhodnih rečy drugiga koker ena žalost čez to drugo? škriñ. 58 dóm in bogastvu se od starišov doby, pok. 1, 65 dosti krat se zgublena perlóžnost nikdár več ne doby, jap. prid. 1, 85 pametna žena se le od gospoda doby, ravn. 1, 16 vbil me bo, kdor me dobí, 30 more biti se jih le trideset v nem dobí? 162 kmalo po tem jo pa le dobí David Filiščánam, 2, 280 le kapļe vode ne dobí de bi si žejo ohládil, škriñ. 28 deľavnih roka bogastvu per doby, 34 katęri duše per doby, je módèr, ravn. ber. 26 člověk zgubí ko misli dobiti, in perdobí ko odjéna in misli de bo zgubil, kemp. 38 le tá si majhenu po-

muč skuzi to z adoby, 132 lehka myr z adoby kateri ima eno čisto vejst, 289 veliku žlahtniši je ta vuk kateri doli z božyga noterdajana pride koker le ta kateri se skuz človeško umetounost z veliko mujó z adoby, 436 kateri stoy per enmu velikimu ognú, na z adoby le on en malu gorkute? škriñ. XI človèk tó málu čisla kar z lohkoto z adoby, jap. prip. 1 praef.: on trpy vročino, mraz, žejo, lakoto, nevarnosti zupernosti, de enu malu časty z adoby; — dobimò: rav. abc. vsaki dan skrbé mati, de kaj jesti dobimó, 89 domá naj snémo vse te reči, božjáka ne dobimò, 1, 61 kje dobimò koga de bi bil kakór tí tako poln božjiga duhá? 2, 231 kje dobimó kruha, de se jih tolko najé? — dobitè: rav. 1, 67 glejte de še kaj žita dobitè, 2, 204 torej se ne bote veselili kokól, (= kakó li), de tudi mañši Jezusove sem ter tje raztrésene prilike kmalo tukaj vkup dobitè? — dobé: škriñ. 328 nikár se z ñim ne smečaj, de ne boš žalival inu na zadne tvoji zobjé skomino ne dobe, jap. prid. 1, 143 veliku nakladajo, de malu dobe, rav. ber. 97 David je zapoved dal, de naj mu puntarskiga sinú per življeni ohranijo, ako ga v pést dobé, kemp. 81 aku si lih nyh potrebo imajo inu si ño z delam ali petlañam z adobè, škriñ. 90 kadár hudobni poglavarstvu z adobe, ludstvu ječy; — dobitä: rav. 1, 14 Adam i Eva dobitä dva sinova, 42 Izak i Rebeka dobitä na en krat dva sinú, 136 naj vama mír da per možah ki jih dobitè:

iznebi: iznebím: rav. 1, 323 nebések dar so scer ti vudje. Pa iz častí do božje zapovdi se jih rad iznebím; — iznebiš: kast. 236 ta čas so dragy denarji, kadar se yh znebyš, preš. 54 ak ne znebiš se srčnih rán, nazáj spet prídi čez lét' in dán, 56 se k tretjemu újcu podéj, moj sín! de srčnih znebiš se bolečin; — iznebí: rav. ber. 172 sapa se nečistih soparjev znebí, preš. 163 ko spét znebí se gôjzd snegá odéje, 165 kjér znebí se človèk vsáke téže.

b) u ugarskoj slovenštini.

U singularu, gdje je naglas na zadnoj slovcu, govori se i otegnuti i otisnuti naglas:

činím i činím,	činíš i činíš,	činí i činí,
činímo	činíte	činíju,
činíva činívi,	činíta činíti.	

Evo primjeri iz knige:

budi: bŭdím: kŭz. iv. 6, 39 naj je obidím vu slejdñnem dnévi, trpl. 108, 3 gda se jas z rána prebŭdím, 139, 18 gda se prebŭdím, bar. 7 snah se méno zbŭdím; — bŭdíš: trpl. 104, 20 zbŭdíš kmico; — bŭdí: gŭn. 100 nouvi trák sprotolejtja na nouvo, ousvetno veséle bŭdí zemlou, kŭz. mat. 12, 42 kralíca jŭga se gori obidí na soudní dén. nagy 196 rodníca se na nouvi žítek obŭdí, kŭz. luk. 20, 28 naj vzeme brat ñegov to ženo i pobidí semen brati svojemi, trpl. 27, 3 či se pobŭdí boj prouti meni, na ñega se zaniham, nagy 83 lŭbézen vŭpañe pobŭdí vu dŭši, gŭn. 104 vihér strašen práh pobŭdí po nívaj, trpl. 73, 20 vesnejo liki seña, gda se što prebŭdí, kŭz. 2 kor. 4, 14 ki je zbŭdo gospon Jezuša, i nás po Jezuší zbídí, nagy 18 da se občŭténe predñeji dŭžnost ñegovi kak naj ranej zbŭdí vu ñem; — bŭdímo: nagy 5 či je na presámnañe bŭdímo. . . či ñega občŭtejne na vse istínsko, snažno i dobro bŭdímo vu srdci ñegovom, . . či dejte na kebzŭvañe obŭdímo, gŭn. 110 v tvojem kríli naj vsi tího spímo, i na nouvi dén se prebŭdímo, bar. 7 gda se zbŭdímo, molimo; — bŭdíjo: gŭn. 106 vse na hvalo bŭdíjo, kŭz. mat. 12, 41 možjé Ninivinski se gori obidíjo na soudbo prouti etomi národí, nagy 186 či se pozéblene kotrige i zmržñeni lŭdjé ž ñím (snejgom) ribajo, dosta krát se na žítek obŭdíjo, 196 na sprotolejtje čeres zíme spajouče stvaré se prebŭdíjo.

cedí: cedí: trpl. 65, 12 od tvoji stopájov se cedí túčava, nagy 123 jeli vídite na kouži droubne jamice? na té se cedí vŭ znoj, 168 'z skourje se smola cedí, 172 gde se voda z zemlé vŭ cedí, bar. 19 pčelíca spolŭjnke hižo rédi, z drŭge pá méda cidí.

cepi: cepím (kŭz. rim. 11, 19 vŭ so zlámame vejke, naj se jas notri vcipim [vaļa čítati: vcipím, inače bi kŭz. pisao: cepim]); — cepí: kŭz. rim. 11, 23 oni se nazaj vcipíjo, ár je zmožen boug, da je pá notri vcipí; — cepímo: gŭn. 55 drevje gájimo, sadímo, cepímo; — cepíjo: kŭz. rim. 11, 23 oni se nazaj vcipíjo, nagy 152 teda steblo vcepíjo da plemeniti sád rodí.

čemerí: čemerí: kŭz. 1 kor. 13, 5 lŭbeznost. . . ne čemerí se, ne mísli hŭdo, nagy 113 pura je čemérna stvar, ešče i te se rasčemerí, či se što zglédne na ñou. Ka pa, či jo deca ešče s tejm čemerí: jaj da grde nogé máš! te cejli dén hrabuči, hurhuríva, čemerí se; — čemeríte: kŭz. iv. 7, 23 za kaj se čemeríte na méne? — čemeríjo: nagy 94 či jo (kravo) rasčemeríjo, peja i brsa, 99 osel je trplívi: li či ga rasčemeríjo, de divji, brsa i grizé.

česti: čestí: küz. mat. 15, 8 z lampami me čestí, ali srcé nihovo je daleč od méne, küz. ap. 17, 25 niti se od rouk človeči ne čestí, 19, 27 štero cejla Azia i ves svejt čestí, trpl. 50, 23 ki zahválnost aldúje, on mené čestí, 145, 7 da se čestí spoumenek tvoje vnouge dobroute; — čestíte: küz. ap. 17, 23 šteroga vi ne znate i dönok ga čestíte, toga jas vam nazviščávam; — čestíjo: küz. mat. 15, 9 zamán me čestíjo, trpl. 145, 10 svéti tvoji te naj čestíjo (a mar. 7, 6 česti 7 čestíjo).

čini: činím: küz. iv. 5, 36 dela štera jas činím svedočijo od méne, trpl. 119, 121 soudbo i pravico tvojo činím, gön. 71 tou ti jas činím, trpl. 32, 8 razumnoga te včiním; — činíš: küz. mat. 21, 23 vu kakšoj oblásti eta činíš? mark. 19, 28 što ti je dao tou oblást, naj eta činíš? iv. 2, 18 štero znamenje nam pokážeš, kaj eta činíš? 3, 2 nišče ta znamejna ne more činiti štera ti činíš, 7, 3 naj vídijo dela tvoja štera činíš, 7, 4 či eta činíš, skáži se svejti, 3 jan. 5 lübleni, verno činíš, jak. 2, 19 tí verješ kaj je boug eden, dobro činíš, apost. 22, 10 tam se ti povejjo vsa štera so zrendelüvana tebi naj činíš, trpl. 52, 11 vse dobro činíš, 86, 10 tí čüda činíš, 104, 3 obláke činíš koula tvoja, 119, 132 smilüj se mi, kak činíš onim, ki lübjijo imé tvoje, 21, 10 včiníš je liki ognéno péč, 39, 10 tí včiníš tou; — činí: küzm. mat. 6, 3 naj ne zna lejva tvoja ka činí dejsna tvoja, 7, 21 ki činí volo očé mojega, 7, 24 itd. nagy 15 dejte činiti má ka mo od néga želeli zá to ar tou činíi drügo činí cejli šereg, bar. 36 što verno dela i dobra činí, on zagvüšno i sladko spí, küz. mat. 18, 35 tak i oča moj nebeski včiní vam, trpl. 138, 8 gospoud konec včiní, nagy 147 potüvané na železnoj pouti vugodno včiní né násladnost, 149 lístje z zemlouv se zmejša i rodno jo včiní, itd.; — činím o: küz. iv. 11, 47 ka činím o? 1 jan. 3, 22 štera so priétna pred nim, tá činím o, gön. 64 gda vóra včená príde, činím o dužnost našo, bar. 45 mí vse včiním o ka od nás želej; — činíte: küz. jan. 13, 15 példo sem vám dáo naj, liki sem jas včino vam, i ví činíte, lük. 6, 2 ka činíte tou štero je nej slobodno činiti vu sobottáj? djañ. ap. 14, 15 možjé, za kaj eta činíte? 15, 29 od šteri či se zdržavate dobro činíte, nagy 137 što velí, kaj naj zdaj eto zdaj ovo činíte? — činíjo: küz. lük. 23, 34 ne znajo ka činíjo, trpl. 73, 7 činíjo pouleg hotejna srca svojega, 106, 3 blagosloveni kí činíjo pravičnost, 119, 3 ne činíjo neprávdenosti, 119, 98 od nepriátelov me modrejšega činíjo zapouvedi tvoje, küz. jan.

16, 3 eta v činíjo vám za to kaj so nej poznali očó, nagy 175 one velike kvaré v činíjo, 193 štirje štrt táli edno vöro v činíjo, gön. 26 hale ne v činíjo človeka, bar. 36 štirje tjedni ino ešče dvá ali terjé dnévyje eden mejsec v činíjo; — činíta: küz. mark. 11, 3 i 5 ka činíta tou?

davi: daví: nagy 91 máčka na vu zibeli spajouče dejte skoči i za daví je, 158 húda mlaína to lejpo cvejtíče za daví; — davíjo: küz. mark. 4, 19 želejúa za davíjo tò rejč.

debeli: debelíjo: bar. 30 na žalodi se krmci debelíjo.

deli: delím: trpl. 108, 8 razdelím Sihem; — delíš: trpl. 99, 4 soudbo i pravico v Jákobi tí vö delíš; — delí: trpl. 42, 9 vu dne mi podelí gospoud miloščo svojo, 67, 8 blagoslov nam podelí, gön. 108 jesén nam sád podelí, küz. lük. 12, 13 naj razdilí z menom öročino, mark. 2, 23 či se králestvo vu sebi razdilí, ne more státi králestvo ono, lük. 12, 53 razdilí se oča prouti síni, trpl. 68, 13 hiže snajga razdelí porobe, nagy 107 kakda razdelí med ními to naideno? gön. 77 kokout naidene zemlene glíste s klúnom rastrančejra i kokoušam razdelí.

doji: dojí: gön. 92 hlapica kravo prvéže i podojí jo; — dojímó: gön. 54 o pou dné notri priženémó ovcé v ovčárnico, podojímó je; — dojíjo: bar. 14 kravo dojíjo ino mlejko dá.

drobi: drobíš: trpl. 2, 9 razmlátiš je z železnov šíbov, i razdrobíš kak posoudo črepnéno; — drobí: küz. mat. 22, 44 na koga pa ete kamen spádne, razdrobí ga, trpl. 110, 6 razdrobí glavo, 137, 9 blažen kí vzeme máličko tvojo deco i razdrobí jo na kamni, nagy 136 v toj tretjoj (kadi vlejk cote) vküp z drobí; — drobíjo: nagy 89 podgani i miši z ostrimi zobmí razdrobíjo pšenico, 134 grúdje . . z valékom razdrobíjo, 155 ogone zravnajo, z drobíjo.

duri: dürím: trpl. 101, 3 prestoplavca odürím, 119, 163 láž zavržem i odürím, pravdo tvojo lúbim; — durí: trpl. 69, 34 gospoud poslúhne te vbouge i ne odürí svoji vouznikov.

fali: falí: küz. lük. 18, 22 ešče ti edno falí, nagy 108 či nime ne falí sou, 137 komi se touži vu etoj šouli deca, či ji kaj falí?

gasi: gasí: nagy 173 vapno se po tom pogasí, 183 či na ogen pejsek síplemo i té ga pogasí . . voda v gasí ogen; — gasíjo: nagy 173 kakda gasíjo vapno?

gnezdi: gnezdíjo: bar. 37 ftice gnezdíjo.

gnoji: gnojí: nagy 162 oráč lagoon zemlou pognojí; — gnojíjo: nagy 102 z gnojom si níve gnojíjo, trpl. 58, 6 moje rane se gnojíjo.

godi: godí: nagy 11 ka vse se godí vu vučevnici, 49 právleie decé se navküпно godí, 101 kakda se godí eto brítje? 128 ka se godí tam? 163 ka vse se godí vu žétvi? 165 ka vse se godí s konouplami? gön. 101 kakda se godí tou, kaj tráva i drevje z zémle rasté? küz. mat. 18, 13 či se na godí ka jo nájde..., nagy 91 prigodí se kaj máčka na spajouče dejte skoči i zadaví je, küz. mar. 4, 22 niti se ne zgodí kaj skritoga štero bi na svetlost ne prišlo, mat. 9, 16 i hüša déra se zgodí, mat. 21, 21 etoj gori či rčéte: zdigni se i vrzi se vu mourje, zgodí se, jan. 5, 14 ozdravo si, več ne grejši, naj se ti kaj hüsega ne zgodí, trpl. 91, 10 ne zgodí se ti nika hüdoga, bar. 7 tak se ne bojím, ka se kaj zgodí meni; — godíjo: küz. mar. 6, 2 kakša je tá modroust štera nemi je dána, ka se i takše moučí po negovi rokáj godíjo, 2 djañ. ap. 8, 13 vidouči ka se znamejúa i močí velike godíjo, strсно se je, küz. mat. 5, 18 edna pikñica ne prejde s pravde, dokeč koli se vsa ne zgodíjo, mat. 24, 34 z nikakšim tálom ne prejde ete národ, dokeč se vsa eta ne zgodíjo, djañ. ap 4, 23 činiti ona ka je tvoja rouka i troj tanáč naprej skončao, naj se zgodíjo.

gosti: gostí: nagy 136 v ednoj drúgoj kadi pa melo cout eden valék te čas mejša, grouža dokeč se kak testou ne vgostí, 184 či se zrak razmrázi, vu nem bodouči spár se vgostí, 185 (spár) vu lejtešni hladni nočáj se vu kaple vgostí; — gostíjo: nagy 185 či se tej po mrazi preveč vgostíjo, kaple nastanejò.

govori: govóri: trpl. 85, 9 o da bi jas čüo ka gospodin boug govóri, küz. mat. 25, 45 teda odgovóri nim: mar. 5, 9 ka ti je imé? i odgovóri rkouči: legio mi je imé, nagy 41 je li je eto tvoja sekera? nej je, odgovóri ete, gön. 101 kak lejpa tráva se je püstila eti z zémle! tak bog me, odgovóri vučitel (35, 96), bar. 5 ka jas máram, odgovóri Joužek, 24 koga ste nagañali? . . nouroga Jürja, odgovóri sinko; — govórijo: trpl. 73, 11 ino govórijo: ka bi boug za tou znao? gön. 106 od bogá smo, tak govórijo, küz. mat. 23, 42 ka ví štímate od Kristuša, koga sín je? odgovórijo nemi: Davidov.

greši: greším: trpl. 119, 11 vu srci mojem skrivam rejč tvojo da ne greším prouti tebi; — greší: küzm. mat. 18, 15 i luk. 17, 3 či pa pregriší prouti tebi brat tvoj . . 18, 21 kelko krát

pregreší prouti meni brat moj i odpüstim ními? lük. 17, 4 či sedem krat pregriší.. nagy fl. 170 pregreší ono dejte štero slavička gnezdou razmeče.

grozi: grozí: gön. 48 k ednomi hípi se mužďžína prepádne i plesec se do pázdji v ínou pogrozí; — grozíjo: nagy fl. 164 konouple pa vu vodou pogrozíjo da méhke gratajo.

gübi: gübî: küz. mat. 5, 30 ár je bole tebi, da se pogibí edna kotrig tvoji, liki ka bi se cejlo tvoje tejlo vrglo v gehenno, lük. 5, 37 posouda se pogibí, trpl. 52, 7 zá to te pogübí boug küz. mat. 16, 25 šteri ščé dúšo svojo zdržati, zgibí jo, lük. 9, 24 kí bode šteo dúšo svojo zdržati, zgibí jo, nagy 114 či ga zgübí, 196 vu zími drevje lístje zgübí; — gübím o: bar. 45 brezi negove volé niti ednoga vlása z gláve ne zgübím o; — gübíjo: nagy 175 po ništerom tjedni repiče zgübíjo.

hladi: hladí: küzm. lük. 16, 24 pošli Lázara, naj rasladí jezik moj, trpl. 23, 3 rashladí dúšo mojo, nagy 185 deždž rashladí vu velikoj vročini zrák; — hladívi: gön. 104 jeli pa tou zrák, s kejm se mivi hladívi?

jedni: jedrní: bar. 45 vse se jedrní.

kadi: kadí: bar. 38 na jésen za rán ino večer se po zemli megla skadí; — kadíjo: trpl. 104, 32 či se dotekne gour, kadíjo se.

kosi: kosí: bar. 37 tráva se dol pokosí; — kosíjo: bar. 28 či je tráva močno porásla, te ínou pokosíjo, bar. 29 senou gde kosíjo? nagfl. 134 gdare se silje dozori, doli je požeňajo ali pokosíjo, 165 gdare trava dozrejli, doli jo pokosíjo.

krepí: krepí: nagfl. 83 mrzla voda život očrstvi i pokrepí.

kvari: kvarí: küz. mk. 16, 16 kí ne bode vörvao, skvarí se, mk. 2, 22 nači posouda se skvarí, lük. 13, 7 vö jo (figo) vsejci, da drügoga ne valá ka li zemlo kvarí, iv. 3, 15, 16 naj vsáki ki vu ínem vörje se ne skvarí, nagfl. 13 s práhom se vtepé, očí kvarí, 163 kí ínou (palinko) nemrtüčlivo pijé, dúšo i tejlo si pokvarí, 182 ž ní shajajouči lagov zrák pokvarí zrák hiže .. eta saga pokvarí zrák; — kvaríjo: nagfl. 146 ceste .. pvozijo z zemlouv i potočnim kaménem da se naj zlejhka ne pokvaríjo, 161 či se eti med te dobre zmejšajo, pokvaríjo i te naj bougše, gön. 34 cepike se na zimou s capami obsúkati morejo, da ji mraz i závcí ne pokvaríjo.

lovi: loví: nagfl. 90 lepou je viditi kak máčka stráži i loví miši, bar. 31 lisica se za mládími závcí ino fíicami túli, né loví

ino jej, ja nigda ešče kokouši, gosí ino rece spoloví; — lo-
v í j o: nagfl. 86 sami závce lov í j o, 88 psi.. lov í j o divjo
mesníčno márho, 176 ríbičke je (ribe) z vlákmi lov í j o.

lúbezni: lú bez n í j o: nagfl. 114 ti edni (goloubje) se lú bez-
n í j o z eden drúgim.

lúči: lú č í: küz. jan 8, 7 kí je brezi grejha med vami, tè naj
prvi kamen na nou ličí, nagfl. 98 gdate se i osel navoli vsega
toga, dobro doli lú č í pojbara s svojega hrbta.

meči: trpl. 65, 11 grúde navlažiš, z deždžom je me č í š; —
me č í j o: nagfl. 164 platno splajájo, z me č í j o; — me č í ta:
114 gda se goloubičke vö zležéjo, mati i né pár nim z andrúgim
nosita pšenično zrúe, z me č í ta je vu klúni.

meni: men í: trpl. 107, 33 kí premení potoke na súho,
nagfl. 184 toplouča vodou na spár premení; — men í j o: trpl.
102, 27 kak odetel je premenéš i ona se spremení j o.

mesti: mest í: nagfl. 132 premíslo je kaj, či se négovo dejte
od néga navčí nemílo djáti z slabim roditelom, boža pravica ed-
nouk po nem z a d o mest í nemi eto trdnost divjega srdea.

miri: mir í š: trpl. 94, 13 da ga ti z mir í š vu dnévi húdi.

mladi: mlad í: bar. 17 taki se protolejtje pomladí.

moči: mo č í j o: trpl. 64, 6 mo č í j o se s hüdím nakanejnem.

mori: mor í: küz. m. 56 príde vöra da vsáki kí vás mor í
bode štímao ka bougi slúžbo činí, küz. ml. 5, 21 ne vmouri, šteri
koli pa vmor í, vrejden je soudbe, nagfl. 170 pregreší ono dejte,
štero slavička gnezdou razmeče, belice spotere, mlade spomor í,
174 zeléni griz je tak čemerén, da lidí i stvaré vmor í; — mo-
r í te: küz. m. 10 ovo jas pošílám k vam proroke i moudre i pi-
sáče i ž níh níke mor í te i raspíte; — mor í j o: küz. m. 26 gda
ga zbičújejo, mor í j o ga, küz. lk. 18, 33 geto ga zbičújo, vmo-
r í j o ga, trpl. 114, 6 vdovice i tühénce vmárjajo i sirotice spo-
mor í j o, nagfl. 119 takšega časa se naj ležej spomor í j o (ké-
bri), küz. mt. 10, 21 i mk. 13, 12 vmor í j o je, mt. 24, 9 vmo-
r í j o vás, lk. 11, 49 zmed ními níke vmor í j o.

moždi: mo ž đ í: trpl. 52, 7 zá to te pogübí boug vsega vejč,
z mo ž đ í te i prežehe z stanka, 68, 22 boug z mo ž đ í glavo svojí
nepriátelov.

mrzi: mr z í se: trpl. 139, 21 ne mr z í se mi od oni kí se
prouti tebi pozdigávajo, nagfl. 118 neradi ga (pávuka) trpimo i
za to ár se nam mr z í od néga.

müdi: müdím: trpl. 118, 60 hitim, ni se ne müdím zdržati zapovedi tvoje; — müdí: küz. mt. 24, 48 müdí se gospoud moj pridti, lk. 1, 21 lüdstvo je čakalo Zahariáša i čüdivalo se je kaj se tak dugo müdí vü cërkvü, lk. 12, 45 müdí se moj gospodar domou pridti, nagfl. 24 koudiš de, kí v nejmar müdí, 94 či se hlapica z dojeñem müdí, nemirovna de (krava) i pá múče, 197 nástajnoga pregléda naj ne zamüdí.

novi: noví: bar. 33 drevje, cvetje se ponoví či toplá vlagá rosí.

nüdi: nüdí: nagfl. 12 či se ñemi na tako oupravico ponüdí prílika.

peti: petí: küz. ap. 20, 22 zvézani vü dühi idem v Jeruzalem ne znajouči ka se mi tam pripetí.

plavi: plavíjo: bar. 29 gde travnike vodé poplavíjo, tam travíne naj rájše rastéjo.

poji: pojíš trpl. 36, 9 opojeni do od obilnosti hiže tvoje, s potokom nasladnost tvoji je napojíš; — pojíjo: küz. m. 18 vsáki človik oprvim dobro vino dà, i gda se že zapojíjo, teda ono štero je lagojejše.

preti: pretí: trpl. 7, 12 boug je toga pravičnoga sodec i zmožen boug, kí se vsák dén protí.

protivi: protivíjo: trpl. 109, 4 za tou kaj jas né lúbim se protivíjo z menom.

püsti: püstím: küz. m. 49 či ne pistím prsta mojega vü mesto cvekouv i ne pistím rouke moje vü rebro ñegovo, ne bom vörvao, gön. 80 či bom vékši, napüstím si lejpi ograd; —

püstíš: trpl. 65, 5 blážen je on koga ti odeberéš i k sebi püstíš, 104, 30 vö püstíš düh tvoj, 44, 11 pobegnoti nam dopüstíš pred nepriátelmi, küz. jan. 19. 12 či toga odpüstíš, nej si priátel cesarov, trpl. 65, 4 prestoplejna naša ti odpüstíš; —

püstí: küz. mk 4. 29 gda se je naprej dáo sád, žnec preci püstí srp svoj v ñega, küz. m. 58 gda lastivne ovcé vö pistí, pred ñimi ide, trpl. 46, 7 gda vö püstí glás svoj, rastopí se zemla, nagfl. 107 kokouš v jesén püstí pérje (mísi se), 184 gostejši spár de žmetnejši i niže se püstí doli vü zraki, küz. lk. 8, 32 bila je pa tam edna velika črejda sviñ, i prosili so-ga naj ñim dopüstí vü né idti, trpl. 84, 12 gospoud ne dopüstí strádati dobrou hodéčim vü nedúžnosti, nagfl. 94 či tele pod ñou (kravo) püstíjo cecati ñemi dá i podojiti se dopüstí, küz. mt. 6, 14 či odpustíte lidém prestopleñe ñihovo, odpüstí i vám oča vaš nebeski, či pa ne odpustíte lidém prestopleña ñihova, ní

oča vaš ne odpüstí vám prestopleña vašá, küz. m. 34 či de što vama kaj pravo, povejta, ka gospoud ne potrebúje, i precí je odpístí, küz. lk. 11, 17 vsáko králestvo štero je med seboj razdejeno, opístí se, küz. m. 29 vsákše kralestvo vu sebi razdejeno opístí se, trpl. 77, 3 rouka moja je v noči vö rasprestrejta i ne popüstí, nagfl. 158 po čási se popovjé odpré i cvejtiče se veselo razpüstí, 174 na ogní se (žveplo) z lejhka razpüstí, küz. mk. 4, 32 zrno horčično . . spístí vejke velike, bar. 45 či šče, drevje lístje spüstí; — püstímo: küz. lk. 11, 4 odpústi nam grejhe naše, ár i mi odpístímo vsakomi kí je nam dužen; — püstíte: küz. mt. 18, 35 tak i oča moj nebeski včíní vám, či ne odpístíte vsaki brati svojemi, nagfl. 18 gda se od etec odpústíte, kama idete?; — püstíjo: bar. 14 prásce več krát vö püstíjo na dvor, nagfl. 94 gda jo (kravo) notri püstíjo, lepou k človeki ide, 13 na kelko nástaji dopústíjo, küz. mk. 3, 28 velim vám, kaj se vsi grejhi odpístíjo sinom človečím, mk. 4, 12 i odpístíjo se nim grejhi, nagfl. 89 miši . . cejlo hrambo opústíjo, 175 velke vode . . vesnice i varašé sporúšijo, odneséjo, opústíjo, 150 od téc se žilice razpústíjo po cejlom lísti, 153 takše drevje šteroga stébła se kumes korená precí razpístíjo, se grmouje zové, 162 kličice korené spústíjo doli vu krílo zemlé; — püstíta: küz. ap. 16, 36 so poslali voji vítězov, naj se odpústíta.

rdeči: rdečí: gön. 03 rdečí se večernica na líci nébe; — rdečíjo: gön. 50 erdečíjo se že črešne.

rodí: rodí; nagfl. 148 ka za sád rodí ono (drevje)? gön. 22 náras rasté, cveté i rodí, nagvod. 17 oves na pouli rodí, nagfl. 200 deždž rodno včíní zemlou, tak da vu né kríli vse obrodí ka lüdjé i stvaré potrebújejo, bar. 27 níva samo tak obrodí, či se verno obdeláva, küz. lk. 1, 3 žena tvoja Ožébet porodí sinà tebi, iv 3, 3 či se što ne porodí od zgora, ne more viditi králestva božega; — rodímo: nagvod. 17 pod domovinov ono zemlou razmimo, gde se rodímo; — rodíjo: nagfl. 102 z gnojom sí níve gnojíjo da nim pšenico rodíjo, 166 travnici ob sebi rodíjo, gön. naše grúške vsigdar lepou rodíjo.

rúši: rúší: küz. mt. 24, 2 z nikakším tálom se ne niha kamen na kamni, kí se ne poríši.

sadí: sadí: küz. lk. 12, 37 doli je posadí, nagfl. 156 kapústa se na gedé po rédi posadí, — sadímo: gön. 55 drevje gájimo, sadímo cepímo; — sadíjo: nagfl. 55 ka vse z zeleña kúúne

sejjajo i sadíjo: či krumpíše posadíjo, ete mále oči vlago cécajo z zemlé, bar. 30 brázde skrbne vertiše z grahom zasadíjo.

slepi: slepíjo: gön. 34 vujvci i comprnice s tejm slepíjo sebé i driuge norce, ka je samim znati nej mogouče, 23 zláti i te moudre oslepíjo.

slobodi: slobodím: trpl. 50, 15 zovi me vu dnévi stiskavaňa, oslobodím te; — slobodíš: küz. lk. 12, 58 gda ideš s protivnikom tvojim k poglavníki, na pouti na tom boj da se ga oslobodíš, trpl. 70, 2 híti me, boug, obrániti, gospodne, da me oslobodíš, 144, 10 kí dávaš obládnost králom, i oslobodíš Davida; — slobodí: küz. mt. 27, 43 vüpaó se je v bougi, naj ga oslobodí zdaj či ga šché, iv. 8, 32 istina oslobodí vás, trpl. 7, 11 zasloba moja je boug, kí oslobodí pobožna sreá, 22, 9 vüpaó se je vu gospodni, naj ga zmága i oslobodí, 33, 18 koihi ne zmorejo, ni ní velika mouč ne oslobodí, 34, 8 angel gospodnov . . oslobodí je, gön. 100 zdaj se oslobodí deca z šoulske temnice; — slobodíjo: trpl. 108, 7 da se oslobodíjo libléni priátelje tvoji, nagfl. 155 deklíčke plevéjo, okapajo evejtiče i oslobodíjo je od ní húdoga protivníka.

soli: solíte: küz. mk. 9, 50 dobra je sou, či pa sou neslána bode, v kom jo osolíte?

sramoti: sramotí: trpl. 10, 3 skoupi sramotí gospodna, gön. 72 máčka jo osramotí; — sramotíjo: trpl. 35, 26 naj se osramotíjo i ošpotajo vsi, 87, 7 kí me odiurjávajo, se osramotíjo, 109, 28 či na mene stanejo, naj se osramotíjo, 119, 78 naj se osramotíjo gizdávci.

srdi: srdíš: trpl. 90, 11 što zná kaj se tí tak krouto srdíš?

strelí: strelí: trpl. 64. 8 boug né strelí, gön. vára tatá bojtár . . strelí i zavadi orla v glavou; — strelímo: nagfl. 189 či púkšo vó strelímo, močen trejsk čújemo; — strelíjo: trpl. 58, 8 cilajo s svojimi strejlami, ali sami sebé prestrelíjo.

süši: süší: nagfl. 183 veter . . süší mokro zemlou, gön. 38 gvant se z oužmikom süší, bar. 28 či se dol pokošena tráva na košelíni že posühší, te bode senou ž né, trpl. 107, 33 kí vsühší vretine voud; — süšíjo: nagfl. 182 gde mokro odetel süšíjo, 164 semen posühšíjo, 165 senou posühšíjo.

suzi: suziš: gön. 88 máli flíček, ka se suziš na vejki?

svedoči: svedočím: küz. iv. 18, 37 na to sem prišao na ete svejt, naj svedočím od istine (a iv. 7, 7 [1848] svedoučim); —

svedočijo: küz. mk. 14, 60 ne odgovoriš nikaj, kaj eti prouti tebi svedočíjo?

sveti: (svēt̃) svetí: gön. 51 človek posvečáva ali boug sam posvetí; — svetím o: bar 37 na dén Kristušovoga v nebo zastoplejúá risálske svetke svetím o.

sveti (svēt̃): svetí: küz. lk. 11, 36 gda te svejča z bliskañem presvetí (ὄταν φωτίζη σε); običnije: svejti = svéti.

šamri: šamríjo: nagfl. 119 (kebri) naj bole čeres noučí naprej šamríjo, bar. 24 oča vára, ka je med decov, štera okol Jürja šamríjo, i ñegov sin nazoučí. (šamréti li?)

širi: širí: nagfl. 113 pura rép na okrouglo razšüri; običnije: širi.

škali: škálím o: gön. 108 líbim zím o, či se slobodno škálím o; — škálíjo: bar. 39 saní se po ñem (sneji) škálíjo.

taji: tajíš: küz. 14, 30 velim tebi, kaj dnes vu etoj noči prle liki dva krat bode kokout popejvao, me tri krat zatajíš, tako i mk. 14, 72 lk. 22, 61; — tají: trpl. 141, 5 naj me kára, li olia balžama naj ne vtají glavi mojoj.

teži: težíjo: trpl. 65, 4 vnougi grejhi težíjo mene.

topi: topím: trpl. 69, 15 rejši me z etoga blata, da se ne vtopím: — topí: trpl. 46, 7 gda vö püstí glás svoj, rastopí se zemla, nagfl. 173 vu vodi se (sou) rastopí, bar. 37 na protolajtje se snejg i led rastopí; — topíjo: trpl. 147, 18 vö püstí sapo svojo, i preci se rastopíjo, nagfl. 177 takše skopaline štere se ne dajo vtégnoti i v ogní se ne rastopíjo, se kaméne zovéjo.

trüdi: trüdíš: küz. mk. 5, 35 či tvoja je mrla, za kaj tri díš vučítela? — trüdí: nagfl. 126 držina dosta se trüdí i okouli decé, 76 vučítel se dosta trüdí, 125 oča dosta se trüdí za volo živeša i ouprave híze svoje.

tvori: tvoríjo: trpl. 104, 30 vö püstíš dúh tvoj, preci se stvoríjo (κτισθήσονται).

učí: učím: trpl. 22, 8 navčíim te pout štero máš hoditi; — učíš: küz. lk. 20, 21 znamo kaj ednáko gučíš i včíš, iv. 9, 34 tí včíš nás; — učí: bar. 10 vu šouli se gučati, pisati i računati včí; — učím o: nagfl. 20 za ka vas v šoulo pošílajo? za to da se eti včímo, bar. 3 vezdaj se včímo; — učíte: nagfl. 75 ka vse se učíte? — učíjo: trpl. 12, 3 z dvoujega srcá včíjo, nagfl. 74 vučeníci se včíjo; — učíva: gön. 54 zdaj se čteti navčíva.

večeri: večerí: gön. 106 gdare sunce naj niže príde, večarí se.

vedri: vedrí: nagfl. 168 či se razvedrí, pa se skaže rožec (iris), gön. 106 pa se néba razvedrí.

veseli: veselím: trpl. 119, 52 teda se obeselím; — veseliš: trpl. 21, 7 tí ga veselíš; — veseli: trpl. 13, 6 veseli se srce moje, gön. 15 dejte se psovi veseli, bar. 33 ešče človeka jako obeseli, či toplá vlaga rosi, gön. 108 jesén srdce nam razveseli; — veselímo: gön. 15 toplomi vrejmeni se vsi veselímo; — veselíjo: trpl. 35, 26 naj se osramotíjo, kí se nad mojov nesrečov veselíjo, 40, 17 naj se radújo ino veselíjo vu tebi vsi iskajouči tebe, 51, 10 daj mi občütiti radost i veselje, da se mi razveselíjo kousti.

vršeni: vršení: gön. 90 drevle ougradov cveté, cejli svejt se vršení, nagfl. 165 med trávov se vršení lejpo divje cvejtje; — vršeníjo: nagfl. 158 vidmo, kak se vršeníjo male deklíčke okouli svoji cvejtni gréd, 185 náraske se li tak vršeníjo, či je gda te deždž polejé.

zori: zorí: nagfl. 153 je li se vsáki sád k ednomi hípi zorí? 196 čeres leta se od toplíne silje i lejtešni sad dozorí; — zoríjo: nagfl. 154 črešne se ranej zoríjo kak jáboka, gön. 50 zoríjo se i jagode, nagfl. 155 krumpíške se dozoríjo.

žalosti: žalostí: bar. 21 angel varüvác se nad dobrim detetom veseli, nad lagoonim pa žalostí.

žerjavi: žerjaví: küz. mt. 16, 3 dnes zápiš bode, ár se žerjaví ($\pi\upsilon\rho\rho\acute{\zeta}\epsilon\iota$) žalostna néba.

živi: živí: küz. iv. 5, 21 liki oča zbüdjáva mrtve i oživáva, tak i sin koga ščé oživí.

Tako i: dobi: dobím: bar. 42 naj ednouk porastém i mouč dobím, že dva krat hitrej stoupim; — dobíš: nagfl. 41 ne dobíš ni ete niti tvoje (sekere), gön. 52 čakaj, tí pesíč, vö dobíš tí ednouk tvoj obrok; — dobí: gön. 28 osel Petiva tak v hrbet brsne, da büčo dobí, nagfl. 81 tak víno ne dobí falingc; — dobímo: bar. 14 sviño podkrmijo ino meso i slanino dobímo; — dobíte: nagfl. 112 pojdite, ár jesti dobíte; — dobíjo: küz. mt. 5, 7 blaženi so ti milostivni, ár oni miloščo dobíjo, nagfl. 169 (gobe) čeres 24 vör puno velkost zadobíjo.

c) u kajkavštini.

Gdje je naglas na zadnoj slovi ta je zadnja otisnuto naglašena, inače dolazi otegnuti naglas na osnovnom i:

činim činîš činî, činîmo činîte činê i činîju. Evo primjeri iz knige:

bori: borî se: mat. 1, 541 koi borî se i nadladuje čalarnosti.

broji: brojî: mat. 2, 346 naj prebroî ako more ljudi; — brojîmo: mat. 1, 284 brojîmo mesece i letta.

budi: budîš: kraj. 374 da od smrti greha na žitek vekivečni nas obudîš; — budî: kov. kemp. 98 plemenita ljubav Ježuševa na velika dela prigáña i k želénu vsigdar zvršenéih budî, 186 zahvali se kaj naj več moreš víšni dobróti, kotéra milostivno té pohája, srčeno budî, zmožno pomáže, mat. 1, 320 ñè vu vseh krščenikeh.. prebudî, mat. 1, 538 duh peklenski v srdcu vašem zbudî pohteñe sramotno, gašp. 1, 662 pristúpi k postelji da ga zbudî, mul. ap. 1285 po koje (milošče) se (grešnik) zbudî na žitek; — budíte: math. 1a 179 za kaj me budíte? — budê: zagr. 5a 109 koi vas budê, math. 2c 118 vsi naši bogočástja čini imaju za námeru da ljubav mir i složnost vu nami izbudê, math. 1a 173 naj se samo vu vremenu snà kaj gene, tak se (hu-

dobni) spròti vu stráhu i trepètaúu prebudè, mat. 2, 392 ako se ova mišleña malò i kuliko zadržé i v pameti obstojé, nagnéna nerazborna z budé.

cedi: cedí: ovc. 57 včini da se ta voda čez gusto platno preceđí

cení: cenê: mulap. 853 meštarski ljudi svoje meštrije delo dragò cené (preceně perg 14b precenee 22b).

časti: častí: zagr. 1, 292 ne samo ne skračuje jim svoje božanske miloče, nego pače časti i poštuje takovo luctvo, 329 naj si vsaki zmeđ vas pazi kaj činí, kak veruje i kak pres trojstvo časti i poštuje, 5a 305 na svetost jesu dospeli da jih vsa s. mati cirkva časti i poštuje, 5b 55 kada se ne časti niti ne poštuje g. bog; — častíte: mat. 1, 161 ne postujete, hvalite i častíte; — častê: zagr. 5a 19 poveč redovnikom da ov svetek naj častê z osebjnom pobožnostjum, 5a 23 zbok toga zroka gusku častê i psu špot činè, 5b 9 néga ne častê niti se ga bojè, 5b 110 bog verno plača one koji svetke negove svetè i vu nih néga častê; — a částiju: math. 1a 85 kak su se na ov veseli glás pastiri taki podigli da . . ga poišču, da ga vide, částiju i nemu se klánaju.

čemerí: čemeríte: mat. 2, 407 govorim z vami, nečisti, z vami, nečedni, koji čemerite i ostvárjate zrak z vašemi nečistočami; — čemerê: mat. 2, 389 nečista mišleña sédu na dušu i nu očemeré s privoleñem grešnem.

česti: čestíš: kraj. 253 da od pól noči počévši ništar niti jeeš niti piješ, doklam se né pričestíš; — čestí: petr. 255 potrebno je da nikaj ne jée i ne pije dokle se ne pričestí, mat. 2, 51 potlam pričestí se, kov. kemp. 171 tuliko človek više k bogu zastúpi kuliko niže vu sè doli stúpi i boļe sam sebi zločestí se.

čini: činím: petr. 152 děla koterá já činím i on je činil bude, kraj. mol. 146 i kraj. 129 nikomu da se drág nè činím nego samomu tebe, kov. kemp. 151 pravičen sem kada tak s tobum činím, 222 à jáj meni, kak malo je kaj činím, gašp. 1, 505 jesem on isti koteri vsa ova duguvaña činím, mat. 2, 92 ja ne činím nikaj iz hmañoče, ako sada kaj činim proti tvoje voļe, ne činím hoteč tebe zbantuvati, nit činím znajuč, nego činím kajti mene bog hotel je tak, petr. 37 kaj hočeš da ti včiním? kov. kemp. 106 ako se pak zločestoga včiním . . , bude mi milostívna milošča tvoja, 194 včiním da se s trúdiv zabiš, mat. 2, 213 jeste donesli vu hižu duguvañe ludsko po krivice, včiním

da vam nestáne, zagr. 1, 393 jeda li more biti s tem modušem vtažim i proti mene milostivnoga v učinim, kov. kemp. 176 obrani mè, da nigdár takova ja ne v učinim, 208 ter v učinim da bude sèdel z menum; — činîš: petr. 153 nigdo ne more ova čuda činiti kotera ti činîš, kraj. mol. 53b kruto zlo činîš, zagr. 1, 372 ovem načinom ne činîš smrtnoga greha, kov. kemp. 61 to skrbi i maraj da bog bude s tobum vu vsem kaj činîš (71, 101, 107, 141, 155, 163, 167, 181, 186, 191, 195, 206, 227, 229, 234) gašp. 1, 177 kaj to činîš? 963 krist. nač. 112 ò preljúblèna domovina! kak mî se izvišena činîš! kov. kemp. 104 kuliko je vu tebi, rad v činîš, mat. 2, 50 tuliko meñe zbog nas v činîš, kov. kemp. 245 aldujem ti vsa moja dobra dèla da si povolna i prietna v učinîš; — činî (dolazi sijaset puta): petr. 82 ki vas zarazí bude štímal da bogu službu činí, kraj. 247 delniké nas činí vu vrednosti Kristuševe, zagr. 5a 65 koi tebe zlo činí, kov. kemp. 23 ako se drugač činí neg želé hitro se genu, gašp. 1, 119 kakti božanska naredba činí na duši i napravlja milošču, mat. 2, 88 koi bližnèga kvarnoga činí, mul. ap. 705 kaj se goder takovem poštea činí, ono na boga obračati, ovc. 6 takova hrana vsevdil ovcam vunu tenšu iliti finejšu činí, math. 2c 35 spomenek činí nam narođèna muke i smrti odkupitela našèga, krist. nač. 90 bog vse za preskrblène poštea svojèga činí, kov. kemp. 42 koi pravu i zvršenu ljubav ima vu ničem sebe ne išče, neg listor želé da se dika božja vu vsem načini, ovc. 16 sol soka iliti preveč gustoga mezga tenšèga načini (načiny perg. 14a), kraj. 294 arti betežnik za dobè svoju dúšu občiní, kraj. mol. 33 išče bole ti je potrebno boga moliti da te pravična v učiní, zagr. 1, 301 kaj hočete da v učiní voļa onoga? kov. kemp. 80 ako v učiní veliku pokoru, jošče premalo je, kov. kemp. 58 on za te odgovori i v činí dobro, mulap. 1322 greh v činí človeku takvu tugu i žalost da na srdcu nigdar ne more biti vesel, gašp. 1, 626 svete mučenike na gorúču grmadu taki v učiní hititi, kov. kemp. 158 ako mora kaj vugodno i téčno biti, treba je poleg tvoje milošče i da se začimbom tvoje mudrosti začini, mat. 1, 261 ako se naš smèh ne začini s šálnicami nedostojnemi; — činimo: kraj. 343 da dobro činimo onem, kii nam zlo činè, kov. kemp. 27 malo je i skoro nikaj kaj mi činimo, mat. 1, 543 kak činimo mi? krist. nač. 28 ov podstupliv sud, kojèga mi činimo, je obilen zrok nepokoja, mat. 2, 190 ako tho v činimo, daleko budu od nas božanske kaštige; — činíte: petr. 100 ali jèste ali

pijete ali kaj drugoga dobra činíte, to vse bogu na hvalu i diku činete, mat. 1, 222 vam pokazújuč kakov je greh koga činíte, math. 2c 37 premislete kaj činíte, mat. 1, 220 povečte mi z vašem narekovanem, z vašum kletvum jeli vas proste v činíte od trha oveh protivščin? — činê: petr. 236b ljudém mir na zemlje ki dobro vsegdar činé, zagr. 1, 302 kak se budu mogli zdržavati za ne včinití oneh grehov koje vide da činè stareši, kov. kemp. 164 níkakov vu kreposti napredek ne činé, mat. 1, 206 ne vpirajmo misel na zlo koje nam oni žeje i nas trpeti činé, gašp. 1, 411 glavári tolnáče činé, ovc. 25 od tuda po pupku nim se mozoli na činé, mat. 1, 329 da požaluváne za grehe v činé, gašp. 1, 722 vu činé zagovor; — činíju: krist. nač. 47 se vuživaju vseh koristih koje človeka srečnoga činíju; — činíta: kraj. mol. knížice 233 ar se tem putem dva smrtna greha činíta. Veoma rijetko dolazi akcenat polak na štokavsku: činim: činim zagr. 1, 55 čini 5a 34 čini mat. 2, 115 činiju krist. blag. 1, 90. čvrsti: čvrstê: šim. fen. 192 doklam imaš noge zelene, doklam ti se ne očvrsté na medo čvrste navade, kamen prez ruk odrezan boleznostih potere tebe.

daleči: dalečî: mat. 1, 460 potrebno je da se oddalečí od krčme.

deli: delím: mat. 1, 534 ako podelím almuštvo, 543 ove dve strani poklamkam rastolnačim, podelím vam nekoje navuke; — deliš: kov. kemp. 135 prez prietja peršón tvoje dare deliš, mat. 1, 121 kak moreš prositi od drugeh almuštvo da ne obilno drugem deliš? 523 uffam se da mene nadeliš z novemi milošćami; — deli: petr. 252—3 gda se hostia razdelí Kristuševo telo se ne delí, kraj. mol. 49b vode morske i potočne na dvoje delí, zagr. 1, 286 koi vnoge dare svojem slugam deli, mat. 1, 583 štimate da bog ne delí milošće nego z merum najmov, petr. 158 hoče dojtí gospon onoga sluge on den ki se ga ne nádeje i vu ónu koteru ne zna i oddelí néga, mat. 1, 330 vellim da Maria sama nim podelí vsake milošće, petr. 42 obláda néga i plene négove razdelí, zagr. 1, 392 tuliko stotin dukat razdeli na cirkve, gašp. 1, 738 prodaneh drvi cénu med bogce razdelí (perg. 14a 15a 16a 21a razdely); — delím o: mat. 2, 107 ako néga ne nadelím o, pogibel je da vumre, zagr. 1, 196 ako ovo razdelím o ubogem kaj vezda imamo, kaj nam ostane? — delíte: mat. 2, 123 kada néga (kruh) delíte vbogem, 2, 118 ne (vboge) voľnò nadelíte; — delê: habd. ad. 849 tak prezredna

goščeña delé, zagr. 1, 361 boga molle, almuštva delè, mul. ap. 781 tak se od njih vu imétku i stolu delé, mat. 2, 205 podelé kakvo almoštvo, zagr. 1, 385 da je kaj brže to brže razdelè na s. maše, gašp. 1, 250 po smrti otca dva bratci ostavljeni razdelé med sobom bogato pohištvo (razdilę perg. 2a razdelę 14a 15b); — delijju: krist. blag. 1, 175 siromakom almuštvo delijju.

deždi: dežđi: gašp. 1, 745 bog dežđi (desgyí) zvrhu pravičneh i grešnikov.

dobi: dobim: kraj. mol. 42 daj mi onu mârhu dobiti kém tém pútem ako i po krivice, leprav da ju ja dobim, mat. 1, 523 boim se da radi grehov mojih ne dobim vekivečno zveličeñe, kov. kemp. 235 budem se trsil da malehen končemar goréña božanskoga plamena s poniznèm priétjem živočinlivoga šakramentuma zadobim; — dobis: kraj. mol. 33 kotere nigdar ne dobiš prez molitve, kraj. 139 prosim te da i mene dobiš pri bogu, zagr. 1, 485 tako vnogo truda i muke vžieš, a mošne ne dobiš, kov. kemp. 155 koja ako mi ze vsema ne zručiš, ne dobiš kaj prosiš, mat. 1, 222 ako nu dobrovolno podneseš, dobiš najpreštimanejše dobro, zagr. 1, 351 milost božju zadobis, kov. kemp. 56 prez skrbi i marlivosti nigdar ne zadobis kreposti; — dobi: kraj. mol. 12 potrebno mu je prez postanka prositi od boga dâra dokle ga dobi, kraj. 155 puno prošćenie gréhov dobi, zagr. 1, 348 ona onu sreču zgubi kakove več ne dobi, mul. ap. 883 dobro ime se po ogovarjanu lehkò zgubi i težkò se nazad dobi, mat. 1, 329 vellim da Maria pred smrtjum oveh pobožneh nim dobi, da pravu žalost i požaluvañe za grehe včiné, duh. doklam lupine farbu dobi želuda, gašp. 1, 970 odkupitel vruga smrt i pekel predobi i oblada, kov. kemp. 8 istinsko razumen je, koteri vsa zemelska kot smrad preštimava da Kristuša zadobi, mat. 1, 183 rasteñe vu ljubavi božje zadobi, gašp. 1, 588 detece k' mestu ravne nožice i dobro zadobi zdravje, ove. 61 kak ovca vručinu vu vustah zadobi, očivesto zimlicu ima; — dobimo: šim. fen. 278 za katerem mi kruto jako hlepimo doklam je dobimo, gašp. 1, 636 dobimo ovak milošču, mat. 1, 206 podnašajuč ono zlo koje nam včineno je hvalemo boga, i tak dobimo vekše od vseh dobro, krist. nač. 183 dan i noč delamo da diku bogatoga človeka dobimo, gašp. 1, 664 da ovak milošču božansku zadobimo; — dobite: mat. 2, 509 da odvezañe dobite vu one vure, 317 čije priateljstvo i milošču dobite, 180 došli ste v cirkvu, da pekel dobite.. ne pak da zadobite milosrdnost; — dobê: zagr.

1, 349 takove prilike več ne dobè, mat. 1, 270 nečisti govoriteli više nemu duš dobé nego an po svojeh skušavanjih, mul. ap. 760 doklam ne dobé odvezaña, math. 2c 98 spoznali su oni da nasledjuči néga nikaj ne zgubé nego dobé, kov. kemp. 13 niti sloboščinu pameti ne zadobé, ako se ne podlože, mat. 1, 596 poklamkam zadobé zdravje, ožirañu, pianstvu sebe predavaju, math. 1a 227 koje razposlal je da naslednike zadobè; — dobíju: krist. nač. 109 ako veliki bog nepriatele svoje z blagoslovom nadeľuje, kak odičena nadeleña ne zadobíju oni?

drobi: drobí: gašp. 1, 625 sunce ono na zemľu opáde ter na prah i pepel razdrobí se, duh 16 vu desnu vzeme zemľu, ñu zriba i razdrobí, krist. nač. 11 drhče da tuča ñegove strni ne zdrobí.

druží: druží: mat 1, 461 potrebno je da ostávi i od sebe oddruží takvo ľubľeno pajdaštvo (perg. 35a oddruży), kov. kemp. 207 sebe znutra ostaviti z bogom združí, mat. 1, 474 on mladeneec.. z onemi drugemi zestáne se i z ñimi združí se; — družê: zagr. 1, 389 kakti neverni duhovni od s. matere cirkve naj se odhite, odbiu i oddružè, gašp. 1, 890 k sprevodu ovomu pridružé se dva ona duhovna bratta, gašp. 1, 459 hoče da i verni krščeniki pridružé k odičenomu tella ñegvoga gorestájanu duš svojeh gore stájanè, mat. 1, 376 s. Gregur govori, da se vu blaženèh sklopé i združé zasitnost i želja boga gledeti.

duriti: durím: kraj. mol. 78 i kraj. 69 prosim da.. je prekorubcé odvržem i oddurím, kraj. mol. 82 ako ih od srca ne oddurím; — duríš: mat. 2, 281 potrebno je, da ostaviš, zavržeš oduríš vsa koja više kak mene ľubil jesi; — durí: krist. nač. 125 kaj mu se vezda dopada, vre mû se čez čas durí, zagr. 1, 440 potreba je da gdo dobrovoljno i z istinum grehe ostavi i odurí, 5b 171 vu ñem počnu se vgasuvati oni prvi plamni ľubavi, doklam ju odurí i ostavi; — durê: zagr. 4a 52 koji pred smrtjum od sebe ne odtiraju i ne odurè svojeh kurvendih božic, gašp. 1, 70 prosimo da verni tvoji zemľska oduré, mat. 2, 100 skrbí se da vsi bežé, da vsi oduré onoga koji vas zbantuval bi bil (— a odúrimo krist. blag. 1, 84).

duši: duší: gašp. 1, 662 stareši brát deteta.. z vanķuši zametanoga zaduší i zagñete, mat. 1, 516 šegavost.. z rúšenem vas zaduší; — dušê: duh. 22 voda brani da se prisadi ne zadušé; — dušíju: krist. blag. 1, 173 pod živum jošèe

prhavlum nahadaju se grehov ostanki, koji ako se ne podušiju lahko na prveši plamen podigneju se.

dvoji: dvojim: zagr. 1, 362 ne dvojim nikaj da vsaki krščenik kakovo takovo dobro dello čini; — dvoji: zagr. 1, 194 naj se nigdor ne boi niti vu svojem zveličeņu ne dvoì, mul. ap. 708 greši z mišleņem ki znaduč i hotoncè vu kojem vere kotrigu dvoji, mat. 1, 160 vsaki držati mora koi Mariu prōsi da ne bude posluhnen kada dvoì sebe posluhnenoga, krist. nač. 63 s kulikum bahatnostjum slēdi vojāk vođu svōga, ako vu űegovoj vojnički veščnosti ne dvoji, gašp. 1, 636 nigdo za zveličeņe svoje naj ne zdvoji; — dvojimo: mat. 2, 295 akoprem nestalnost človečansku previdimo, dvoimo, dapače verujemo da znovič v greh včinen spovedan opādemo, krist. nač. 106 vu űegovom ravnaņu dvojimo i tajimo ga; — dvojite: mat. 1, 160 za tho od Marie posluhneni niste, kajti dvoite da posluhneni ne budete, 2, 288 za tho dvoite i bofte se; — dvoje: zagr. 1, 222 oni koji za grehe pokoru delaju, jošče dvoje za svoje zveličeņe . . koji oštru pokòru delaju, vu zveličeņe dvoje, mat. 2, 290 tak dvoje da nigdar pravo požaluvane ne činé, petr. 294 to je kruto hasnovito znati seromahom ľudem, kmetom i težakom, da ne zdvoje vu svojem težkom stališe, math. 1a 237 bog űe ne odhitáva, kaj za isto veliko nagovárjaņe i opominaņe vsem ľudem more biti, da vu pobđšañu ne zdvoje.

fali: falì: kraj. mol. 45 gda ta . . vera komu falì vu űegove molitve, gíne mu molitva, kov. kemp. 22 vu suđeņu druge zabstuñ se človek trudi, gusto falì, lahko zagreši. 80 jošče mu vno go falì, 111 kaj god mi falì, ti dostajaj se namestiti, 256 nadomestím kaj ti falì, mat. 2, 231 kade ako se falì prez dvojne vumreti mora se; — falite: mat. 1, 598 da ne falite, kada prosite boga one vugodnosti ne predavajte se vaše lastovite slepe ljubavi; — falè: šim. fen. 308 mnogi ovde kruto jako fallé, kov. kemp. 7 vnogi boļe se trse znati neg dobro živetì, za to gusto krat falé, 58 ljudi hitro falé.

gasi: gasì: kraj. mol. 49b molitva oĝne gasì, gašp. 1, 634 komaj dovrši prošņu, da taki nebéska jakost strašnò gorúču pogasì grmadu, zagr. 1, 205 koi vodu pie, drugo si z űum nikaj ne pomore, nego to tuliko da si žeju vgasì, mul. ap. 1331 iskrica je mala, ter vendar more velik pogor učiniti, ako se za dobe ne vgasì, 1429 odgovor mehek prelomi i vgasì srditost, mat. 1, 466 jellen buduč glavni neprijatelj káč űe vumárja, i poklamkam űe

vumori, veliku i nenavadnu žeđu trpi i tak preželen drči k potoku da žeđu vgasí, 1, 600 prosim boga da vu meni vgasí ovu srditost; — gasímo: kraj. mol. 108 i kraj. 95 mi tem aldovom sruđu božju vsaki dan (den) tažimo i gasímo, mul. ap. 951 da skušavaña telovna od nečistoga duha vužgána leglè vgasímo i obladamo, gašp. 1, 686 postimo vu protuletje, da vgasímo vu nas toplinu gízdosti; — gasê: belost. kod alima: vračtva koja glád táže kakti adipsa zovu se koja žeju gasé; — gasíju: krist. blag. 1, 129 gréhi vu človeku ľubav boga pogasíju. 173 koja ako se ne podušiju i s sillum ne pogasíju, lahko na prveši plamen podigneju se; — gasíta: petr. 271 gustò krát se spovédaj te pričéščaj, ar ta dvá šakramenta nájboļe gasíta hlépeñe na gréh i vražje skušñe tereta; — pamti: mat. 1, 215 da vgási vručinu.

glasi: glasíš: kov. kemp. 148 za to sem zašel vu ovu vuru, da ti razglasíš kada budem kruto ponižen. Inače: glási: mat. 1, 236 oglási, gašp. 1, 378, 483, 555, 621, 642, 678, 740 razglási; gašp. 1, 395, 698 mul. ap. 1563 razgláse, perg. 10b zgláse, math. 1a 154 razglásiju.

gnoji: gnojí: duh. 4. potrebúju da ñim se ñiva pod dostojni naćin gnoí.

godí: godí: krist. nač. 129 s celém človečanskem pokoleñem jednako se godí kak i s človečanskem tólom, 68 ne zna kaj se zutra dogodí, mat. 2, 496 ako pogodí na prvi krat z vužgañem štuka na stanovito mesto sebi za cilj postavļeno, bude próst od smrti, ako pak ne pogodí, tak bude moral smrt podnesti. 497 pripeti se da vuprav v cilj pogodí, 511 strelec boí se, da vu okrug prstena ne pogodí, kov. kemp. 168 hvala tebi, od kud vse prihája kuliko god krat mi se dobro prigodí, 104 vnogi su koi, kada ím se dobro ne zgodí, taki nestrplivni postáju, krist. nač. 178 da vam se to zgodí, posluhnete naredbe; — godê: kov. kemp. 60 človek nutrni, kak se dugovaña zgodé, tak im se priloži.

gosti: gostí: kraj. 164 kakti činí dober sluga, gda svojèga gosponna gostí, zagr. 5b 172 z onemi tatbinami kak se vsaki dan gostí, kak cifrasto opravļa! kov. kemp. 250 kulika je slast pobožne dúše, kotéra se s tóbum gostí vu goščénu tvojem; — gostê: zagr. 5b 106 onda ali se doma gostè, ali vu krémah i kletah piančuju, mul. ap. 1483 ki se po malo hrane. : jesu vnoĝo jakši i friškeši, nego plemenitaši oni ki se dobro debelo gosté, kov. kemp. 253 gosté se z námi svéti angeli.

govori: govori: gašp. 1, 391 koi ima vuha, naj posluša kaj duh govori cirkvam, kov. kemp. 133 mučane moje govori tebi, mat. 1, 49 laž s govorehém biva kada se drugač govori, nego je v pameti i v srdcu, mat. 2, 349 pitajte malò s. Tomaša Akvinaša, jeli istinsko, koi greši oskrunitel tretje zapovedi božje, i navučajuč vas vam odgovori, 510 pitajte s. Bernarda i vam odgovori; — govórimo: habd. mar. 499 poklam je našest kip, od koga govórimo, vnogo se je luctva onde nastanilo; — činé: mat. 1, 32 koji tho veruju, govóré i činé, 456 pokarate one koi ne govóré, 2, 296 govóré i kričé prodekatori proti grešnikom. — Ali i: govòrim u Matakovića, reče u drugih pisaca: 1, 530 je li more biti ne govórim istinu? 593 ne govórim vam, 2, 103 potrebno je da počine iliti da nikaj ne govóri, i 1, 160, 193, 196; 2, 53 sin čujuči glas oca nemu odgovóri 2, 57; 1, 391 govòrimo, 2, 423 došli smo da se spomenemo i razgovórimo; 1, 415 koji ne govórite 472, 527, 594; 1, 471 potrebno je da prvle s. Auguštinu odgovórite, 561, 566; 1, 461 ne govóre, 1, 526 vsi jednim glasom odgovóre 602, 2, 77, 180, i na štokavsku: gòvore, 1, 461 s takvum ostročum ne gòvore spovedniki.

greši: grešim: kov. kemp. 231 gusto krat opadam i grešim; — grešiš: zagr. 1, 374 ako rečeš tvojemu podložniku v srditosti kakovu oštru ali nedostojnu reč, ne grešiš nikaj; — greši: kraj. mol. 197 človek trojém orudejém greši, zagr. 1, 350 koi godi škodi bližnemu svojemu na poštenom glasu ali na sreče, smrtnem grehom greši, mul. ap. 756 jošće k tomu greši, kada se tak zagovarja, mat. 1, 547 bog grozi se onomu, koi smrtno greši s strahovitemi kaštigami, 558 koi greši nikaj ne zaslužuje, krist. nač. 95 je li onda greši on koi greši? zagr. 5b 195 ako zakonski človek pregreši, dve škode svomu stališu vučini, 1427 ako človek proti gosp. bogu zagreši, gdo se bude za nega molil? mat. 2, 53 kada se zagreši z istinum more se reči da . . 2, 377 da gdo z smrtnem grehom vgreši; — grešimo: mat. 2, 378 kada prez v pamet jemaña i nedomišleno pamet preteče i misel dojde okolu dugovañ grešneh i neslobodneh, ne grešimo; — grešite: mat. 2, 96 ako vi jeste zmed oneh koji s svojum srditostjum káne, da se bližni vkroti i pòbolša, vellim vam, da vu srditosti vaše ne grešite, kaj se dostoi nakañeña i cija vašega; ali vnogo boim se da grešite, kaj se dostoi načina srditosti; — grešê: zagr. 1, 203 kršćeniki vnogi z vekšeni i

odurnešemi blaznostmi grešè nego židovi (i sijaset puta), gašp. 1, 948 pošale sin človeči angele svoje i poberu iz krajestva nego-voga vse spačke, i one koji grešé pošale na kómen ogná, mat. 1, 251 kak velika muka grehu pripravljena je, ništar mañe grešé prez straha vu vse slobode, math. 2c 112 ne štima da poglavàri svetski s peršdnami koje vu srditosti pregrešè, spomènuteh nà-činom baràtati mðraju; — grešíju: krist. nač. 9 vnogi grešíju pùta i ves trud ñihov je zahman (gréšíju krist. 9 ' na e je znak glasu ne naglasu).

grozi: groziš: kraj. 354 kemi se nam groziš; — grozi: kraj. 261 ter ti se išče vekivečnúm smrtjum grozi, ako negovem telom živel nè budeš. zagr. 1, 391 poslušajte kak se tem takovem sam gosp. bog grozi (i sijaset puta još), mul. ap. 825 ar se grozi da hoče v pekel odpraviti one, math. 2c 56 on zove, prosi, opomina, on grozi se i obèče; — grozè: zagr. 1, 290 vrangi s tučum se nam grozè, 441 kojim se smrtjum grozè, mul. ap. 798 ako bi se kaj zloga pripetilo reče, naj taki opomenu, naj se zagrozé.

grusti: grusti: kov. kemp. 6 grusti mi se večkrat vnoga čteti i čuti, 129 kruto mi se grusti vsaki dan tak vu cargi živèti, 251 kada se spomènem z ovéh čudnovitèh dugován, kruto grusti mi se vsakotèra i duhovná radost, krist. nač. 46 kaj bude se bog zabávlal s plazečum živinum s črvi, osami, muhami, miši, pávuki, kojeh samo teknuti se barem mehkotnomu človeku grusti? — grustè: kov. kemp. 158 gde tčbe né póleg, vsa se grusté, 239 naj tí se prigrusté vsi grehi.

gubi: gubim: kraj. mol. 148 daj mi tak živeti ovde na zemle, da tvoje dike nè pogubim gore na nebu; — gubiš: kov. kemp. 144 znaj da se od ničesa tak ne gubiš kak ako sam sebe lúbiš, kov. kemp. 71 ako ñega pretiraš i pogubiš, k komu se zatečeš? 122 duša moja, ako nenáredno za ovemi ovdešnemi hlepíš, pogubiš vekivečna i nebeska, mat. 1, 564 ako privóliš, pogubiš kinč milošče; — gubi: petr. 86 tat ne priháda, nego da kráde i ráža te gubi, kraj. mol. 194 človek dokle vu smrtnom grehe prebiva gubi, nájem raja nebéskoga, kraj. 296 ves nájem trplivnosti gubi, zagr. 1, 293 vreme se gubi, kov. kemp. 64 želežo vu ogen stavleno gubi hrđu, mul. ap. 1370 praznost.. dušu gubi, petr. 236 kaj hasni človeku vsega svéta blago, ako dušu zgubi te nebo pogubi? zagr. 1, 348 ov to razumevši pogubi onu voļu k ñe, kov. kemp. 70 ki pogubi Jezuša pogubi pre-

več vnogo i više neg vsega svêta, mat. 1, 562 imetek i otčinstvo pogubí, gašp. 1, 471 trinajst ladji puneh blága i bogáctva pogubí na morju; — gubímo: kov. kemp. 16 kada i malo protivéine se pripéča, preveč hitro batrivost gubímo, mat. 2, 328 vu ovem smrti strahu poprimemo vekšu skrb vu poslih duše i pogubímo oveh preštimañe; — gubíte: mat. 1, 477 zbog pogibeli vu koju vas postavljate, pogubíte milošču božju, 508 zgubivši imetek pogubíte ljubav i preštimañe, 2, 404 ako više krat z misľum vas gledeli budete kakti mrtve, pogubíte ves strah smrti; — gubê: zagr. 4a 13 lotrujuč žitka svojega ľudi vreme trošê i dneve gubê, mul. ap. 773 gde svoje pošteñe, dušu i sreču očivestò gubé, kov. kemp. 3 koi svoju čutlivost nasleduju, gubé božju milošču, mat. 1, 212 vu igrah, tella nasladnosti vreme i dneve gubé, zagr. 1, 345 režu z britvami svojeh prokletih jezikov konec na kojem visi sreča, da ako su ju dobili, pogubê, ako li ju nisu dobili da je ne dobè, ovc. 38 jančeci, ako se matere vsevdil dóje, stran potrebnoga sebi mleka pogubé, math. 2c 97 spoznali su oni da nasledujuči ñega nikaj ne zgubè; — gubíju: krist. blag. 1, 129 ovak osebújne pomoči božanske krépost svoju gubíju.

habi: habí: kov. kemp. 145 po keh dob nutrne hoteñe naše kruto je pohabljeno, potrebno je da i čin nasledni, znameñe zmenkane nutrne móci, pohabí se.

hari: harê: ovc. 25 sluge više puta krivi jesu da se ovce pobiju, koje bedasto haré.

hladi: hladí: petr. 89 pošli Lázara da omoči kraj prsta svojega vu vodé i da prehladí jezika mojega, zagr. 5a 183 pošli ga simo, da jednom samum kaplicum vode razhladí jezik moj. mat. 2, 456 ako ljubav razbladí se, čin takaj postaje mrzel, kov. kemp. 4 dober žitek razhladí pamet; — hladê: ovc. 64 poklam se ova dobro skuhaju i ohladé, mast proti vrbancu imati hočeš; a math. pa 230 ohláde.

jagmi: jagmí: petr. 283 nebésko krájevstvo silum se jagmí, kraj. mol. 18 kemi naš ov svét jagmí, 20 vsegdar hudobno te nemilò nas jagmí i pregaña.

kadi: kadí: habd. ad. 441 mrtvo morje na tuliko se težkem dimom kadí, da na nekuliko miľ okolu ni trava rasti ne more. mul. ap. protimbe: pred dotikañem vsaka stvar naj se kadí, mat. 1, 174 z dišečum duhum pokadí se; — kadê: habd. ad. 724

štima te kalafat da vseglar se takvemi jestvinami kad é stoli oneh redovnikov.

kali: kalî: zagr. 1, 346 stegne svoju nogu vu vodu ter ju zmùti i skali; — kalê: mul. škol. 513 vručè jestvine za mrzlem napitkom na zube ne pusti, ar se ovak zubi zakalé.

kesni: kesnî: petr. 157 kesnî gospon moj priti; — kesnê: zagr. 1, 389 koji blago na duhovna dugovaña od preminuček zapuščeno crkvam dati kesnê (perg. 66a zakesny).

klopi: klopê: mat. 1, 376 s. Gregur govori, da se vu blaženeh sklopé i združé zasitnost i žela boga gledeti.

koji: kojî: mat. 2, 359 z ljubavjum bližnega ljubav boga koi se (per amorem proximi amor dei nutritur), — pokoji: pokojî: krist. nač. 21 mora svoje naprostavlañe na vuzdi držati, koje gâ nepokojî, 247 koji naše posteñe pograbljuje, poprijemle skupa i pokoj dûha našega, koi se po tom nepokojî, a krist. nač. 112 ona vas vpokòji.

koreni: korenî: zagr. 5a 316 grešnik kada se vu greheh zakorení, takvoga je teže neg Lazara oživeti, gašp. 1, 652 Peter odide vu Rim, da i onde stolicu zakorení svoju, math. 1a 1° da se ovo dobro seme vu nami zakorení, nikaj ne prepustil; — korenê: zagr. 5a 245 kada se vu kojem srcu zle misli zakorenê, kruto je težko ñe izkoreniti, mat. 2, 416 vu navade grešena zakorené se; — koreníju: krist. blag. 1, 55 znajùçi da se dëtca za mlada léhko k krepostjam privčíju, kagoder gréšne návade vu srdcu, zasađene težko izkoreníju.

krivi: krivî: mul. ap. 1357 sirotu vdovica nemilostivnò nateple i kriví da je ona vzela, 802 ako dete kaj zakriví, né ga dobro taki vudriti; — krivím o: krist. nač. 152 zdihavamo više puti da bog prepušča zla koja zatirañe orsagov zrokujú, krivím o preizvišeno sobstvo; — krivê: zagr. 5b 195 vu ovom se več ženne neg muži krivè, mul. ap. 1070 grešniki krivé krhkoču človečansku, gašp. 1, 316 vsi krščeniki, kada ñim se kakova pripeti nesreča, taki mene krivé (perg. 13b 19b 54b okrivę 62b okrivee, a 13b okryve).

kroti: krotî: gašp. 1, 680 koi post . . razum jáçi, krotí telo, krépi dušu, krist. nač. 113 on sê slúži z nepobožnemi, da svoje krotí, mat. 2, 96 cil ni bil, da bližñi vaš pobolša se, vkrotí se i stísne; — krotê: zagr. 1, 372 drugi jesu oni koi se kesno rasrde i kesno se vtíše i ukrotè, 452 na koje (pelde) gledeč grešniki brže se ukrotè.

leni: lenî: habd. ad. 1038 ki se lení i vmangujuč zavman vreme troší, on zavman žive, a kov. kemp. lénim 231, vléniš 52, léni se 21, 39, 48 i mul. ap. 260 léni se.

lepi: lepî: mat. 2, 392 zatho prilepí šegav mešter vnogem ogeñ srditosti i nazloba.

lovi: lovî: kraj. mol. 20 troja vúža i lécke, kateremi on nas vse nestancé loví i véže, zagr. 1, 346 hiena tako hlepí za človečanskem mesom da kada goder more človeka popastí taki ga uloví zakoše i poje, gašp. 1, 309 kojega z nečistòdčum prekaniti ne mogel, z oholnostjum vloví; — lovê: šim. fen. 299 lovci koji vu ove vode lové jesu dvoje fele: jedni ki lové na pogibel drugi ki love na zveličeñe . . vrazi lové za to da . . zagr. 4a 16 ter ovoga li adda človeka tulikoga i takovoga grabanti lovè? mat. 2, 508 ne znam je li znate način, s kojem jagari lové risa šim. fen. 407 več oni blaznostih suprot tebe spavljaju nego rib nalogé. gašp. 1, 250 krvoloki dođu vu varaš Nolu, da ondi vse krščanske poglavare polové, šim. fen. 300 kada koju veliku ribu vlové na vudicu ne šte je taki naglo vleči iz vode, 672 židovi vlové s. apoštola, 668 ako prem ga vulové, ni vendar tulika pogibel.

loži: loží: mat. 2, 427 potrebno je da bog priloží pomoč svoju; — ložê, mat. 1, 265 naj se znutra i zvana turna drva naložé, 2, 52 samo da i oni priložé svoje pripravlañe; a i lòžim, mat. 2, 97 ni dosta da vračtva prilóži i prepíše proti betegu, 1, 319 da prilòžimo, 1, 319 hoče da naši najmi k voje ñegve pridadú se i prilóže, 1, 161 ova više krat ne prilóže se k jeziku.

meči: mečê: mat. 1, 101 nazlobi vas obršuju, protivščine, teškoče zvrhu vas zmečé, 220 vas proste včinite od trha ovelh protivščin koje vam zmečé.

meni: menî: kov. kemp. 24 zaradi hasne potrebnoga dobro delo slobodno se negda prepustí, ali takaj na bolše premení 156 ne veruj hotéñu tvojemu koje vezda imaš, hitro se premení na drugo, mul. ap. 1500 nakaneñe mora bití 4) visoko, da se premení na samoga boga, mat. 2, 294 verovati da odlučéñe več ne vgrešiti koje imamo sada, ne bude stalno i premení se, 408 naj premení živleñe, koj hoče vu pričeščañu prijeti živleñe, ar ako ne premení živleñe, prime smrtno osudeñe, gašp. 1, 586 opravu črnu z belum premení, 730 stotnik premení na prošnu nakaneñe svoje, krist. nač. 178 radi bi da bog premení stáliš vaš;

— menímo: kov. kemp. 179 mlahavi smô i nestálni, hitro se prekánimo i premenímo; — meníte: mat. 2, 146 ako ne premeníte živleéne, vas svetci ne budu branili od srditosti božanske, 147 budu vam hasnela ova, ako zvršujué ne živleéne premeníte; — menê: kov. kemp. 58 ljudi brzo se premené i hitro falé, mat. 1, 313 ako ne budeš karal grešnike da živleéne premené, budeš moral račun dati (za) pogubleéne duše njihove. (perg. 27a meny 26a premeny; — a mat. 1, 53 preméni).

mesti: mestím: kov. kemp. 256 ja sém kí sém tê zvál, ja sém kí sém zapovédal da se to vuéini, ja nadomestím kaj ti falí, hodi i primí mê: — mestí: mat. 2, 171 želejué da se nadomestí hvala božja. 194 zveličiti ne more se, ako vsaki kvar z dužnem povráčaéne ne nadomestí; — mestímo: mat. 2, 337 hotel je da .. nadomestímo kváre i zgubičke; — mestíte: mat. 1, 294 vsa na hvalu i diku božju éinete i tak v kratkom vremenu ves kvar potrošenoga vremena nadomestíte, 1, 297 želim, da i vi kvare i zgubiček véinen nadomestíte, 1, 630 z ovemi i ostalemi éini nadomestíte i popravite ves kvar; — mestê: mat. 1, 292 kaj se éiniti mora, da se nadomesté vsi kvári (a u krašéitini opako: ravn. zgod. 2, 167, ber. 123, 173 naméstijo).

miri: miríš: kraj. 228 spoméni se, da ni tebe ne šéé bóg oprostiti tvojeh grehov, doklam ti tvojemu neprijatelju od sréca ne prostíš ter se z nim nè pomiríš; — mirí: kraj. 294 da se pomirí s svojem protivnikom, mat. 1, 334 videli budete, da vse malovredno nagneéne v mirí se i vtíši se; — miríte: mat. 2, 292 vas zove da se z nim pomiríte, mat. 1, 147. ako se ne vmiríte z rimskum gospodum, zgubite boge vaše, 2, 208 potrebno je da se v srdcu vmiríte; — mirê: mat. 2, 432 z ovemi zroki vmiré svoje dušno spoznaéne (zmiry perg. 6b 21 a, zmire perg. 10b 69a; zagr. 1, 443 poméri: ´ nad e nije akcenat, nego znak glasu, da je e nagnuto na i; a mat. 2, 412 pomiríš, krist. blag. 1, 250 vmíri); miroviti: mirové: mat. 2, 234 ako éúte dušno spoznaéne, vmirové ne z onem lažlivem govoreéne: ne držímo tho za greh.

mlahavi: mlahavê: mat. 1, 388 (grehi) ako prem spovedani, jesu vendar vu vas nagneéna tak silna ostavili, koja vsu jakost i odlučéne vaše mlahavé, oslábuju.

mori: moríš: mat. 1, 466 kada vumoríš kaéé duše tvoje., — morí: habd. mar. 186 želeš érve neéistoga poželéna umorjene?

gledi Mariu, veruj Marie čistoče, Marije sramežljivosti, pomorí črve tvoje, listor je se s pravoga srca preporučaj, zagr. 5b 164 naj vsaka takova ľudomorkiña zna i veruje, da pred sudom Kristuševom od vseh koje pomorí račun bude davala, krist. nač. 122 drugi su tak slaboga téla, da jê naj menši zrak premorí i be-težne naprãvi, zagr. 1, 377 zmekne svoj meč, prebode ju i umorì, krist. nač. 76 Absolon je onde obešen ostal; nadojde sproti Joab i umorì gâ, mat 1, 354 on ñega vumorì; — moríte: mat. 2, 88 z vsum skrbjum pazili budete da prez zarazéna grešečega za-razíte i vumoríte sam greh; — morê: zagr. 1, 483 strašnum smrtjum neka mu se sini pokoļu i pomorè, gašp. 1, 700 Litvani proti nepriatelju postãve se i kruto prestrašenoga z velikem taļem pomoré, mulap. 805 ki po svojoj malovrednosti déte prvò v moré nego ñè dobé (umorè perg 5a vmorè 5b 6b, umorii 3a 5a).

mrzi: mrzì: petr. 278 i kraj 288 spomeni se kak nezgovór-nem zakonom bog tvój mrzí na greh, mul. ap. 1298 vrag na boga mrzí 1344 takov nečist na istoga g. boga vsigdar mrzí; — mrzê: petr. 236 ki se boga boje i na grehe mrzé zagr. 1, 294 čim se boje pred vsemi ponizujemo i priprosteje opravļamo, tem boļe ļudi na nas mrzè, mul. ap. 899 greše kramari.. ako na plodno leto ali na druge tržce za to mrzé, da bi tak mogli skupešè prodati, 1210 na redovnike goršè mrzé nego vnogi pravi krivoverci.

mrzli: mrzlì: mat 2, 91 mrzli veter srditò kunete i prekli-ñete, kajti vas mrzlì.

mudi: mudìm: mat. 1, 534 je li ja od žeļe imetka zamudím zadobiti tak veliko dobro? gašp. 1, 609 opomeñen jesem, da vučínen zágovor zbog prijete milošče posteč i ja ne zamudím; — mudìš: krist. blag. 1, 130 nečeš vumréti ako mešu i pro-dečtvo v nedeļu zamudìš; — mudì: kov. kemp. 48 koteri proščeñe od drugih prisili ne mudí, 133 kak dugo mudí dojtì gospodin moj? zagr. 5b 268 jedna mala nečista misel, koju vrag človeku v srdce hiñi, ako li ju prepustì i odhititi taki na početku zamudì, čini rannu poželenia, mat. 2, 231 zbog nemarnosti zamudí i ostavi povrnuti, gašp. 1, 709 pošalu k ñemu krúto lépu i mládu ali nesramnu ženu da čistoču bogu obečãnu vu svetom mladencu kak zna oskruniti ne zamudí, 810 oprosi copernika da Greguru z meštrium svojum naškoditi s pajdaši svojemi ne zamudí; — mudíte: zagr. 1, 340 zakaj tuliko mudíte pristupļavati k stollu božanstva, mat. 2, 100 ako vam je prilika,

ñemu odvrnuti ne zamudíte; — mudê: kov. kemp. 143 velim od oveh nevoľ kotere dušu sluge tvojega občinskem mrtelnosti proklectvom kařtigujuč težé i mudé, da vu slobodu duha vlesti ne more, mat. 1, 603 bog ne če da se ona zamudé i odvrgu, gařp. 1, 463 uffañe veliko bude pred zmožnem bogom almuřtvo vsem, koji ono deliti ne zamudé, 520 drugi čutéña svoja strařno zakalana naj ne zamudé očistiti, ovc. 36 na polovicu starejši i jakři janci k svojim materam privrči se imaju, da takvem naćinom mlajři poleg ñih nikaj ne zamudé, math 2b 152 poleg toga zamudé vekivečno blago; — mudíju: krist. blag. 1, 216 opomina pravovérnike da naj vréme pokòre ne zamudíju.

novi: novíř: molim da ponovíř vu nas duhovní sád predragè smrti tvoje, na žitek vekivečni; — noví: mat. 1, 465 drugi zrok da se ponoví i pobolřa držañe živleña, 2, 5 prosemo od boga, da nè ponoví, 46 hoče primorati boga neba, da drugi put ponoví svoje pozivañe, gařp. 1, 481 vekivečné čistoče záves vućinén vu Parizu z velikom ponoví pobožnostjum; — novíte: mat. 2, 478 z ovem naćinom poprávite i ponovíte kip boži v duře vaře; — novê: mat. 2, 234 potrebno je da ponové vse spovedi, mul. ap. 1245 obadva svoje privoľeñe ponové; — novíju: krist. blag. 1, 190 kuliko pùti ponoví se smrtni gréh, tuliko pùti ponovíju se jednáka poslédja.

peti: petí: zagr. 1, 213 pazete da vam se kaj takvoga ne pripetí (i još sijaset puta), kov. kemp. 13 negda se pripetí, da neznana perřona z dobroga glasa sveti se . . ., mat. 1, 509 čujte je li se ne pripetí vam kaj vellim, gařp. 1, 609 pripetí se da tri sluge Kristuřa Jezuřa putniki dođu vu isti varař, ovc. 66 kada se pripetí da beteg na brzom ne prestane; — petê: mat. 1, 579 vsa kotera goder moleč prosite verujte da zadobíte i vam pripeté se; — pripetíju: krist. nać. 72 vnogi zapeľivaju se řtimajúći da bog ne zna niti ne previdúje budúće s pogodbum dogodľive stvári ili koje se pod stanovitemi pogodbamí pripetíju (perg. 10b 31b pripety; — pripèti zagr. 2, 16, 29, 4a 29).

pitomi: pitomí: kraj. mol. 49b molitva plaha zverjá pitomí.

plati: platím: gařp. 1, 787 vezda dořla sem da tebi platím, zagr. 1, 388 bořanske pravico naplatím, kov. kemp. 161 telo i dušu stalno položi za diku božu ja ti zvrhoma naplatím; — platiř: zagr. 1, 354 ako si komu s tvojem jezikom nařkodil, ako z istem tvojem jezikom ne naplatiř, kakovu plaču buř mogel od boga nadeati se? 364 nařa dobra dæla nam naplatiř, mat.

2, 30 za te pripravljèn je strašni sud . . i naplatiš vrlo na brzom s kaštigum tvoju veliku oholnost; — platí: zagr. 5a, 292 kaj gospon zagreši, to oprava platí, gašp. 1, 121 vsu zveličeña našega platí cenu, mat. 1, 291 naj isplatí, mat. 1, 534 ako včnim, bog meni naplatí. ., včiniti hoču ono dobro dello, koje meni bog obilno naplatí, math. 1a 203 ne žalostete se ako vaša krépost z nezahvalnostjum naplati se, krist. nač. 114 vre je odlučil dnèva kada vsakomu naplati; — platíte: mat. 2, 208 morete prositi potrplène doklam platíte, mat. 1, 586 doklam kvare ne platíte, vaše prošne nisu bogu prijete; — platê: mul.ap. 1413 krčmari naj kaštigu veliku platé, gašp. 1, 347 dokonča da velik biršag platé kraļu, gašp. 1, 469 otočani za čudo držeči dopeļani žitek vsega splaté poleg voļe kramara; zagr. 5b 284 kaj ne trpè oni srditeci prvo neg se fante i naplatè nad onemi od kojeh su zbantuvani? mat. 2, 290 da na punom i pripravno povrneju i naplaté (perg. 63a 66a platy 90b splaty 32a platé).

pleni: plení: mat. 2, 138 ne vziplje nit ñu plení, mat. 1, 108 kak razumnò ne bi bilo smrti bojati se, koja kakti tolvaj nadskoči i vse oplení živļeñe? — plenê: mat. 2, 188 prepustí da spadete iz milošče vašeh dobročinitelov, gospodarov i vas iz hiž svojeh pretiraju, vas oplené, mat. 1, 163 tolvaji koje zestati i znajti mogu, ñe oplené (perg. 5b oplene).

poti: potí: zagr. 4a 47 koi den i noč skrbi se trudi i poti vu zadoblivañu blaga, mat. 2, 242 kuliko ni potrebno da se trudi, da se potí spovednik da gene . .; — potímo: mat. 2, 313 potrebno je da se skrbímo potímo trudimo od jutra do noči; — potíte: mat. 1, 536 vidim, da cello letto trudite se i potíte vu obdelavañu vaših zemaļ; — potê: zagr. 1, 190 kakovi su pak oni, koji se plaču, petļaju, trude i potè, jesu li vekše jednè naturè? 5a 32 kada se i pravični ļudi od straha mrzlem potom potè, 5b 106 vnogi se skrbè, trude i potè delajuč po dnevu i po noči.

prosti: prostím: mat. 1, 534 ako oprostím obšanost; — prostíš: kraj. 115 da ti nam vsem oprostíš grehé naše, šim. fen. 271, 314 bñdem kučil i kríčal, doklam se smiluješ nad menum ter mi grehé oprostíš, kov. kemp. 246 čini da nam vsém zakupa oprostíš grèhe naše, mat. 2, 412 potrebno je da bantuvanje oprostíš; — prostí: kraj. 294 da mu oprotí od srdca, 297 da mu grehè oprotí, zagr. 5a 62 molil je boga, da ñim vse krivice sebi vučñene oprotí, kov. kemp. 248 bog rad oprotí

tebi, mat. 1, 457 molete se da vam oprostí, gašp. 1, 475 mladenc oprostí vsu krivicu dačniku; — prostíte: gašp. 1, 898 da ostanku gosponovomu oprostíte.

pusti: pustím: petr. 56 jé návada da vam jednoga pustím k vuzmu, hočete li adda da vam pustím kraja židovskoga? 71 ako ne budem videl vu rukah negovoh čávlav bodeña i ne pustím prsta mojega vu mesto čávlav i ne pustím ruke moje vu rebro negovo, ne budem veroval, mat. 2, 174 nit prepustím takvu sloboščinu, kov. kemp. 151 ako ti pripustím težinu, ne ļuti se; — pustíš: petr. 59 ako ovoga pustíš, nesi cesarov priatel, kraj. mol. 139, kraj. 123 prosim tē, da me nē pustíš vu dolni pekel zājti, kov. kemp. 178 pokarati se za grehe ne pustíš, 72 poklakam vse sprazniš i od pustíš, sam s samem se vjediniš, 192 to je milošča koju činiš priatelu tvomu da trpi i tugúje na svētu za ľubav tvoju kuliko goder krát i od koga god to prepustíš vučiniti, 167 gospodine, kaj se stužávati morem, ako me zapustíš? 175 ti ne zapustíš uffajučega se vu tē do konca; — pustí: petr. 85 gda vlastné ovce vun pustí, pred nimi hodi, zagr. 1, 317 jeden sam pogled nečist duha s. ne pustí blizu, kov. kemp. 23 nigdo se ne pustí rad daļe peļati neg s svojemi očima vidi, mat. 1, 212 prestaje nega obračati i kakti vu greheh negovoh pustí živetí, math. 1a 182 koji nas nigdar iz očih svojeh ne pustí poginuti, krist. nač. 20 ne bude zatrto, ako mu se vuzda pustí, kov. kemp. 187 obladvane tī se negda dá, ali obilna sitost ne dopustí, ovc. 40 ako li se ovčarom dopustí za svoj strošek nekuliko krňakov hraniti, vse ovčarnice zrovaju, krist. nač. 118 dopustí gdo da je pravo da., ovc. 7 tratine na koje se voda nigdar ne napustí, roditi prestaju, petr. 94 odpústete i vam se odpustí, kov. kemp. 185 blaženi on človek, koteri zbog tebe, gospodine, vse stvoréne od sebe odpustí, ovc. 54 beteg ov po tom se zdaje, da vuna tak odpustí kak da bi sva spuznuti hotela, kraj. mol. 71 gda ti vreme te posel sveckí prepustí, pójdeš vu cirkvu, kov. kemp. 31 ako veđañem hoteña lahko se prepustí, dosta zamerno i škodļivo bude se čutilo, mat. 2, 408 srdce me od žalosti bolí, nit meni prepustí reči kaj bi moral, ovc. 41 koi želi da negve samu lepu belu vunu imaju, naj nigdar ne prepustí, da bi se čredo negvo z žarum marhum paslo, kov. kemp. 257 iz toga krúto gdo neprípraven bíva, ako se taki preveč raspustí na zvunešne radosti, gašp. 1, 601 obraz negov svetlost iz neba dohajajúča obstre, vu koji dušu odkupitelu svojemu spustí,

kov. kemp. 24 zaradi hasne potrebna dobro delo slobodno se negda zapustí; — pustímo: krist nač. 125 kakovem bludnostjam nêsmô podvrženi, ako smo štimañh našêh súžni ter ím slobodnu vuzdu pustímo, ovc. 15 ovce same na pašah škodlive vode se habale budu, ako ne prepustímo da bi ím čiste i dobre vode zmenkalo, 32 toga se segurno zadobaviti hočemo, ako k ovcam za poltrejte stranske jošče ne pripuščene brave pripustímo; — pustíte: petr. 71 koterem odpustíte grêhe, odpusčaju se ím, mat. 2, 421, ako prepuštíte da rasté zlo i vtrdi se, ne budete več mogli ñe skončati; — pustê: zagr. 1, 458 listor da me živoga pustê, kov. kemp. 38 ako ti znaš ljudi zapustiti, oni te za isto pusté tvoj posel opravlati, 63 jesu koi niti sami mira imaju, niti druge v miru pusté, gašp. 1, 676 vu sužánstvo je odpeľan, ženu vendar pusté, math. 2c 128 vnogeh bila je domovina kruto dalko, vu koju oni, ako se gladni odpustê, dojtí ne budu mogli, mat. 1. 241 imaju hahare naj nemilostivnejše, koji nigdar ne opéšaju, nit se zatrúde, nit malo prepustê od trapeľna i muk vrage peklenske, mul. ap. 824 ako kakove kváre po lenobi prepusté, ovc. 29 ako se brávi nekuliko kesneje k ovcam pripusté, i jančeci se kesneje polegú, kov. kemp. 111 zadobé veliku pameti slobóščinu, koi za ime tvoje na vúzek pút stúpe i vsu svêcku skrb zapusté.

razi: razíš: petr. 38 ako si bóži sin, pústi se dole, ar je napisano, da je zapovedal anđelom svojem od tebe, i vu ruke prejmu tebe, da mozibiti ne vrazíš na kamen nogé tvoje; — razí: petr. 188 kak se steklo ne vrazí gda je sunce préjde, tak vražena devica né prvle ni potle, 82 príde óra da vsaki on, kí vas zarází, bude štimal da bogu službu činí; — razíte; mat. 2, 88 z vsum skrbjum pazili budete da prez zarazèna grešečega zarázíte i vumoríte sam greh; — razê: kov. kemp. 176 ako prevídeña gusto krat vráze, né čuda da neprevídeña malo da ne zarázé. — Ali i râzi: rázi mat. 2, 160, 385, vrázi math. 1a 96, zarázi mat. 2, 87, 88, vrázito mat. 1, 411, vráze habd. nar. 57, kov. kemp. 176, 177 mat. 2, 157.

robi: robê: zagr. 4a 28 koje dužniki nemilo natežu pleñaju robè, 5b 170 poglavniki varaše robè, 227 koji druge robè, 1, 485 ako me do gologa porobè (a mat. 2, 188 poróbe).

rodi: rodíš: petr. 146 ovo hočeš prijéti vu vútrobi i porodíš sina; — rodí: petr. 74 žena gda rodí žalost ima, ali gda porodí déte, vre se ne spomina z boleznosti, 100 vsako dobro

drévo dober sád rodí, a zlo drevo pak zel sad rodí. Vsako sado-
veno drévo, kó ne rodí dobra sada, hoče se poséči, zagr. 1, 196
zemlja več ne rodí kot prvo, mat. 1, 257 žitek koi se poséje ne
rodí, nego žitek poséjan, math. 2c, 141 zločesto drévo zločestoga
sáda rodí; gašp. 1, 572 vu varašu Cezaréa narodí se s. Doro-
tea, petr. 146 svéti kí se porodí od tebe, bude se zval sin bóži,
153 ako se gdo znóvič ne prepородí, ne more videti božjega
krajevstva; — rodíte: krist. nač. 220 kajti se léstor rodíte
da jednoč vumrete; — rodê: zagr. 1, 196 jako mu se je tužil
da su zla leta, da nikaj ne rodè, mat. 2, 79 hočete da pošja vašá
rodé, ovc. 26 spoznañe vuči da iz takveh brávov žári jarčeci se
rodé, zagr. 5b 163 brže li dete porodè, mu vrat zavinu.

ruči: ručím: mat. 2, 181 idem v cirkvu da device Marie pre-
poručím se, kov. kemp. 163 gospodine, kuliko puti se zručím
i vu čem se ostavim? — ručiš: kov. kemp. 163 sinko, drži se
prez zbiraña i vse posvojnosti, tak budeš vsigdar imel dobiček, ar
ti se vekša milošča prida taki kak se zručíš niti nazad ne po-
primeš, 155 koja ako mi ze vsema ne zručíš, ne dobiš kaj pro-
siš; — ruči: kov. kemp. 227 poniznost zvršenéje preporučí,
gašp. 1, 784 svoji materi Frančiški preporučí nevojnoga, 188
drugem ovo ali ono se zručí, ti pak nikaj hasnovit ne budeš se
sudil, 123 jako pogibelno stoí, ki vsu svoju skrbnost tebi ne
zručí; — ručíte: mat. 2, 436 potrebno je da više krat i iz
srdeca preporučíte ñe bogu; — ručê: zagr. 5a 292 ñu slugam
pravice zručè, gašp. 1, 883 ovdi čast pastirsku ñemu izručé,
496 stanovitomu mešniku izručé roditeli Petra, kov. kemp. 164
ovi k veseli priaznosti moje milošče ñe zajdu, ako se popunoma
prvle ne zručé i vsaki dan aldúju, gašp. 1, 736 vu špital o pamet
dohajajučeh zapelaju ga i preporučé.

sadi: sadí: zagr. 1, 247 z velikem veselem tebe na tvoje
mesto posadí, gašp. 1, 401 na krajevsku stolicu Heraclius
za Fokum posadí se, duh. 46 ono kocéne doma se potlam
na vrt presadí, 16 obrne se potlam na drugu stran i prí-
sada kakti predí zasadí, krist. nač. 76 dugo je na prvo pre-
pustil, da se put čez mesto harca naprávi i drevo se zasadí,
77 pelde činiju istinu razumlivešu, ona postaje očitnéja i boļe se
v pamet zasadí; — sadímo: krist. blag. 1, 260 ova jedína
mísel, ako ñu gluboko vu srdce naše zasadímo, vkrotila bude
nagneñe naše proti vsakomu stvorjeñu; — sadíte: mat. 2, 421
potrebno je da zasadíte vu vaše detce strah božji; — sadê:

ovc. 24 ním se kukci v noge nasadé, 58 nasadé se na jetra i na žúč ovakovi metuļi; math. 2b 97 nekoji se posadé doli i sami od sebe govore zločesto, gašp. 1, 855 onda izhađajúču dušicu prijemši za stol vekivečnoga zasadé bláženstva.

sladi: sladí: petr. 235 kratko je kaj sladí, dugo je kaj trápi, kraj. mol. 105 kotera jezike našem dušam sladí; — sladê: petr. 235 krivice i ostále hudobe, kê te vezda sladé, té te negda budu na véke trapile.

slasti: slastí: kov. kemp. 210 hitro nutría ból vslastí se; — slastíte: mat. 1, 535 onda je vreme zvršiti čin uffaña, ar z ovem oslastíte onu žubkoču koju donášaju vaše težkoče.

sledi: sledí: mat. 1, 542 svét greha ne odurjava, nego za ním naj ljublenejše teče i za ním kak naj boļe sledí, krist. nač. 69 ako se človek na ovo svedočanstvo pozvati hoče, tak potrebno sledí da bog buduče stvari znati mora (a slédi krist. nač. 53, 54, 63, slédiju 15, ali ' nad e može značiti samo glas ne naglas).

slepi: slepí: mat. 1, 427 ovde spametujem se iz vaše bludnosti, koja vas slepí, gašp. 3, 280 koi s coprnium meštrium ovo slepí ľudetvo, krist. nač. 178 naša nezadovolnost slepí nas, gašp. 3, 926 s. arhangel prvorojene sine egiptonske s tmicum oslepí; — slepê: mul. ap. 760 gde se boļe oslepé nego se oslobodé (a krist. nač. slépi 35, 36).

slobodi: slobodím: kov. kemp. 183 o kada se oslobodím od tužne službe zleh nagneñ? — slobodíš: kraj. 310 da me od vekivečnè kaštigè oslobodíš; — slobodí: kraj. 262 da te oživi i od smrti vekivečne oslobodí, zagr. 1, 471 duše naše od vekovečne smrti oslobodí, kov. kemp. 181 gdo me oslobodí od tela smrti ove? 208 ako obstoíš na putu mojem, spoznaš istinu i istina tê oslobodí, mat. 1, 229 strah grožne tvoje nas pekla oslobodí, 537 obečuje se dár i kakva pláča, koi oblada, vumorí i na zemļu porúši ovoga gizdavoga Goliatha i puk izraelski oslobodí od pošpotavaña tak očiveste obšanosti? gašp. 1, 640 koteri da pravičnoga od smrti oslobodí sam sebe krivca je valual, 672 gde iz zemļe podignenoga od želézja oslobodí; — slobodím: gašp. 1, 622 od vseh nevoļ prihajajúčeh po prošni negovi oslobodím o se, 680 od pekla oslobodím o se; — slobodíte: mat. 2, 180 došli ste v cirkvu ne da oslobodíte vas z oproščením muk purgatoriumskih; — slobodê: kraj. 347 da duše svojé od vrážjega sužanstva oslobodé, zagr. 1, 386 to činè doklam ga van iz one jame oslobodè, mul. ap. 760 gde se boļe oslepé

nego se oslobodé, mat. 2, 298 podeľuvati odreďuju vnoga almuštva, da se oslobodé purgatoriuma, gašp. 1, 551 betegóv i ostáleh nevol' po prošne negove oslobodé se, 702 vnogi na pravu veru, da telo i dušu oslobodé, obrnuli se jesu, math. 2c 172 špan bil je zadosta rãzborit za napraviti sebi priatele, da nega i delaňa i okolu prošena oslobodé (perg. 56a slobody, 2a 18b 27a 40b 58b oslobody 18a oslobodé).

smradi: smradíte: mat. 2, 407 koji smradíte naj pošte- nejša shodišča; običnije: smradim: osmrádi mat. 1, 266, smrãde zagr. 1, 165, smradiju math. 2b 213.

snopi: snopî: petr. 279 kakti ono iskra ognena gda með ku- deju zaleti, če je brže časa ne vgasiš, rada plamenom gore búkne: tak rávno i mišleňe sramotno, če ga le k mestu ne vsnopíš, rado se smrtnem gréhom prevrže (isto mesto kraj. 289: usnopíš).

sramoti: sramotî: zagr. 1, 212 ne vreden plemenšćine ni jeden takov, koi stvoritela svoga pšani i sramotî (perg. 57b osramoty).

stanovi: stanovî: mat. 2, 94 veter srditosti puhne, koi na hasen, ne na kvar bližnega more biti, i mir stanovî, ne podigne pak karke, kov. kemp. 234 ov šakramentum je vrãtvo vsakoté- roga duhovnéhoga betega, vu kojem zla nagneňa moja se vrãče, pohtěna stěžeju, skúšňe oblãdaju ali pomenšãvaju, vstanovî se vera, uffañe objãči.

stareši: stareši se: habd. mar. 155 vu čem se adda gizdav človek drugem prenaša: zaradi česa nad bližnem svojem se sta- reši, po ke dob je vnogo krat beteg hasnoviteši nego zdravje?

suši: sušíš: kov. kemp. 108 ako sebe samoga vu čem íščeš, taki vu sebi se pomenkávaš i sušíš; — suši: kraj. mol. 49b molitva vode suši, zagr. 1, 381 duh žalostni suši kosti, zagr. 5a 45 smrtni greh vu naše duše vse zežge, posuši i na ništar spravi, 179 pripeti se da povrteľe ali suša posuši ali povodňa pomùli, duh. 46 potlam se vrhunci obesiti moraju, doklam se seme na tuliko zesuší da se zribati more; — sušê: mat. 2, 188 dojdu mrazi koji posušé cvet trsja.

sveti: svetîm: math. 1a 62 ja samo občinskoga krsta zvršujem, da po tom vas k novomu kraľevstvu mesiaša posvetîm; — svetíš: kraj. mol. 219 spoměni se, da světke svetíš, 114 da je ti pobòlšaš i posvetíš, kov. kemp. 245 aldujem ti vsa moja dobra dēla, da ti ona zbolšaš i posvetíš, 256 ti dohãjaš da se iz mene posvetíš; — svetî: zagr. 1, 330 presveto trojstvo najboľe se svetî, kada se trikrat svet svet svet veli, mat. 2, 338

bog zapoveda da se svetek svetí, petr. 204 prósemo mi svetoga duha da nas on presvétí i svojemi daari posvetí, kov. kemp. 236 nê je to iz záslužbe lúdih, da človek posvetí i v rúkah ponáša Kristušev šakramentum, gašp. 1, 867 cirkvu bolvansku očisti, posvetí i na katoličánsku obrne; — svetímo: petr. 263 za kaj osebúcnem zákonom božični den svetímo z velikem duhovnem veselem? — svetê: zagr. 5b 88 koje dneve kak su negdašni krščeniki svetili i kak je sadašni svetê? mul. ap. 745 za kaj se cirkve i oltari sveté ali blagoslavljaju? mat 2, 339 skrb moja je, da se svetki sveté, gašp. 1, 627 da domovinu s krvjum posveté svojum, 638 néga posveté biškupa

škodi: škodi: gašp. 1, 445 videči hahari da ogeñ nikaj ne škodí svetomu človeku, s palašom dokončaju néga skončati (tako će biti naglas poleg škodeti, sravni krist. nač. 210 ali se vsigdar skrbete da to vašemu dúhu ne naškodé; inače glasi: škôdim: škóde habd. ad. 1056, mat. 1, 79, naškóde mat. 1, 266).

taji: tajîš: zagr. 5b 36 ako to vse krivo taiš, znaš ali ne znaš kaj onda činiš? gašp. 1, 930 ako taiš grešna dúša, ovo ti pak svedoči sam Jezus, kraj 231. da zboga srama ali stráha hotéč smrtnoga greha ne zataiš; — tajî: zagr. 1, 447 ov s navučitel tai da bi oni bili pravi krščeniki, mat. 2, 37 stalno on tai i pravičnoga sebe poveda, kov. kemp 23 večkrat znutra se kaj potai ali i zvuna skup se steče, kaj nas takaj jednako vléče, kraj. 171 da právdeno s rečjúm valuje svojè smrtnè grehè pred popom i da nijednoga znájúči pred nim ne zataí, zagr. 1, 257 ako gdo hoče za menum dojtí, naj zataí samoga sebe; — tajím o: krist. nač. 106 kajti mi premembe nekoje z zvršenemi lastovitostjami božánstva složiti ne mòremo, vu négovom ravnañu dvojmó i tajímó gâ; — tajíte: mat. 2, 220 v vreme ono kada taište zakriváte zamučujete na spovedi greh, zagr. 1, 469 potreba da nijedne ranne ne zataíte; — tajê: kraj. mol. 44 valuju da znaju i veruju boga, ali ga tajé čini te hudemi déli, zagr. 5a 281 s čini i živleñem svojem to tajè, mul. ap. 860 dužni su oni . . . 6) ki znavši da je i gdje je krivica včiniena, ne hte očitovati onem kojem bi morali, nego tajé, mat. 2, 425, tajé, ako ne z jezikom stanovitò s činom veru (zatajè perg. 30b); — tajíju: krist. blag. 1, 183 za to vendar ne tajíju da ím bog zapovédati more. — Ali često i tájim: tàim zagr. 1, 94, zataiš zagr. 2, 116 tai zagr. 2, 118 zatáji perg. 57a (uz zatay 18b) zatai zagr. 1, 317 5b 21, tájite mat. 1, 432, táje mat. 2, 199, 1, 33, zatáje mat. 2, 220.

tali: talim: kov. kemp. 233 prosim da se vès vu tebi raztalim i ljubavjum precurim.

temeli: temelî: krist. nač. 96 pokaz moj temelî se vu slédèčem postavku.

teži: težî: kov. kemp. 11 ako nastoja kaj poželuje, taki ga krivna dušnoga spoznaña težî, 41 kruto se težî nutrni človek s potrebčinami telovnimi na ovom svetu, 112 nut to je kaj te páči i težî; — težê: kov. kemp. 143 velim od oveh nevoļ kotere dušu sluge tvojega občinskem mrtelnosti proklectvom kaštigajuč težê i mudê, da vu slobodu duha vlesti ne more.

topi: topîš: mul. ap. 1147 ako nesi topel, k ognú pristupiš da se stopîš; — topî: mat. 1, 139 gdo je ognâ, koji nas topî, prezmožen gospon? 408 steblo poseče, v ogeñ hiti, sebe topî i pri ñem kuha, zagr. 1, 397 ako izide voda ter pomûli poļe, odnese žitek, potopî živinu, mat. 2, 102 vaša srditost na spodobu nagloga i obilnoga potoka, koi predirajuč nasipe, oblêje i potopî poļa, sétve i vrte, ne prepustí da . . mul. ap. 843 opat bil se je vu jednu hižu navrnul, da se nekuliko stopî, petr. 175 boļe je ñemu da mu se mellini kamen na vrat obêsi te se vtopî vu morské glubíne, kov. kemp. 107 vse kulíko god nájmenše preštímáñe vu dolici ništara mojêga vtopî se i na veke pogíne, mat. 2, 486 ovde budem objela od mešnika, koi noš v zraku držan bude pazil da vtopî v krvi moje, gašp. 1, 635 od slapón morskéh prehičen vutopî se; — topíte: mat. 2, 263 vse polahko vas na sméh, na odgovore i šále spodobne k ñihovem dopeļaju dovlêčeju, doklam v grehu smrtnom vtopíte se; — topê: mat. 1, 189 onda srdce vaše v plamen ljubavi božje doide, s kojem topê se i žâre se duše pobožne, mat. 2, 188 dojdu povodñe koje vse strni potopé, mat. 1, 198 prestrašeni apoštoli bi se bojali bili da ne vtopé se.

troši: trošim: kov. kemp. 222 kak malo vremena potrošim kada se k pričêščañu pripravlam; — trošî: habd. ad. 1038 ki se lení i umangujuč zavman vreme trošî, on zavman žive, zagr. 1, 452 poslal je za ñim jedno malo dete pazit kud i kam hodi i na kaj one peneze trošî, mat. 1, 288 on stanovito trošî vreme nerazumno, zagr. 5b 90 dan nedeļni gdogod vu kakovom dellu i posluvañu potrošî, takov more se reči i držati za tata božjega, kov. kemp. 229 velikóča pomíluvaña ñegovoga nigdar se ne potrošî, mat. 2, 335 još prikažuju se četiri letta živleña, da ñe potrošî vu pripravlañu k smrti; — trošim o: mat. 1, 275 skrb

mi moramo imeti da nit vure, mehe dneva hmangujuč to jest prez hasni naše ne potrošimo; — trošite: mat. 1, 167 da vekšu stran dneva ali noči vu molitvah zažganeh potrošite, 411 da vsaki den vu molitve koju vuru potrošite; — trošê: zagr. 4a 13 veseleči se žitka svojega ljudi vreme trošê i dneve gubê, 199 sami pak blago skupešeje trošê, mat. 1, 282 računajte ako morete preveliki dobiček prehajajuči koga činé sebi oni koji trošê vure i vure, dneve i dneve nikaj dobra činéč, math. 1a 122 oni na vas trošê, mul. ap. 968 bi vse one svete hoštie slobodnò potrošil, ar je boļe da se ovak od pobožneh ljudih potrošê, nego da bi se od neverneh pohitalo, math. 2b 260 kak se spravljaju orli okol mrtvega téla da je izjedù i potrošê; — trošiju: krist. nač. 162 kloštêrski redovniki stranku dnêva vu molitvah potrošiju, činé ono kaj bog hoče da činiti moraju.

tuji: tujimo: mat. 2 u pril. § IV. bog nam posila betege, nevoļe, da se mi odtuimo od ljubavi i nagñeña sveta; — tujê: zagr. 1, 390 neka se odtujê od cirkvih svetcev božjeh (eiciantur ab ecclesiis sanctorum).

turobi: turobi: mat. 2, 150 spomiñañe smrti turobí grešnika, 158 na mesto obraduvanja kruto turobí se i žalostí se, krist. nač. 210 moramo misliti da nam je on to poslal kaj nas turobí, kov. kemp. 170 podigni gorê srdce tvoje k meni vu nebo i ne razturobí tê človečansko zametañe; — turobê: zagr. 5a 7 istina da me turobê one s. Auguština reči, mat 2, 150 koji više od drugeh néga straše, turobê i trape.

tupi: tupi: mul. ap. 1371 praznost razum tupí.

tusti: tustê: mat. 1, 238 ono tello koje se tovi i tustí zasitnò bude na veke v smradu vtopļeno; — tustê: habd. ad. 255 prasci se tustê da se koļu, 1034 da duhovneh svojeh ovčie marlivo od vukov peklenskeh čuvaju, čistum rečjum božjum tustê, betežne vrače, mat. 2, 366 krñaki z žitkom i s smokom tustê se.

tvori: tvorí: kraj. mol. 432 da vu nas novoga duha i čisto srdce stvoríš.

uči: učim: kov. kemp. 99 razširi mê vu ljubavi, da se vu čim nutrnemi srdca vústmi kušati kak téčno je ljubiti, 146 dej mi, gospodine, mudrost nebesku, da se vu čim tebe zvrhu vsa iskati i najti, 172 ja sêm ki vu čim človeka znanost, 173 ja vu čim prez štropota rêčih, ja sêm ki vu čim zemelska zametati, 258 to prosim da na v čim se nebéska i vekivečna tečnêša imeti; — učíš: kraj. 91 hválu ti dajem da me po ñem (evangeliome) vu učíš, kov. kemp.

26 potrebno je da se v učiš v vnogeth sam sebe vkrótiti, 218 ne budu hasnili vnógi priáteli, ako ti sam poleg ne stáneš, ne pomoreš, ne objáčiš, ne obráduješ, ne navčíš i ne obćúvaš; — učí: kraj. mol. 7 te nas kára, v učí, opomína, zagr. 1, 321 kot nas s. Job v učí (i još sijaset puta), kov. kemp. 5 srečen on koga istina po sebi v učí a ne po peldah, mat. 1, 108 znamo kak nas vera v učí, math. 1a 214 navuk držáña krščánskoga v evangeliumu v učí, da v stanovitoj priliki krščenik svoj imètek sloboščinu i isto živlène aldùvati mðra, gašp. 1, 691 tulikaj v jezikeh iz v učí se, 707 kak v pismu od máleh nog iz v učí se, petr. 296 dosta je spovedniku, če nevmrtelna človeka navčí na ovo troje doguvañe, zagr. 1, 327 kaj ako li meštru veruval ne bude, meštrie se nigdar ne navčí, kov. kemp. 73 vnogo i dugo potrebno je, da se človek sam s sobum prvle bori, neg se navčí sam sebe popunoma oblati, mat. 2, 426 videli budete, da odv učí se od onda na potlam vstajati, 2, 419 priv učí se grehotam detinstva; — učí mo: kov. kemp. 26 bog tak je odredil, da se v učí mo jeden drugoga trhe nositi, kraj. mol. 2 toga mí sami od nas ne znamo, če se ga od koga ne navčí mo, mat. 2, 490 ako se priv učí mo nadladuvati vraga, postanemo jakši; — učíte: mat 1, 49 v prve strane nav učíte se laž odurjavati, 612 jeli ne znate, kakovo zlo ñe nav učíte? math. 1a 11 ista prodečtva ræzmeti i presèči s pametjũ nav učíte se, mat. 2, 426 tak činèč nikaj ne opravite nit ñe odv učíte od vstájajña, 491 morete li vi dvojíti da ne budete nestrašljivi i srdčeni v zadñem boreñu z vrágom, ako sada priv učíte se z ñim pobiti? — učè: habd. ad. 1029 ako želeš listor nespametne stvari, v učè doktori da je listor mali greh, zagr. 1, 222 kot v učè ñeologi (i sijaset puta), kov. kemp. 104 ponízeni i vbóženi v učè se ñe s svojými krejutmi letèti, mul. ap. 746 zapovedi koje nas v učè, kaj smo dužni bogu, jesu samo tri, gašp. 3, 58 duhovni pastiri v učè se kak za časti hlepeti ne smeju, mat. 1, 75 kak vnogi v učè, math. 1a 195 po tom v učè se grehov habati, gašp. 1, 613 vseh iz v učè se krépostih, mat. 1, 612 koja vsa da se nav učè, dosta je da jeden krat ova činèña vide, math. 1a 111 pravu veru na veliko preštímavati nav učè se, ovc. 34 zvrhu toga se od maloga k odprtomu zraku priv učè.

vali: valí: kraj. mol. 166 da me dole s tvoje milosti ne obalí, kov. kemp. 128 večkrat malo je dugovañe koje me obalí, 179 svedočánstvo ljudih več krat vkáni, sud pako moj istinski je, obstoí niti se ne obalí, gašp. 1, 743 bisagu na rámenu nosèči pri-

petce z ñum menten na hendek postavljen stanovitomu gosponu obalí, zagr. 5a 85 jur mu sekira za vratom čaka, koju smrt vu rukah drži čakajuč zapovedi božje da ž ñum za vrat šikne i na tla povali ñegovo mrtvo telo, mat. 2, 483 do srдца ñega prebode, da na zemlju rastégñen mrtev pozoj zvalí se; — valímo: kraj. 226 gde se vsi naši grehi, kotereh ovde dóstojnum pókorum nè obalímo, vsèmu svetu na znañe dadú; — valè: gašp. 1, 699 nad nepriatela navalé, 4, 352 ar navalé na čredo tvoje vuki zgrablivi, math. 1a 175 kada hudodélniki na pùtnike v noči himbenim náčinom navalé, ñim več krát zvan imétka živléne takáj vzemu, kov. kemp. 180 sinko, naj tê protivéine ze vséma ne obalé, gašp. 1, 576 ovak valujuče muku pretrpé i gréh bolvanstva obalé, petr. 103 hoté priti dnevi obrh tebe i hoté obstréti tebe nepriateli tvoji grabum i okolu vzemu tebe i hoté stesniti tebe ze vseh strán i na zemlju te povale (a math. 2c 187 iste cirkve požgu i na zemlju povále).

vedri: vedrí: mul. ap. 1387 čistoča vsu pamet lepò vedrí.

veseli: veselím: kraj. mol. 64 vaše se dike veselím, kov. kemp. 229 nut ja k tebi dohájam, gospodine, da mî dobro bude od dára tvojega i razveselím se vu svétom goščeñu tvojem; — veselíš: kraj. mol. 105 ti moju dušu hraniš i veselíš, kov. kemp. 97 potrebno mî je da me objáčiš i razveselíš; — veseli: petr. 89 vezda on se veselí, à tí se múčiš, kraj. mol. 23 veliku jakost ima molitva koterá boga táži, anđele veselí, svetce násraduje, kraj. 299 ov sakrament veselí betežnika vu boleznosti, habd. ad. 795 veselí se veseljem velikem vse luctvo, zagr. 1, 227 naj se veselí zemlja, mul. ap. 1394 dobro povrača za zlo, veselí se nad tuđem napredkom, kov. kemp. 200 milošča za ime Jezusa špot trpeti veselí se, mat. 1, 249 bog vu tugah veselí, vu potrebočah pomáže, math. 1a 190 on nas kara, veselí, zapovéda, srdce i voju nam dodáje, kov. kemp. 133 naj dojde k meni i naj me razveselí, mat. 1, 202 štímajuči da ñu v betegu razveselí, ñe je rekel da naj se ne žalostí, gašp. 1, 627 gde rañene s. otec papa Evaristus pohodi, obátrive i ljublenò razveselí; — veselíte: mat. 2, 81 jeli želite da se razveselíte z bolšum srečum; — veselê: šim. fen. 206 svetu po voļe živuči veselé se, 209 ki potlam smrtnoga greha čemer popiju jošče se veselé, habd. ad. 728 takovi posluhniki kruto jako greše, ar se veselé i nasladuju v luckoga poštenoga glasa porušeñu, zagr. 1, 268 koji se ovde veselè smeju i nasladuju, tam se budu žalostili plakali

i mučili, kov. kemp. 1, 92 boļe se oni veselé na ludost, neg li na istinu, mat. 1, 250 još raduju se, veselé se videč nihova trapeña, gašp. 1, 728 nim slúže, ne veselé z vekšum ľubavjum neg da bi bili nihovi právi roditeli, math. 2c 229 koji bližnega s prázneni rečmi veselè, kov. kemp. 97 aj, gospodine bože, kada ti dójdeš vu srdce moje, razveselé se vsa nutrña moja (perg. veselé 1b 81a).

vesti: vestím: kov. kemp. 208 ja gâ budem ľubil i očive-stím nemu mene samoga; — vestí: mat. 1, 318 ne nazveščam drugo nego ono kaj bog hoče da se takvem pove i nazvestí; — vestíte: mat. 2, 24 vam govorim da vsem nazvestíte obdržavanje božanskeh zapovedih, 436 potrebno je da starobičnò i odprto nim nazvestíte nov način držaňa i živļeňa; — vestè: math. 2b 178 mislili su da otcu negvomu povolněšega glása ne bi mogli donèsti nego ako nemu nazvesté da sin negov pak zdrav je, petr. 85 ki čini pravicu, on ide na svetlost da se vun zvesté déla negova.

voli: volí: mat. 1, 564 vu ove voļe tak odlučene tuliko bog dobrovolí se, da nemu bude ona prijeta; — volíte: mat. 1, 526 prvļe nego privolíte k grehu spomenite se istinsko; a vdobrovóli mat. 1, 586 dobrovóli math. 1a 120.

vrsti: vrstí: krist. nač. 226 človek koi za stanovito vréme délo kakvo dovršiti je poprijel, posel svoj dvojvrsti i broj delavcev svojeh povekšava; — vrstíju: krist. blag. 1, 225 takovi mahom spoznaju naglost svoju, dvojvrstiju ľubavi nu još boļe temeljju.

vrši: vrším: kov. kemp. 277 z više pak toga da obilněše zvrším voļu tvoju, nut ovo voļu moju gotov sem potrti, mat. 1, 534 ako zvrším sveto pričeščaňe; — vršíš: kraj. 163 tó je pobožno i krúto hasnovito molenje na róžni véneć, koteri moduš morè se takájše na korunicu prènesti z ovem rázlogom, da vu péteh prvkeh desétkah gore spisane skrovnosti pametjum vršíš po redu, kraj. mol. 103 kraj. 90 za prodekum ne pústi taki mimo vušés onoga kaj si čul od prodekátora, nego je zapri vu srdcu ter se gusto ž nega spomíňaj, dókle je zvršíš; — vrši: mat. 1, 584 naj se reče i dovrší ovak:.., krist. nač. 77 bog si je lestor sloboden čin puntarskoga sina ovoga vzal, da poleg mudrosti svoje nad nevernikom fanteňe svoje dovrší, 80 zdiháva brodàr za vètrom, da brodeňe svoje skoro i srečno dovrši, šim. fen 294 pokora je jeden kruto težek čin, koteroga zdravi človek s teška

dobro zvrší, ne kaj bi ga betežni dobro zvršil, zagr. 5b 263 prvo neg se izvrši praznost vu dellu, jur praznost postaje vu misle, kov. kemp. 137 prosi da se voļa božja popunoma vu tebi zvrší, mat 1, 102 ova pokora vu thom stoi i zadržava se, da se ono čini, ono zvrší kaj pravoga krščenika dužnost je, duh. 17 ovak vsi tak dugo činiti moraju doklam ves posel se zvrší; — vršimo: kraj. 136 mi se izda međ vnogemi neprijatelji vršimo i vršimo, koterè ste vi oblādali, mat. 1, 469 znajte da tho nigdar ne zvršimo, krist. blag. 1, 50 povòlno bude ovakvò obečane ter najmre ako ga vu činih izvršimo; — vršite: petr. 66 kakove su te réci, kotere međ vami vršite hódeći te ste žalostni, mat. 1, 538 ako tho zvršite i včinite budete delniki z bogom vekivečne negve dike, 586 doklam ne zvršite dužna povračaņa, vaše prošne nisu bogu prijete; — vršê: math. 2b 260 onda se Rimļani okolu váraša Jeruzalema skup správe, da kaštigu pravice božanske zvršê, mat. 2, 52 tho je pripravļane, koje odkupitel vse grešnike vuči, da ne vučine i zvršê.

zlati: zlatê: habd. ad. 391 srebrnari zlato žafranom zlaté.

zvoni: zvonî: petr. 189 plačem zvoní vu jaslah, ki grmí vu oblakeh gda se svét lesíka, kraj. mol. 27 gda se na zdrava-Mariu zvoní, mat. 1, 242 od halabuk i štropotov vsa jama peklenska zvenčí i povsud zvoní, 2, 387 znaj da glas jedini samoga zroka tak jako vu meni zvoní, da ne prepustí mene čuti tolnáče.

žalosti: žalostím: kraj. 129 da se nad ničim nè žalostím, kov. kemp. 185 ako svét ljubim, svéta srécam se priradujem i zaradi protivščin negovoh žalostím; — žalostíš: gašp. 1, 683 žalostíš méne, nesrečnák, z odgovorom tvojém, mat. 1, 585 za kaj se žalostíš, o Kain? — žalostí: zagr. 5b 152 koi žalostí ali srdi otca svoga, bude na špot vsemu svetu, kov. kemp. 39 čem ostréje človek sebe premisli, tem se boļe žalostí, 200 natúra radúje se na dobíčke zemélske, žalostí zbog kvára, mat. 1, 95 da jeden Augustin ima nazoči vu nebu svoje nečistoče i žalost ne čuti, žuhko ne žalostí se, kak bi moglo biti? 223 ah kuliko mene straši ovo viđeņe, kuliko žalostí ovo pripečeņe! itd. krist. nač. 6 za to ne žalostí i tarobne čini ova gorúča žela, zagr. 5a 166 človek človeku je vuk: rajši ga ražalostí neg pomiluje, kov. kemp. 128 več krat malo je dugovaņe koje me obalí i razžalostí, 170 ako vtéčeņe imaš k istini, ne razžalostí tē prijatel odstupļujući, 188 zaradi toga natúra negda se razžalostí, 209 zá kaj tē ražalostí mal čin proti tebi povê-

dan? — žalostímo: mat. 2, 125 krivo mi žalostímo se, da na vsaki koračaj najde se siromah; — žalostíte: mat. 1, 593 žalostíte se radi mislih koje vas blude; — žalostê: petr. 178 blázeni kii se žalosté, ar se oni razveseliti hoté, mat. 1, 277 žalosté se mladenci, da jako kratko je njihovo vreme za živáne veselá, 568 ova su zla koja ne žalosté, nego veselé, math. 2b 80 ovi nesrečni plaču se i žalostè pri grobeh svojeh prijatelov, kov. kemp. 132 vnoga zla vu ovi nevoļ dolici zestaju se, koji me već krat zburkaju, raz žalosté i potemnuju.

živi: živî: kraj. 92 daj da mi dušu obudi, oživí, okrépi; — živíš: kraj. mol. 432 da vse vude cirkvene oživíš i posvetíš.

žmeči: žmečí: habd. ad. 487 blažen, ki za onem nejde kaj, gda je lada žmečí, mul. ap. 1544 gde su grehi tak i vu gošćenice črv grize kolje i žmečí.

žuri: žurî: kraj. 293 potrebno je betežnika v dobe opomenuti, da se ne žurí, kov. kemp. 201 natúra rada ima kakvu zvuńsku radost, kúm se násladuje na čuteńu, ali milošća žurí se vu samem bogu obráduvati; — žuríte: petr. 111 za ópravu kaj se žuríte? mérkajte na pólske liliome kak rastú.

B. Glagoli s naglasom na slovcu ispred osnovnoga i.

Glagoli s naglasom na slovcu ispred razrednoga *i* imaju na toj slovcu ili otegnuti ili otisnuti naglas. Slovka je duga ili kratka, ali se kratke slovke u gorńoj i dońoj Krańskoj rado otežu. Akcenat ostaje u svim osobama u sva tri broja isti: bélim béliš béli, bélimo bélite bélijo, béлива bélita; jednáčim jednáčíš jednáči, jednáčimo jednáčíte jednáčijo, jednáčiva jednáčita; u kajkavaca: brátim brátiš bráti, brátimo bráтите brátiju i bráte se. Razredno *i* u oba slučaja u krańštini slabi na poluglasno te posve ispada kad izgovarańu ne smeta: bélym, bélyš, bélyjo, bélyva i bélyjo bélyva n. p. kjer né sinóvi si prósti vól'jo véro in postáve preš. 172. púl'jo 99. trđ'jo 171, potrd'jo 79, réš'jo 94, šopír'jo 154. Ovdje u krańštini 3. plur. obično nema kraćega oblika: bélijo, ne béle kamo li belé, kraći oblik dolazi u starijih pisaca n. p. jézde dalm. jer. 6, i u kajkavaca, ali ni ovdje ne naglašuje se zadńa slovka, ne belé, nego béle (bijéle); ipak u knízi kadkad dolazi to e akutom obilježeno n. p. u Matakovića, 2, 435 dićé, 1, 4? jaćé, 2. 435 kinćé, 1, 376 sklopé, 1, 95 posté, 1, 98 preprećé, 2, 434 nadskoćé; ali to nije akcenat, nego je na štokavsku duga slovka, jer u Matakovića

dolaze kašto obje slovke obiležene zadña i predzadña: žáré, što je štokavsko žârê: ' na a je akcenat, a onaj nad e je znak dužine. Da je ' na zadñoj slovci u Matakovića znak dužine, vidi se i iz 3. sing. gdje nad i do dva ili tri puta dolazi akut u onih glagola u kojih inače kajkavac ne naglašuje razredno i niti mu glasi dugo: postí 1, 62, izvisí 1, 500, pohodí 1, 151. Samo u dva tri li krañska pisca našao sam u 2 plur. i duala osobni nastavak te ta naglašen n. p. Kuga 7 izvolité, 8, 83 spravité, 43 razložité, 46 hodité, 148 kupité, 176 gonité, 6 menité, 155 zastopité, 150 vdarítá, ravn. zgod. 2, 4 vošítà. Ravn. pov. 115 čütítà 117 čütítè i jap. prid. 2, 217 čütíté, 2, 96 mejnité itd.; nu sâm ovako naglašivati nisam nikada čuo. — Na prijedlogu akcenat ima: pômnim i ôstvarim (mat. 1, 488 ôštvari). — Pamti: zveličimo mat. 1, 529 svédoči petr. 15.

a. otegnuti naglas

imaju samo osnove od dvije slovke. Taj naglas imaju 1) mnoge osnove koje se grade od imena jednoslovčanih s dugim glasnim ili od dvoslovčanih imena s dugom predzadñom slovkom n. p. bélím: bél, brúsím: brús, hválím: hvála, bráním: brân, stvárím: stvâr, célím: cêl, cépím: cêp, mésím: zmês, svétím: po-svêt, slúžím: slúga, žúlim: žú! itd. 2) u gornjoj i doñoj krañštini one osnove s vokalom o (ne o = a) u slovci ispred razrednoga i, koje nemaju naglas na razrednom i, te su sprijeda navedene. U ñekim krajevima u doñoj Krañskoj imaju ovi glagoli otvoreno široko o ne usko: hòdim nõsim itd. Levstik (Lašičanin) piše hòdim kako piše i bõdem pungo: hòdi 66, hòdijo 67. Prije Levstika je tako naglašivanje rijetko n. p. ravn. zgod. 2, 88 lõvite. U goričkom sredñekraškom govoru govore se ovi prezensi: hũódem, gũónem itd. vidi dr. K. Štrekel: morphologie des Görzer mittelkarst-dialektes 110 (484), gdje su tako zabileženi i: lũóvem, potũópem, tũópem (schmelze) i zgũónem, a 109 lũózem, stũórem koji u goreñštini glase: lovím potopím topím zvoním ložím storím. U ugarskoj slovenštini i u kajkavštini govori se ovdje o kratko i otisnuto: hòdim nõsim.

Da se u goreñštini u tim glagolima govori o koje zovu ñeki zatvoreno (das geschlossene o Levstik), to pokazuju primjeri iz onih pisaca koji to o bileže akutom kao Japel, Škriñar Traven Ravnikar Prešeren (a i Dalmatin):

goni; góni: škr. sir. 38, 26 z' šibo vole góni sir. 38, 32 lončár kolú z nogami okóli góni, ravn. zgod. 2, 132 vsim pomága, nobeniga ne góni, preš. 88 vsak svôjo védno góní, 89 zméram svôjo góni slavčík; — gónite: kuga 181 ovce na hribe ne gónite; — gónijo: kuga 191 pèr sviňah katère se vùn gónijo ne vstane nikoli le tá boležen, ravn. ber. 8 vetróvi gónijo mlíne, 167 vetróvi gónijo barke čez mórje.

hodi: hódim: traun 92 cèl dan žalostèn okóli hódim, 348 kóder jest hódim, škriň. 24 jest hódim po pótih pravice, ravn. zgod. 1, 153 hódim naj tudi po dráгах smrtniga mráka, bal se hude ne bom, abc. 57 grdó je če taki raztrgan in cúhast hódim; — hódiš: traun 107 ne hódiš pred našo vojskó, škriň. 250 ti hódiš med zadrgami, 264 tí hódiš v nevarnosti pokončaňa, 316 aku za pravico hódiš, jo bóš dosežel, ravn. zgod. 1, 166 po kači hódiš ino po gadu, preš. 44 brez pokója to za sábo vódi mi pogléde, míslí in nogé z močjó neznáno, kóder hódiš, 121 kóder hódiš te mladénci sprémľajo z očmí, 46 ti povej nam, ki obhódiš bližnje ino dálne kráje; — hódi: škriň. 29 kdor na rávnost hódi, hódi brez skrbí, 40 kdór z módrimi v cákèr hódi bo móder, 14 ona ne hódi po živleňa póti, ravn. zgod. 1, 63 kar Jožef domú hódi, so svoje daróve perpravili, 140, Rut zdaj hódi vsaki dan z Bocovimi deklami, 154 kar hódi povodne gazi, 2, 83 ki pomagat(i) hódi, 2, 183 kdor za mano ne hódi, mene ni vréden, 2, 197 vrag hódi in kar je v nih srca zasjániga pobère, preš. 5 kàk sebjó me védno vléče kóder hódi nèn obráz, 80 hódi k župánu po gósto v vás, 85 nó kóder on hódi íše okó, ravn. zgod. 1, 265 Tobija vse obhódi ob sili de pomaga povsot, preš. 24 soldat obhódi dôsti svéta, traun 13 sovražnik naj mene živiga na zemli pohódi, ravn. zgod. 1, 26 Abraham prehódi deželo, in pride do Zihema, škriň. sir. 38, 33 lončár z svojimi nogami tē iste (gline) trdobo razhódi; — hódimo: ravn. zgod. 2, 244 klavrni hódimo, ber. 103 v hišo gospodovo hódimo, 2, 56 klavrni okuli hódimo; — hódite: ravn. zgod. 2, 243 če pred me hódite kdo vam veléva hoditi le mandrat po moji vèži? 2, 251 kradete, vbijate. . . potlej pa hódite in pravite: mi imamo pravico; — hódijo: traun. ps. 11, 9 ti hudobni povsód okóli hódijo, 81, 5 v' tami hódio, 113, 7 imajo noge inu ne hódio, škriň. prip. 2, 7, 11, 20 katèri v prepróšini hódio, 2, 13 po tàmnih pótih hódio prip. 9, 15 svojo pót hódio, 13, 13 golúfne dúše v grèhlih zmótene hódio, ravn. zgod. 2, 279 psi

lé hódijo in so mu rane lizáli, ber. 150 deleč po n hódijo, preš. 50 kristjáne v cérkev hódijo, ravn. zgod. 2, 197 pohódijo ga.

kloni: klóni: ravn. 1, 203 vse se perklóne (opako za priklóni) in boga moli, ber. 27 se jim nizko perklóne, preš. 70 se ji globóko perklóni, ravn. zgod. 1, 78, Jakob se sklóne na posteli; — klónijo: preš. 172 ak pa naklónijo nam smrt bogóvi.

lomi: lómi: traun 28, 5 gospódoy glas lómi cédre, ravn. zgod. 1, 254 svoj kruh med lačne lómi, škriñ. sir. 19, 21 katèri postavo nar višiga prelómi, sir. 29 katèri gospódovo zapóvèd prelómi, traun 36, 15 ñih lók naj se ràzlómi, ber. 18 Héli si ulómi zatilnik, jap. prid. 2, 61 take nesréčne ta prevelika togota na mešti zlómi zadušy in zadavi; — lómijo: škriñ. prip. 13, 2 katèri postavo prelómio, ravn. zgod. 2, 186 ktiri nam kaj prelómijo, 2, 152 ne spravljajte si zakladov na zemlji, ki tatjé do ñih zlómijo.

loti: lóti: ravn. zgod. 2, 210 še kaj véčiga se lóti, 2, 219 ne bo opravil veliko, že časniga opravila naj se kdo spridama ne lóti, ber. 63 kakó se vender kmalo v nadlogi človeka nezaupljivost lóti, preš. 160 ker čévli so po gódu, méč se lóti, škriñ. sir. 23, 6 naj se mene ne polóti necištu poželehe; — lótite: ravn. zgod. 1, 145 če se lgati starišam lótite, po vas je; — lótijo: ravn. zgod. 2, 195 šantovcam daja Jezus moč, da se dobriga lótijo.

moči: móčim: traun 6, 7 mojo póstèlo z' mojmi solzami móčim; — móči: preš. 172 šest méscov móči tla krváva réka, ravn. zgod. 2, 279 pošli mi Lazara de konec prsta v vodo pomóči de mi jezik ohladi, kuga 42 ker jo (živino) dèž premóči.

moli: mólim: ravn. abc. pokléknem, mólim — móliš: jap. mat. 6, 6 kadar móliš, pojdi nóter v tvój hram, ravn. 2, 85 vse bo tvoje, če poklékneš in me móliš, 2, 148 ti kadar móliš idi v stanico; — móli: traun. 35, 20 kdor z veselam bogá móli, bo gori vzèt, ravn. zgod. 2, 4 ľudstvo bogá móli, 2, 114 ne móli ga taki po resnici itd., preš. 55 se pósti, učí se in móli brevír, 191 molítve svéte mášnik, on z ñim móli; — mólimo: traun. 373 psalmi z' katèrimi bogá mólimo, ravn. ber. 100 k' tebi mólimo, 125 bog ki ga mólimo je dosti močan otéti nas; — mólite: jap. mat. 6, 5 kadar mólite nimate biti kakor hynavci, ravn. zgod. 1, 300 zdaj vidite koga de mólite, ber. 130 zdaj

poglejte, kogá da mólite, 2, 149 kadar mólite, ne delajte veliko besedi, ber. 105 za kaj mólite zdej nevidniga bogá zdej Bala? — mólijo: ravn zgod. 2, 43, pred otroka na koléna so popádali in mólijo ga, 248 na obráz so popádali in mólijo, ber. 5 mólijo ali pojó, 12 naj ga časté in mólijo; — mólita: ravn. zgod. 2, 283 na obraz padeta in boga hvalijóč mólita tri ure, ber. 13 bog sam jih je podučil kako de naj ga častità, ljubita in mólita.

nosi: nósim: ravn. abc. 67 per povezovánju nósim prevésła, preš. 5 oblíče né cvetéče v srcu nósim vsáki čas; — nósi: ravn. zgod. 1, 8 koñ nas nósi, 117 oče . . nósi otročiča, preš. 40 hišna mēni dávno nósi písma, 148 je 'z srca zrástel vénec, ki nósi črke tvójiga iména, škriñ. sir. 18, 18, norèc grenkú oponósi, 327 kadar se nemu to posójeno oponósi, ravn. zgod. 2, 244 torej oponósi mu to Jezus; — nósijo: škriñ. prip. 23, 20 kateri mesú vkúp nósio, ravn. zgod. 1, 69 zdaj nósijo na mizo, 2, 236 otročiče na róči nósijo, ber. 68 narédi nam bogóv, da se pred nami nósijo, preš. 175 ošabno nós'jo tí (ptujci) po kónci gláve.

plodi: plódiyo: ravn, ber. 154 mrgolinci svoje jajca va n za plódiyo.

posti: póstim: ravn. zgod. 2, 261 dva krat v tednu se póstim; — póstiš: ravn. zgod. 2, 147 kadar se póstiš, maži glavo; — pósti: škriñ. sir. 34, 31, kateri se za svojih grēhov vólo pósti, ravn. zgod. 2, 83 de se pósti je bila očetova voľa, 206 dansi se trdo pósti, preš. 55 se pósti, učí se in móli brevír, ravn. zgod. 2, 39 eele dni se prepósti; — póstite: ravn. zgod. 2, 147 kadar se póstite, ne hodíte klavni; — póstijo: jap. prid. 2, 67 se póstjo vse svoje žive dny.

prosi: prósim: ravn. zgod. 2, 226 kaj naj prósim? ber. 25 lepó te prósim, zgod. 1, 47 naj te preprósim; — prósiš: ravn. zgod. 2, 246 za volo te besede se ti zgòdi kar prósiš; — prósi: traun ps. 5 on prósi de bi ga bóg iz tēh radlóg rešil, 6 za vsmilene prósi, ravn. zgod. 2, 144 daj mu kdor te próši, 240 lepó ga prósi, 257 milo ga prósi, ber. 34 ga prósi za žegen, zgod. 2, 269 nihčér nas ne naprósi; — prósite: ravn. zgod. 2, 149 vé vaš oče prédén ga prósite česa potrebujete; — prósiyo: traun ps. 11 bogá prósiyo, 79 Izraelitarji prósiyo da bi bóg njih sužnosti konec storil; — prósiya: ravn. zgod. 2, 240 stori nama kar koľ te prósiya; — prósiya: ravn. zgod. 2, 131

prósita ga de bi ji pomagal, ber. 59 Mojzes in Aron ga vnovič prósita de naj Izraelce spustí, 71 Mojzes in Aron prósita boga vóde.

rodi: ródi: dalm. job. 39 on se tresse inu srđi inu zemlo koppa inu ne ródi za trobente glas.

roji: róji: preš. 72 od srca spet do srca mu več ne róji krí.

ropi: rópi: ravn. zgod. 2, 68 tudi v paglovce rópi že ta kuga; — rópijo: ravn. zgod. 2, 50 Jezusek je bil že otét, kar mōrici rópijo v Betlehem.

sloni: slóni: ravn. zgod. 2, 216 se počivat naslōne (opako za naslóni).

toči: tóči: škriñ. sir. 46, 10 v deželo katęra mleko inu med tóči, ravn. abc. 75 okléno zrne se sprédej tóči, drobíž zádej odpáda, preš. 15 mílo zdihúje in tóči solzé; — tóčijo: ravn. zgod. 2, 175 per svojih otrók pogrébu solzé tóčijo, 101 natočíte: natóčijo in nesęjo.

vodi: vódiš: traun. 79, 2 Jozepov ród kakor ovce vódiš; — vódi: ravn. zgod. 1, 153 vódi me po gladkih stopňah, 296 tvoja roka me vódi, preš. 44 srcé . . za tábo vódi mi pogléde. . 119 vé ki mémo vódi me stezica de jo ľubim; — vódijo: ravn. zgod. 2, 274 vódijo jih.

voli: vóli: ravn. zgod. 2, 88 med bogam in hudičam se vóli, preš. 191 molčé v to próšño Črtomir dovóli, škriñ. sir. 4, 18 ona z nim v skušňavi hódi inu néga nar prvič izvóli, ravn. zgod. 2, 88 kdor pregrého izvóli, pred hudiča poklékne; ipak ivólite ravn. zgod. 1, 132 je resnica de me kraja vdľite; — vólijo: preš. 172 kjer né sinovi si prósti vóljo véro in postáve.

vozi: vóziš: traun 103, 3 ti se vóziš na oblákih; — vózi: ravn. zgod. 233 kar sévic na rami nese na poľe, se iz poľa nabezáne vozóve domú vózi, ber. 132 koň nas nósi na svojim hrbti v dalje kraje, ali pa nam vózi potrebni živež, preš. 53 od mésta do mésta se vózi vesel, ravn. ber. 209 varite se . . de vas ne povózi; — vózijo: traun 8, 9 ribe se po čęstah tiga morjá vózio, 103, 26 na tęmu se vózio barke, ravn. abc. zvrhama vozóve ga (snopja) domú vózijo, ber. 185 druge rečí od drugóđ vózijo.

Naj obiçnije osnove s tim naglasom jesu: bláznim, bránim, brázdim, dávim, drážim, hránim, hválim, klátim, krátim, kvásim, mlátim, páçim, pálim, práznim, stvárim, trátim, vábim, vláčim, zábim, žalim; — bélim, célim, cépim, kléstim, krépm, krétim, ménim se,

mésim, nétim, s-prémim, ispod-répm, réšim, sélim, svétim, trébm, žlévim, žvéčim; — cvílím — blódim, kósim, króžim, lóčim, mótim, na-pótim, próžim, róbm, sódim, tóžim, tróbm, trósim, vóščim; — pólnim; — brúlim, brúsim, čútim, gúlim, krúlim, kúpim, kúrim, lúpim, lúščim, ľúbim, púlim, rúbim, slúžim, snúbim, túlim, žúlim; — brzdím, čním, gřdim, křmim, křšim, mřsim, trđim. Isto tako i složenim s prijedlozi: obránim, zadávim, obláčim, otrébm itd. U kajkavaca, u Štajerskoj i u Ugarskoj čuje se i otisnuti naglas: hválím itd.

b. otisnuti naglas

imaju a) dvoslovčane osnove koje se grade od supstantiva i adjektiva od jedne slovke s kratkim vokalom, koje imaju dakle ". U goreńštini a i drugđe govori se dugo, u kajkavaca kratko. Oboje tu bižim cirkumfleksom:

za bičim: bič, brátim: brät, dolgočasim se: čas, častim: čäst, za-dímim: đim, strmo-glávim: gläv u gologläv, pri-klínim: klîn, mrázim: mráz, mílim: míl, u-ničim: nič, plášim: pläh, plúžim: plüg, právim: práv, krivo-rítim: rít, za-sírim se: sír, na-sítim: sít, trápm: tráp, zdrávim: zdräv, znánim: znän itd.

b) dvoslovčane osnove koje se grade od dvoslovčanih imena supstantiva fem. i neutra s izvornom kratkom prvom slovkom, koja je danas barem po goreńštini duga otegnuto naglašena: o-bábm se: bába srpski bába, blátim: bláto sr. bläto, čúdim se: čúdo sr. čüdo, grbm: grba sr. grĕba, čédim: čéda sr.?, is-címim: címa sr. cĕma, pod-kóžim se: kóža sr. köža, na-krávim se: kráva sr. kräva, o-kúžim: kúga sr. küga, mérim: méra sr. mjĕra, mřdim se: mřda sr.?, môčim: móka sr. müka, pénim se: péna sr. pjĕna, ránim: rána sr. räna, sílim: síla sr. síla, slávim: sláva sr. släva, slním: slína sr. slĕna, šálím se: šála sr. šäla, šémim se: šéma sr.?, o-žilim: žíla sr. žĕla, itd.

Najobičnije dvoslovčane osnove s otisnutim naglasom na slovcu ispred osnovnoga i jesu: obábm se nubo, o-bávím, blátím, brátím se, fántím se, gázím, gládim, grábím, hásnim, hrábrím, jáčím, jávim, na-káčím, lážím, nájím, mámím, márim, mrázím, párim, páščím se, pážím, pážím, ras-práščím, právim, prážím, pšáním, ráčím, rádim, ob-rázím, smrárdím, srámím se, snážím, na-stáním, stávím, stráším, strážím, o-stvárím, šálím se, o-távím, tážím, tláčím, trápm, trážím, vádím; — o-bébm, o-bréjím se, čédím, čřédím, gúžđim, jěžđim, po-kmětím se: kmět, lěčím, mĕrim, mrĕstim se,

o-mrêžim, pênim se, boso-pêtim, smêšim, po-srêči se: srêca sr. srêca, po-spêšim, šémim se, têšim, trêščim, ob-(v)êsim; — is-címim, hîtim, kînčim, krîlim, lîčim, mîslim, u-nîčim, po-nîzim, pîčim, pîlim, s-prîdim, krivo-rîtim, sílim, pò-sînim, u-sîrim se, slînim, smîlim, ščítim, šîrim, škîlim, špîčim, po-tîšim, iz-vîsim, žîlim se; — skôčim, škôdim, šôbim se; gôltim se, sôlnčim se; pôčim; — bûnim, bûrim se, čûdim se, dûsim, hrûstim se, kûčim, kûdim, s-klûčim, lûtim, za-mûjim, po-nûdim, nûšim, pûšim, rûšim, rûžim, pri-skûtim, slûtim, o-strûpim, štûlim se, trûdim se, ûrim, ûstim se; — z-gřbim se, mřdim se.

Osnove od više nego od dvije slovke, koje ne postaju tim više slovčane da su složene s prijedlogom.

a) koje se grade od riječi s naglasom na zadnoj slovci, i od supstantiva s nastavkom ar:

berâčim: beráč, cigânim: cigàn, podomâčim se: domáč (Ravn. zgod. 2. 118), predrugâčim: drugáč, jedînim: jedîn, jednâčim: jednák, korâčim: korák, junâčim: junák, okrvâvim: krvâv, lomâstim: lomâst, onegâvim: onegáv, pajdâšim: pajdâš, polubeznîvim se: ljubeznîv, tolmâčim: tolmáč, tolnâčim: tolnáč, udârim: udâr u udârec, korîstim: korîst, košâtim se: košât; drvârim: drvâr, gospodârim: gospodâr, jezdârim: *jezdâr, kamenârim: kamenâr, kurbârim se: *kurbâr, mesârim: mesâr, mešetârim: mešetâr, o-pehârim: pèhar pehârja, puntârim se: púntar, tesârim: tesâr, zidârim: zidâr, žveglârim: žveglâr; vpijânim se: pijàn, itd. — Ovamo idu neki glagoli, od kojih nije u porabi ime od koga se izvode: rentâčim, za-sâčim, šopîrim se, telêbim, protivim se, poošâbim se, nakonâbim = nagovorim: komaj sem ga nakonabil, da mi je išel na delo (Samobor), ošamârim se = opijanim se (Samobor); okerûsim se: kad dešč padne i bile počme boļe rasti, veli se: ve se je lepo ječmen okerusil. Međumurje; šemêrim = pijano hodim: viš ga kak se je napil da ti po vsi vulici šemêri; poštrovâšim = posipati: kaj si tuliko kuruze kokošam poštrovašil? hlapârim = vrata otvaram i zatvaram kad je hiža topla.

Amo idu i neke osnove koje se prave od imena koja su naglas nekoč imala ili ga gdjegdje još imaju na zadnoj slovci, a danas ga imaju na predzadnoj i kad narastu za slovku: pečâtim: pečât gen. pečâta, jezîčim se: jèzik gen. jezîka, opamêtim se: pámet gen. pamèti uz pámeti, izveličim: vèlik fem. velîka i velîka, tepêžim se: têpež tepêža (ki se tepêžijo po vasi, ravn. prip. 77) itd.

2) osnove koje se prave od supstantiva femin. na a i neutra na o s naglasom na predzadnoj slovci:

desetînim: desetîna, ukorenînim se: korenîna, gospodînim: go-
spodîna, poživînim se: živîna, okorûnim: korûna, lepotîčim: le-
potîca, lisîčim se: lisîca, raspolovîčim: polovîca, opravîčim: pravîca,
uresnîčim: resnîca, kopîčim: kopîca, zverîžim: verîga, krtâčim:
krtâča, rogovîlim: rogovîla; mazîlim: mazîlo, kormîlim: kormîlo.
Tako i osnove od imena s pregibnim e u zadnoj slovcu a s na-
glasom na predzadnoj: hinâvčim: hinâvec, trpînčim: trpînec, spri-
jâznim se: prijâzen, sprijâtlim se: prijâtel gen. prijâtla (u Kajkavaca:
sprijatêlim se).

Da je naglas u svim ovdje navedenim slučajima zbiļa na slovcu
ispred osnovnoga i, to bih mogao premnogim primjerima iz knige
potvrditi, ali bilo bi suvišno; navešću samo jednu osnovu prostu i
složenu:

prâvim (i prâvim): ravn. zgod. 1, 238 pahnen sim, prâvim,
spred tvojih oči; kûz. mat. 23, 36 za istino prâvim vam ka vsa
eta pridejo na ete národ; kûz. ap. djañ. 15, 16 žrûšeñá ñegova
nazáj pocimpram i gori je oprâvim; preš. 42 tréba bóde dólgo
si glavó belťi, de poprâvim spet zamúdo, mat. 1, 629 potrebno
ada je, da z očivestom stalnostjum mojum poprâvim i nado-
mestím spačku luctvu danu; petr. 151 ako odidem te vam mesto
priprâvim, opét pridem te vas k mene vzemem; kûz. luk. 12,
17 nemam mesta gde sprâvim vküp sád moj. — prâviš: preš.
189 prav práviš, de ne smém jest úpat' sréče; kûz. mat. 7, 4
kak da práviš brati tvojemi, niháj...? luk. 18, 19 ka me
práviš dobroga? kûz. mat. 27, 40 ti razmečeš církev i po trej
dnevi jo gori napráviš; kov. kemp. 186 na prišestna harcúvaña
se priprâviš, kûz. rim. 13, 20 tou čiñeči žerjâvo vogelje ñemi
sprâviš na glavou ñegovo. — prâvi: preš. 24 le êni ľúbici je
zvést, ti ľúbci část se prâvi; kûz. luk. 9, 18 koga me prâvi
bidti ľudstvo? preš. 32 ak kaj tac'ga se naprávi, boš počákal...,
kûz. mk. 1, 2 jas pošilam angela mojega pred obrázom tvoim, ki
naprávi pout tvojo pred tehom, gašp. 1, 320 vučenik... vugodni
vrtec naprávi, mat. 2, 422 znameñe s. križa naprávi; ravn.
zgod. 1, 34 Agari... fanta izročí in jo odprâvi; gašp. 1, 612
Benedika vu rimske odprâvi škole; preš. 104 nič ľubézen ne
oprâvi per tému ki se trdno v brán ji stávi; gašp. 1, 586 vse
následnike spodobno oprâvi; preš. 160 kar on očíta, kòj Apél
poprávi; kûz. 1 petr. 5, 10 on naj vás, ki zdaj edno malo
trpíte, poprâvi; kûz. rim. 6, 6 naj se preprâvi tejlo grejha,
da mi več ne slúžimo grejhi; ravn. zgod. 2, 61 nad to sveto der-

žino nam bog izgled daja, do klej v' dobrimu de jo človek lohka perprávi; küz. mat. 11, 10 jas pošlem angela mojega pred licom tvojim, šteri pripraví pout tvojo pred tobom; gašp. 1, 739 četrdeset i šest postelje pripraví; ravn. zgod. 1, 40 ga pelá v hišo, razprávi velblude; preš. 164 komür je sréče dár bilá klofúta... ne správi vküp daróv potrebnih Plúta; küz. mat. 3, 12 šteri má vejačo vu rouki svojoj... vküp správi pšenico svojo v skegen; preš. 32 vsélej móž nar màñ zaprávi, ak' ženico 'má sebój; küz. luk. 9, 25 ka valá človeki, či ete cejli svejt dobí, sam sebe pa zgübí ali zaprávi. — právimo: ravn. ber. 143 timu ki ga vse moli právimo Jézus Kristus; küz. jak. 5, 11 ovo blázene právimo te znašajauče; küz. mat. 17, 4 či ščéš, napravímo eti tri šatore; küz. mk. 14, 12 gde ščéš da idoucí pripravímo naj jejš agneca; bar. 46 mi vse včínimo. ka vu etom lísti od nas želej, naj telikájše i mi nemi vesélje správimó. — právite: küz. mat. 16, 2 gda večer gratúje, tak právite: dobro vrejmen bode, ár je žerjáva néba; küz. mat. 23, 15 okouli hodite po mourji i síhoj zemli, naj ednoga novoverca včínite, i gda je včíneni, napravíte ga siná gehenne dva krat bole liki ste ví samí; math. 2c 165 ako vi sebe vkañljivosti krivce napravíte... strašen račùn dati budete mðrali; mat. 2, 478 z ovem načínom poprávíte i ponovíte kip božji vu duše vaše; ravn. zgod. 1, 71 če mi še tega (sina) vzamete, od žalosti spráвите pod zemlo mojo sívo glavo. — právijo: preš. 17 právijo vùnder de slábo plačflo, kdor me per tēbi zatóži, dobó; küz. mk. 1, 30 punica Šimonova je ležála v tréšliki, i precí nemi právijo od né; ravn. abc 57 mater veselí de jim kaj pomórem. Pred oprávijo ali kaj drujiga delajo ta čaš, levst. žup. 149 župáni... poprávijo koñski pópis lánskega léta; nagfl. 117 naj gvúšnej je mačke preprávijo; škriñ. prip. 4, 16 nimajo spaña, dokler kogá v' zadrge ne správio; küz. mat. 18, 20 gde koli se dvá ali trijé vküp správjio vu mojem iméni, tam sem jas na srejdí med ními; küz. 1 kor. 13, 8 lúbéznost nigdár z srcá vó ne spádne: géto, ali prorokúvaña, se zaprávjio, ali jezicke, hejnájo. — Za 3. plur. za oblik práve gledaj pod konac kod praviti. — Za duži oblik za 3. plur. imaj za primjere u krist nač.: zakúžiju 47, zmútiju 28, slúžiju 88, 92, 93, napùniju 145, stàvijiu 25, túžiju 6, zvláčiju 227; u math.: razglàsiju 1a 154, pajdášiju 2c 72 pajdášiju 2c 74, spàčiju 1a 136 spàčiju 2c 143, smràdiju 2c 213 odvláčiju 2c 185. — Za dual budi dosta: perhrániva ravn. pov. 81,

soudíva kúz. ap. 4, 9; — hválita preš. 58, razloučita kúz. ap. 15 u sadržaju; gledaj i sprijeda: mólita ravn. zgod. 2, 283 ber. 13, prósita ravn. zgod. 2, 231 ber. 59, 71.

U novije doba pojavljuju se u nekih slovenskih pisaca opet kraći oblici u 3. plur. ovih glagola i to s naglasom na zadnoj slovcu. To po mojem mnijeđu ne vaļa tako naglašati, prvo: jer u Dalmatina kraći oblici ne dolaze na é kako dolaze glagoli na zadnoj slovcu naglašeni koji se zbiļa tako naglašuju, n. p. 2 mos 22 kateri ga boguvi obsode 4 mos. 5 de svojga kampišča ne oskrune itd., a ne obsodé oskruné itd. kako časté, pooblasté, nasloné baruh 6. itd. — drugo: jer tako ne naglašuju ni kajkavci ni kajkavska kniga. Da ova zadnje slovke u tim glagolima ne naglašuje, za to vidi mi se shodno da nekoliko primjera navedem:

blatiti: bláte: gašp. 1, 462 naj za to nas pregaňaju, naj bláte, 940 kip božanski odhitavaju, bláte.

blazniti: blázne: mul. ap. 649 nego ga odurjavaju, blázne, 755 ki radi prisežu, blázne, mat. 1, 446 koji krádu, blázne, vumarjaju.

bluditi: blúde i blúde: math. 1a 173 oni mrzko blúde (perg. 28a bluude).

braniti: bráne i bráne: kraj. 297 da ga pomážu i bráne, zagr. 1, 316 bližne vu pregoneh bráne, mul. ap. 718 ki ne bráne, 780 ovi svoje stare . . . od vsakoga zla marlivò bráne, 782 ki nas od nepriatelov bráne, 821 da bráne pravice redovničke (143, 154, 572), mat. 2, 143 pod sillum hočete da vaše po-božnosti bráne živļeđe skup i grehe vaše, mul. ap. 783 da nas od vsakoga zla obráne, 1270 porod hotonce zabráne da ga ne bude.

čistiti: čiste: mat. 2, 4 da ovo mesto vse s trńem kupiňem zarašćeno sčiste.

čuditi: čúde se: mat. 1, 607 tak da se vsi čúde.

čutiti: čúte: zagr. 1, 402 oni čúte vu vseh svojih težkočah i nevoļah veseļe, gašp. 1, 298 ovi lepu duhu ostavlenu čúte, 543 vragi odurni čúte muke vekivečne srditosti božje, 788 ovak čúte s. Ambroz, Theodoset, Rupert . . ., mat. 1, 186 nit ne čúтите one dáre milošće i zvršenosti, koji čúte i spoznavaju dostojno pripravni kršćeniki, 243 čúte se k němu z velikum močjum vléči, gašp. 1, 674 taki očivestu počúte s. Mathiasa pomoč, mat. 2, 390 kada nočne stráže počúte z daleka koga približavati se, kričé: gdo je?

daviti: dáve i dâve: gašp. 1, 684 ovdí zadavili se jesu i vu mukah na veke dáve se.

díčiti: díče: kov. kemp. 215 ne díče se zbog lastoviteh nájmov.

drapiti: drápe: mul. ap. 838 Aurelianus je zapovedal da se lotriši za dve svrži privite za noge privežu i da se tak rastrgnu iliti razdrápe.

draži: dráže i drâže: mul. ap. 801 naj né ne dráže, ne srde.

gazi: gâze: gašp. 1, 528 nekoteri zveličitela nemilostivno tláče, gáze i poteptavaju.

grabi: grábe: gašp. 1, 460 vitezi nemilostivno zgrábe si biškupa.

hiti: híte: gašp. 1, 493 grmadu vužgú i svetu devicu na nú híte, mat. 2, 427 matere ne znaju nad sinmi kričati, ako ne híte nad né jezero kletvih, gašp. 1, 520 naj takovi odhíte prevzetnost svoju, 626 bludnost bolvánsku odhíte.

hrani: hráne i hrâne: petr. 290 ki se na ovom svéte teško hráne, mul. ap. 782 svetemi sakramentumi nas hráne, mat. 1, 407 vnúki níhovi z bogečkom palicum skorò hráne se, mul. ap. 744 da se mrtučlivò nahráne, 805 da se neme stvari vsaki den dobrò nahráne, 983 da se deca poštenò ter bogaboječe odhráne, 783 od same nature na to jesu bili nagñeni da nas odhráne, 798 naj se roditeli naj boje skrbé da decu odhráne.

hvali: hvále i hvâle: kraj. mol. 450 da boga hvále i díče, gašp. 1, 488 jednoga boga vsi veruju, hvále, mul. ap. 850 ki ne samo ne pokaraju, kada dete kaj tatbenoga donese, nego jošče pohvále, 749 kada dece kaj dadú naj taki opomenu, da g. bogu zahvále, gašp. 1, 446 za koju vsi dostojno zahvále bogu, 739 opominajuči vse da zahvále bogu.

jači: jáče: mul. ap. 1005 da se ovak tela kotrigi odpru i objáče, 1170 koje dušu betežnika objáče, mat. 1, 439 grešniki z velikum gizdostjum sebe krépe, sebe jáče, 510 ovi nú (decu) z imetkom tvrde i jáče, math. 1, 229 da one vu veri objáče.

kani: kâne: mul. ap. 894 ki se ne kâne vzeti, 898 ki kri- vičnò napredovati kâne, 1251 ako se kâne zdati, 1261 iz kojega kâne vu hižni zakon stupiti, 1358 s kojemi kâne na vse veke prebivati, mat. 2, 96 vi jeste zmed oneh koji s svojum srditostjum kâne da se bližni vkrotí i pobolša, gašp. 1, 481 tovaruši préčku vu čistočt i svétosti svetomu mladencu postaviti nakâne, 733 mornari néga vu morje hititi nakâne, 572 zapovedajuči nim

marljivo da naj prekáne Doroteu, 865 svoju izkazuju svétost da druge leže prekáne.

kinči: kínče: gašp. 1, 431 s krepostmi dušu svoju kínče.

klati: kláte i klâte: mul. ap. 771 ki se pod vsum mešum po drugeh posleh s pametjum hotoncè kláte.

krati: kráte i krâte: mul. ap. 1160 ki ne včinił prepovedana, nemu se ne kráte drugač slobodna, mat. 1, 289 navadni jesu nekoji vu igre, da vreme krátte, hoditi, mul. ap. 822 toga pametni ljudi niti némomu maršetu ne skráte, mat. 2, 56 kaj drugo jesu one nesreče koje nam skráte naša nakañeña.

krepi: krêpe: mat. 1, 439 grešniki z velikum gizdostjum sebe krêpe, mul. ap. 956 ki su takve slabe nature da ne mogu v noči pokoja imati ako se obilneše ne okrêpe.

kuči: kúče (i kùče): mat. 2, 198 dva vruga vu spodobe slug kúče na vrateh, 413 dva mladenci kúče na vrateh.

kudi: kùde: gašp. 3, 723 gdo je gizdav, ñega kude, vsaki veren plačen bude. (srok kaže gdje je naglas.)

kvari: kvâre: mul. ap. 852 ako gospodski imetek krađu ali kvâre, mat. 2, 197 spovedniki sami sebe skváre i pokornike skvarjene činé, (perg. 91a skváre, 60b kvaare).

luči: lúče i lûče: habd. ad. 716 šeptanje, ogovor i potvor ili potvaranje u tom se lúče da ..., zagr. 5a 296 kuliko god se ova dva slepaka međ sobom lûče, tuliko i vi s heretniki, math. 1a 153 kada ñega jednoč za očišćenoga odlûče, čudo tajiti ne budu mogli, 198 lútku odlúče od pšenice, petr. 183 izíđu anđeli i razlúče húde od práveh, gašp. 1, 447 niti prošne stalnost našu vu dobrom naj ne spáče niti od dobroga boga ne razlúče.

ľubi: ľúbe i ľûbe: gašp. 1, 442 ñega ľúbe i poštuju, math. 1a 122 to čine jedino kajti vas tak jako ľúbe, 156 koji ñega ľûbe.

ľuti: ľúte: mat. 1, 545 ľúte se proti bogu zagr. 1, 374.

meri: mère: gašp. 1, 536 zadnič námère se vu lozi na jednu kapelicu.

mili: mîle: mat. 2, 41 vnogi zmed vas sami sebi približuju se i sebi mîle se.

misli: mîsle: mat. 1, 446 grešniki mîsle sebe zvan broja grešnikov, 455 mîsle i štimaju takvu moč imati, math. 1a 234 vsigdar mîsle, ne bude to vsigdar trpelo.

mrazi: mràze: zagr. 1, 375 znam da se vnogi glavari najđu, koji se neradi mràze, nego vu miru radi pribivaju.

muči: mûče: zagr. 1, 211 onda ga najbolje mûče ràne i pšane, mat. 1, 248 vrage naj múče naj trápe.

muti: mútim i mûtim: mat. 2, 98 ona pošpotavaña vsu hižu múte, kov. kemp. 184 naj se z múte vse zmiseli nepriatelà.

nosi: nõse: mat. 1, 454 koji v srcu zakrit nõse nazlob.

pači: páče i pâče: mul. ap. 1233 koje hižni zakon samo páče, kov. kemp. 31 koja nas više páče, 132 koje me više puti páče i mute, gašp. 1, 447 niti prošne stalnost našu vu dobrom naj ne spáče, mat. 1, 436 valujem da vsi okolo mene stoječi spáče se, mul. ap. 1015 naj se zvršeno za vse svoje grehe požaluje, da se ne zapáče navadne kreposti ovoga šakramenta.

pajdaši: pajdáše se: gašp. 1, 693 pravični z bogom pajdáše se, mat. 1, 468 bila je ova zapoved, da ne méšaju se i ne pajdáše z ženami bolvanomolčicami, 2, 421 je li se z deklči spoznavaju i pajdáše.

pari: pâre, habd. mor. 71 kteri se skoro vsi v peklenske pâre parilnice.

pašči: pâšče se: gašp. 1, 593 iz mesta onoga tirati popášče se.

pazi: pâze: habd. ad. 611 s kem se pajdaše, ništar ne pâze, math. 1a 16 marljivo pâze da . . ., 64 ona samo koja svét daje pâze, 142 na vsako megneñe Jezusa marljivo pâze, gašp. 1, 541 nut zapáze Bláža oposred med nememi stvári 571 zapáze sluge svoje poglavniki domom dohajajúče, 661 vu lozi ležečega zamrtvoga zapáze, 699 vnoge pomorjene zapáze.

plavi: pláve: mat. 1, 144 naj dojdu povodñe i vse naj pláve strni.

pravi: præve: mat. 2, 196 nigdar ne iznemeju se iz dugóv, ako jednoga naplatè, druge četiri napráve, mat. 1, 599 bog hoče da se pripravé za prošene milošče prijemañe, petr. 129 gde gode búde tælo, onde se správe skupa i orli, gašp. 1, 412 správe se mladenci vu cirkvu, 516 divojčice vu osemdeseteh stoprav dñevoh správe se vudi skupa, kov. kemp. 67 na nikaj se správe čini ñihovi.

prosi: prõse: mat. 1, 244 ñu želni iščeju i próse.

pšani: pšàne: math. 1a 196 pobožni hasniju nezdúšnem da se ovi po navùčañu i opominañu pobdžneh obšàne i pobolšaju.

puni: pùne (i púne póne): habd. ad. 371 deca nadra jabukami ali črešñami púne, 545 sramotnemi rečmi púne vušesa, gašp. 1, 671 čez malo vrémena réči s. Mátijaša izpúne se, mat.

1a 127 i ona ispúne koja su spoznali, gašp. 1, 801 boje bude da angelske . . . napúne stolice, mat. 2, 196 napúne se dugóv. puti: púte: mul. ap. 1552 kî bližnega drugam napúte.

rani: ráne: habd. mar. 49 koga neprijatelji ráne, zagr. 1, 211 onda ga najbolje múče, ráne i pšane, mul. ap. 833 ki strašnd drugoga ráne ali kotriga mentuju (perg. 5b 6a 66a raane).

robi: rōbe: mat. 2, 188 pošle betege i strašne protivščine, koje vas poróbe.

siti: sīte: mat. 2, 286 vu nu gledeč nigdar ne zasíte se.

služi: slúže i slûže: habd. ad. 485 niti nemu ne slúže, kov. kemp. 108 koi meni dobrovolnd y slobodno slúže milošču za milošču prímu, mat. 1, 275 kuliko z dellom i posluvañem zaslúže (perg. 7b 35b 60b slúže 35a odslúže).

snaži: snáže: mul. ap. 1141 oštariaške hiže vse su zatepene, kajti se redkò krat snáže 1142 vojniki svoje oružje gusto krat snáže.

snubi: snúbe: gašp. 1, 880 nu za hižnu tovarúšicu snúbe.

stavi: stáve: petr. 103 ne ostáve vu tebe kamena obrh kamena, gašp. 1, 396 sveto telo onde ležeče ostáve, 421 vu krvi vsega zakalañoga videči ostáve, 498 vu petnajstom letu postavlenoga roditeli ostáve, 785 vračíteli nu ostáve, mat. 1, 605 da ne ostáve ládju, 2, 154 kak strašno rastužeñe ova oponášaña ostáve vu duše vsakoterogá vumirajučega grešnika, 352 iz varaša ispeñanem glave odsekú i na goruču grmadu postáve, 785 knigu na prsi betežnice postáve, 322 ako kaj znadu da je vučinil, naj na prvo postáve, 329 telo sv. Antóna vu cirkvu s. Ivana krstítela postáve, 343 Heraldal na stolicu postáve krajevsku, 759 nu za ravnitelicu duhovnu postáve, mat. 2, 63 korune kade opadneju onde vstáve se.

straši: stráše: kov. kemp. 220 stráše lastoviti grêhi.

stupi: stúpe i stûpe: gašp. 1, 395 pristúpe vnogi krščeníki, 446 Smirnanci pristúpe k s. biškupu, 507 za svétem Polikarpom biškupom pristúpe mešniki, mul. ap. 1279 k vere krščanske pristúpe.

sudi: súde i sûde: habd. ad. 517 gda súde naj osuđen izide, 1023 od orsaga ostavleni da súde, gašp. 1, 653 i ne odsúde vu muke vekivečne.

šali: šále se: habd. ad. 134 štimal je kočiš da se šále, 863 takovi šalci naj paze da gda gospodu vesele, druge naj kak nedostojno ne šále iména zdevajuč.

tlači: tlâče: gašp. 1, 528 vidi kod gaziti.

tolnači: tolnáče: mat. 2, 144 mudroznanci Kaldei šteju i tolnáče strahovito neznano pismo, 2, 356 vsa druga lahko rastolnáče.

trapi: trápe: zagr. 1, 179 koji tràpe svoja tela, 5a 286 nas vnogo gorje muče i tràpe, 5a 287 da jih na veke muče i tràpe, 5b 170 koje muče tràpe i skončavaju, mat. 1, 95 fratri naj se trápe, 227 dojdou pregañaña, vas da trápe, 252 povedala je da kršćeniki v peklu z ostrejšemi mukami trápe se i muče kak neverniki, 541 nevoļe mene trápe, 551 zla ļudi ne trápe vu onom varošu.

trebi: trébe i trébe: petr. 237b dokle se strébe i zateru.

trudi: trúde: mul. ap. 1210 gde se iz daleka k cirkvi radi potrúde, mat. 1, 241 koji nigdar ne opěšaju nit se zatrúde.

tuli: túle i tûle: mat. 1, 567 koji jaukaju, ručè, túle, narekuju, 249 koji pod nevtadživum vragov ļutostjum rúče, skučè, tûle, zavijaju.

tuži: túže i tûže: mul. ap. 1498 ter se takovi nigdar ne túže da nemaju čas moliti, mat. 1, 482 proti providěnu božanskem túže se, 2, 380 na spovedi ne túže se, gašp. 1, 403 črnoznanci Anastazijuša pri sudcu obtúže, 650 ñega pri Teofilu poglavniku obtúže.

vabi: vábe i vâbe: šim. fen. 242 divojke kaj drugoga svojemi ciframi velikemi čine, nego drugoga páče i na greh vábe, gašp. 1, 486 vsakojačkoga stališa ļudi na pobožni žitek vábe se.

vesi: vêse: mat. 2, 508 jágari obése na vrhunec dreva jeden pušel ovoga korena.

vlači: vláče i vlâče: mul. ap. 748 svetoga pisma réči na svoje šále i norije navláče, petr. 5 kii se mehkimi (haļami) obláče, mul. ap. 852 plaču odvláče ali vtrgavaju, 854 zadnu voļu svojeh na daleko odvláče, 866 spoved na obilium odvláče, 864 obeču da hoče â vendar na daļe odvláče, 1070 spoved na daleko odvláče.

vruči: vrúče: mat. 2, 392 vužgú i razvrúče krv.

zabi: zábe i zâbe: habd. ad. 316 takve jesu nektere žene ktere narekuju, kriče, jauču, gda mrtve muže zakapaju, ali listor do te dobe doklem je gdo vidi ali čuje, a kad ļudi spred očiju nestane, obrišu one suze, malo potlam se i zábe, 1146 četrtá pogibel dúševna ishaja odtud, da se neki i na skradñem smrtnom vremenu zábe iz pokore, mul. ap. 746 z boga se vnogo krat pozábe.

znani: znane: gašp. 1, 683 očivestu kaštigu božansku vsem obznane, 699 ovak odičeno obladaše kraļu svojemu obznane.

Od toga nema iznimke u narodu, a u knizi našao sam samo u Matakovića jedno sedam primjera gdje je obilježeno é, ali to ne znači da je e naglašeno nego da je dugo kao u štokavaca: diče mat. 2, 435 jače, 1, 42 kinče, 2, 435 sklopé, 1, 376 posté, 1, 95 prepreče, 1, 98 nadskoče, 2, 434. — čutè u zagr. 5a 314 biče griješka, jer inače čutè.

